

تاقگه

((ليگه ريان ل روناهييا پرا جينوٽي))

تمه حسين ناڭشىرى

تاڭە

((لېگەریان ل رۇناھىيىا پرا جىنۇتى))

تەحسىن ناڭشىرى

دەشكە

كوردستان

3

تاڭە

((لېگەریان ل رۇناھىيىا پرا جىنۇتى))

نېيىسىر: تەحسىن ناڭشىكى

- بەرگ و دىزايىن:
- قەبارەبىز پىرتۇووكتى:
- ژمارا لايپەران:
- ژمارا وەشانى:
- تىپراڭ:
- چاپخانا:
- بەها:
- چاپا نىيىكتى / 2011
- ژمارا سپاردىنى /

4

دیاري

**بۇ ھەر كەسىن بۇويىھ گۈرىيىن
پەيغا نازادى**

بەزى گاڤا ئىكى

زەنگلا دەمژمیرا ل سەر كومەدىنگى لىدما و دېن بەندىقە، ل سەر تەنستا چەپى چاقىن خوه زلقوتاندن و لەشكى نەعيمەكا شىن دىمى وى پاوانكربوو. پاشى خوه وەرگىرا سەر پشتى و چاقىن وى يىن هيستا شاهينشاهى خەوى بەرنەداین، كەتنە جامخانەيا، پشتى ئافاكرنا خانى، كرييە نافبرا ژۇورا نىقىتى و ژۇور كا كارىن خوه يىن ھونەرى و ئەپراتۆرپەيا رەشاتىسى گىولى وى پتر داگىر كر. دىمەنى ژ ئەرشىفي سەرى دەركەتى، پشتى ئافرېيىن وى كەتىنە كەقلى دىم ھەيقا ل چواردى و گولالىيىن زەر ب سەر ملان دە بىزەن كەن و گۈرنىزىنە كا ژ گۈرنىزىنە ((مونالىزايى)) ۋە بۇويىز، ل سەر لېقىن وى يىن تووشەمىي دىاردەن، د هنافىن خوه دە پتر كوزرى! جارەكادى، ھزرىن بەرى چەند مەھان بۇونە قىرالى مەزىيى وى (ل پشت دەرۋىكى ژۇورا د كەفته بەرى داوايا قاوىشى، ئەو رۆژا سىي يە، دگەل مەۋقىن وى ل وېرى دراوسىن و نوشدارى رىيک نەددايى كو پىكىخە بىچنە د ژۇورقە. بىهنا وان ل سەرى دەپنە راوهستىا يە. د وى گاڤى د، نوشدار دەركەت و ھند بەھىست گۆت:

- هوون دشین نوکه دو سیکهک بیین، لی گلهک بیهنا وی تهنگ نه کهن.

ئاخافتنا وی ب داوی هات و نههات، بهری ههموویان وی خوه هاقيقه د ژوورقه و دیت دیمی وی بی ب نیرینا وی نه ئهو دیمی فرشتهبی بی بهری هینگی وی دیتیبی! ب نیرینهک مهنددهوشانه، ل چاشهکی وی بی گرتی و بی دی په رچوقک دیاردکهت، ل سهر تهختی که ته به رچاقان و قه جنقینی پاشقه بر و ئاگر بهربو دلی وی و نهشیا خوه و بالا کره بتانی سیلانی و دهنگی وی ب تونهک مهلوول دهر کهت:

- تاڭگە گیان، ئەقە توی دېچى رهوشى ده؟! نهنه، ئەز قەتا باوەرنە كەم!

پشتى دهنگى گریبا دایكا وی و برايمى وی بی مەزن تىكەلبۈوين، بهرەزەنگىن چاھى وی بی جوانیما وی، وەکى سهرا رەش هنگافتى، بەرسقا وان ب زولقۇتانەك رۆندکان تىيەلداي دا! بهری دەستى وی بکەتە د ناۋ دەستى خوه دە و كەلا دلى خوه پچەکى بىزىت، هند دیت پۆليس ب ژوور كەتن، پشتى سلافى دەست ب دو و چۈنى كر و پرسىيارىن جۆرا و جۆر سەبارەت، روودانا ھاتىبى سەرى وی ئارەستەكىن و ئەوی ب دهنگەكى نزم بەرسقا وان ددا... دەمەكى دېچىرە چۈونا ئارەستەكىن پرسىيارا ندە، ئەفسەرى تویىزىنەر، ب دهنگەكى زەلال گۆت:

- تاڭگە خان، ژىلى ئەو سى كەسىن د ترومېيلى ده، ترومېيلا تە د لۆفەيا جاددهبى رە بى رېك كرى و پاشى ئەو كەرسەتەبى كۆزەك ب تە دە كرى، تە هەست پى نە دك، هندهكىن دى ل پېشىيا وان، ل پشت وان هەبن و وان ژەر خەتەرىيەكى پارىزىن؟

- نە خىر، جەنابى ئەفسەرى، هەما ئەو هەرسى زەندىق بۇون. من هزر كر، هەر يىن جارا دىنە.

- تو نوکە وان بىنى دى نىاسى؟

- بهرچاڭكىن رەش ب بهرچاقان ۋە بۇون و ژەن ۋە كوللاۋ دسەرى بۇون. دبت ژى ئەز بىناسىم، يان نزاڭم!). د وی رهوشى دا، ئارمى دەستى خوه ل تەختكى ئەندا كەڭر دا و چاھىن وی پىز تەيسىن و دېر دىعەنى رە گران رابوو و دەستى خوه ب دیمی خوه رە هینا و بهرە ب كەڭلى ب قەبارەيەك ناڭنجى، ل هنداڭ بۆفيا تەلەقزىيونى هەلاؤىستى چۈد و هوورتر تېڭىكورى و زىھىن چاھىن وی پىز تەيسىن و كەڭلەر ژىقە كر و ب بەرسىنگى خوهقە گڭاشت و ئىدى رۆندك" وەكى تاڭيىن بەھارى ژەرچاقان بارىن! پشتى نىزىكى پېنچ خولەكان، جارەكادى كەڭال ب شۇونا وىقە كر و نىزىنەن وی بهر ب دەمۇرمىرى چۈون و چوكلىن وی ل سەر يازدە و چارىكەكى دياردكىن.

گەلهك نەما پەرددە و پەنځەرین پلاستىكى ۋە كەن و رۇناھىيىا چاھى رۆزە كا كانۇونى د بن عەفرەكى تەنكە، نافچاھىن وی پىز كرنە گرى و ل بازىرى رەنگ فسەيەسائى بى ئاڭاھىيىن عەفران ماچىدكەن و

ژووردا ل کەله و گومبەد و منارەيىن دىرىينىن بازىرىي مەزن دىرىن... پاشى ب وان سەرۇدلانقە پەنجەر گەتن و زقىرى و رۆبەر كەلەمى ب رەخ پەتۈو كخانەيىقە قەكىر و ب سەرتراكسوتان دە كرى و موبايىل و پاكيتا جىڭارەيان و چەقماق ژ سەر مىزەيا لاپتۆپ ل سەر كىلى كرى راكىن و كرنە د بەرييکى ده.

پشتى پىچەكى ل نيقەكا ژوورى چكلى ماى، گلۇپا سۆر قەماراند و دەرۋەك قەكىر و ئاققەزىنىك، سۆپە، سى كورسيك، مىزەيا مەزن، ئىكاكا بچۈرك، چەند كەفالىن بن دىوار و پەنجەر خەملاندىن، سستاندى كەفالان“ دەگەل فرچە، بالىت، رەنگ و پىدىشىن دى ل ژووركى دانايىن، د دىعەنى دا هەفيشىكبوون. د وى گافى دە راوهستىيا و روويى تابلوسى، ھېشتا فرچە و پېنۇوسان شەرەنيخ ل سەر نەشاراندى، ئاققەزىن وى ب خوھە گۈيدان. باوشىكەك هاتى و دەرۋەكى دوى ژى قەكىر و ھۆلا قاتى سىي ژ خانى كەته بەرسىنگى و راست بەرەب تەوالىتى چوو. گەلەك گىرۇنەبۇو و ب پايىسکان ده چوو. پشتى سلافل دايىكى كرى، روونشىتە بەر سۆپى و دايىكى گازى كچى كر:

- نەمام، كچا دايىكى خوھ، تېشىتى بۇ برايى خوھبىنە.

دەنگى نەمامى ل ژوورا پشتى هات:

- بلا دادى، دو رىزىن خواندنا من يىن مائىن دى ژ بەر كەم و دى ھىنم.

ئارامى چاۋبەلەك، و ب دەنگەكى خەوى ب دورىستى ئازادنەكى لى زقىاند:

- بەيلە دايىكى بلا ب دلى خوھ بىنت.

دايىكاكەيىماقاولا، پېچا وى يارەشكىرى و دەستمال كەتىيە سەر ملان و سىنگى خوھ دايىه سۆپى، ب تىيەكى مەيزەك و ئاققەزىن وان تىكتىشقلەن و دايىكى ئاخافتى كەتە ياخىن:

- كورى دايىكى، تو سەرە خوھ ناشۇوى؟

- ھە كە ئاڭ گەرمىت.

- گۆريه.

پاشى ب سەرفە كر:

- ھە كە تو ئەقىرۇ نە شۇوى، سوباهى تو ناگەھى، دەۋامە.

- كانى بابى من كىقە چۈويە؟

10

- ما ژ مزگەشتى پىقە دى كىقە چىت؟

بەرى ئەو پىز ب ناھە قە بچىت، ھەر وى ئاخافتى بۇ خوھ ھىلا:

- ئەقىرۇ ئەينىيە.

پتر ب ناڭ ۋە نەچۇو، ژچاڭىن وى دياربۇو، د ناڭ سېيەلىن ھزر و گۇمانىن وى ده بەرزەبۇويە (دېمى فرشتەبى، د ئاشۇپا وى ده، تىزابى كرييە تشا بهتە كى خولكى دېمىن مۇمياشىن خاتۇونىن فېرۇھۇنان ددەت!) د خەوى ڙى ده، ڙ بەرچاڭان ناچىت! د وى دەلىقى ده، ھند دىت نەماما ب خوه نەمام، بەزۈن زراف، دېم گرۆڤەرە كا“ مينا دېمى رۆزى قەبۇرى، ھەر وە كى جىمكى وى ” ھە كە بچۇوكىيىا ژىيى وى لى ديار نە كربابى، سېنىيىبا خوارنى ل بەر دانا. ئارام پچە كى قەما و پاشى ب ئامازەداندا دايىكى، پارىيەك دو، دگەل پەيالە كا چايى قەخوارن و بالا كرە پاكىتى ڙ بەريكا خوه ھينا دەر و دووكىيل ڙى بر و جارە كادى پشتى دەستورى ڙ دايىكى خواتى، ب سەر پايىسکان كەت. دايىكا ناڭ چاڭىن وى بۇونىنە مەيدانا پرسىياران، سەرى خوه ھەۋاند و ژىھەل بەرە خوه دايى و رۆندكان چاڭىن وى پىتى كرن!

ھەۋالنامەي كېتىرى

گافا ئىكى

روونشته سەر ليقى تەختى و بەردهوامى ب بەر دانا دووكىيلى رە، ئاقرېيەك ل كەفلى وى بەرى چەند ھەيقان وىئە كرى دا و جارە كادى د ئەقىانوسى بىرە وەرييان ده نقومبۇو. د گەرمى نقومبۇنى ده، (دەفتەر كا وارناسى ھەفلى تاڭگەبىي، پشتى ڙ چە كەمەچىيىا وى يادەزگەھى لى كار دىكى، دگەل تشتىن وى يىن دى، ب دىدەۋانىيىا ھەۋالان ھينايە دەر” وەك ئەمانەت رادەستى وى كرى دەرىخست!) ل دەستپىكى، بىئەنا وى ھەلکىشا و ڙ تەرزى سۆفييەن ھندۇ كان چاڭىن خوه د بەرە نقاندىن و دەرۆك گرت و ڙ پشتە دائىخست! پشتى بىستە كى ڙ سېنگى خوه ۋە كر و دوبارە چاخىشاندىنە كا كۆرانە ل رووپەرېن وى

کر. زانی د وی رهوشی ده، مهژی وی شیانین و درگرتنا پهیشین د رهشنقیسا ویده نه خشاندین نین، جاره کادی ژ سه‌ری ب سه‌رهاتیبا وی يا دبیت که‌سی نه‌دیتی را بچت! ئیدی ب ههموو و ژدانما خوه ب سینگی ئیتوون ژی د پهشته گفاست و روندک ب سوره‌تین وی ده زهليان و کره د قاسا، بخوه د پشت که‌فالی زارپی روندکه‌کا، مینا مراریه‌کی ب چافی ده دهیتیه خوار و ل هندافی سه‌ری خوه هلاویستی دا.

بیسته کی چهند هنه‌ناسه‌یین کوور هله‌لکیشان و چاقنقارندا وی به‌رد هوامبوو! پاشی هی‌دی که‌فال ژیقه‌کرو قاسا د دیواریره ل سه‌ر رهنگی دیواری چیکری فه‌کرو ده‌فتهر کا قه‌باره نافجی يا به‌رگ ئه‌مانی بی چه‌بوبوی، ده‌ریخست و خواندندا د دلده ژ روپه‌لی ئیکی، ب نافونیشانه‌کین مه‌زنتر ژ نقیساري ده‌ستپیکر: ((ئەز دی بۆ وە ئاخشم)).

بدری پتر ب نافه قه بچت، ریکورد ژ بۆفیا تی قی، سه‌ته‌لايتی و تشتین دی خه‌ملاندی هینا ده، دگه‌ل هنده‌ک سی دی يان و جاره کادی ژ زوورا نفستنی ده‌رکه‌ته د زوور کا کارین هونه‌ریقه و ل سه‌ر میزه‌یا د که‌فته همبئر ئافته‌زینکا ل کوژیی سه‌ر زوور کی دانا. پاشی زفری و هنده‌ک بدل، قودیکین مهیی و په‌راغه کی ژ ئافته‌زینکی هینانه ده، دگه‌ل موبایلی، پاکیتا جگاره‌یان و چه‌قاماقی دانانه سه‌ر میزه‌یی ب ره‌خ ستاندی تابلویی ساده پیچه و ده‌فتره کا ده‌زگری ب ره‌خفه دانا. پاشی جلکین خوه ئیخستن و ب که‌لەمی پشت ده‌رکیفه هلاویستن و جلکین پنیین ره‌نگوره‌نگین بوياغی کرینه که‌فاله کی دادائی کرنی. رونوشتە سه‌ر کورسیکی و ده‌ست ب خواندندا ره‌شنقیسی کر: ((پشکا ئیکی د ۋان رېزکان ده، پىدۇنى ناکت، هەر ل ده‌ستپیکى ئەز ب درېزى ل روپه‌لین ژيانا خوه يا زارپیسی، د ناۋ مژو‌مۇرانا گوندی ده بىزقۇم. ژمنقە گرنگ ئەوه، نوکە ئەز ژ ژيانا هله‌لەشاندندا سینوران ده‌ستپیکەم... پشتى من ب پشتەۋانىيا هە فالى دلسۆز وارناس سەممەد كەفر گۆسکى، وەك هە فالى كارى ل ده‌زگەھى بازىر شقانىيا بازىری مەزن، سى مژار سەبارەت خوه‌لىسىریا میرى و بن ده‌ستیيا وی د جىهانا رۆزه‌لاتى ده، ب نافى ((تارا بناهە)) ل كۆفارا ھەفتىانە، ب نافى ((گەلەن)) بەلاقىرىن، ئىقشارىيە‌کى وارناسى، ژ نشکانقە پەيوەندىيە کا تەلەفۇنى ب من كر و ئەز ئاگەھدار كرم كو سەرنقىسکارى كۆفارا ((گەلەن)) داخواز كرييە من بىينت! ب راستى من ئىكىسەر ھەست ب ھەبۇنا سەنگا خوه كر و بىي دو دلى داخوازىيا وی من قەبۈول كر و ئىقشارىيە رۆژا دى مە دەستنيشانگر ھەقدو بىيىن.

ل دەمى دەستنيشانگر، ئەز ل ترومبيلا خوه سواربۈوم و بدره ب بارەگايى ئىزىكى دلى بازىری چۈرم.¹³ من ترومبيل ل كۆلانكە کا ئىزىكى بارەگايى ب تابلویه‌کى مەزن ل سه‌ر قاتى سېي بى ئافاهىي شەش قاتى،

نافیٰ کوچاری نفیسی راوهستاند و بهرچاڤلک ههتاڤی دا بهرچاڤین خوه و ب خهملا تیشیرتی زهری سینگ نهخشاندی و ب سه‌ر کابویی تهنگ ده بهردای، ئەز هلباسکى پایسکین مەرمەرى بوم و وەکی سووسکەکی، پایسکین رک ھەلچین. باшибو لقینا لاشی من بی رەنگ وەرزشی وەل من کر، ئەز ب سه‌ر پایسکا سیی ژی بکەق، بهری بکەقمه ئاشی بیهنتەنگیی و خوهدانی.

من کولانکا ژ ناڤدایا ئافاهی بدواپهینا و پرسگەها کورەکی رەنگ شلاتی و ھەستیکی ئالەك و لامین وی یئن ژ سینوری خوه مەزنتر دیار دکەن، کەته بەرامبەر من و ژووردە ل پشت میزەبی» مینا مروقەکی ل چەرخى ئەنترنیتى نەزیای، چاڤچەرین ب چاڤین د مەزى دە لەیزىن ل لاشی من کر و من سلاۋە ب گۈزىن چە ئارەستەکر و ب دەفەکی ترترى ل من قەگىپا و من گۈزىندا خوه پاشقە بر، بی ئەز ب خوه بىنەمە دەر و ئاخاڤق بۇو يا من:

-زەھەت نەبت، وارناس نەھاتىيە؟

-وارناس؟! ئا، وارناس كەفر گۆسىكى؟! نە نەخىر، ئەفرو نەھاتىيە. خاتۇن، جەنابى تە تە شۆلەك بىھەبۇو؟!

ژ نشکانقە ل سەمتا دەرۆکى دەھەتە هەمبەر، من دەنگەك خوه بستەکری بھىست:

مسوگەر خام تارا بنارىيە، يان ئەز سەھوامە؟!

ب گۈزىنەك شەرمى خوه نىشاداي، من بەرسقا وي دا، پاشى دگەل سەرەھەزاندەك بۇويە پارچە كا سەرەكى ژ رەفتار و لقىنەن من، بەرسقا ئاخاڤتىن وي من مسوگەر كر. بەرامبەر وي پىز بەشۇشى و زمانى خوه بى نەرم و سەرددەم دیار كر و دەستى خوه درىز كر و من ژى ب ھېزا باورى ب خوه ھەبۇونەك مەزن دەستى خوه داڤى و ب تەماشەقانىيا لاوکى پرسگەھى و سى چارەكىن دن ل بەر وان دەرۆكان، وەك زەلامەكى دەستى وي ھەزاند و من ناسنامەيا خوه ل دووقۇن بىرەن كر. وي ژى مینا مىرین رۆز ئاڤا، ئەز دامە پىشىيە خوه و ب پشت دەرۆكى كەتىن.

ل سەر قەنەپى بەرەنگىن دەولەمەندانلى دیار دکن، ل هەمبەر من روونشت و كەلوپەلىن وي یئن مىزەيا ئەندازە كفان، تىرى پشت نافى وي بى ل سەر تابلویەكى نفیسی(سەرنقىسکار_بىستۇن بابان گەردىزۇنى) پىدەقىن راگەھاندىنى» ژ بلى لاپتۇپى وي، ئاقۇرىيەن من وىپ كرن. لى زمانى سەرنقىسکارى دىم گەرۆفرى، دەقولىف پەچى، دفن فەچەرۆكى، پرچا رەش كرى د پاشدە برى و خوه ژ خوه مەزنتر دىبىت، ئاقۇرىيەن من ژ دىمەن ويراتىي دەرئىخستن و دوبارە ب خىرەتەك گەرم ل من كر و پېقە چۆ:

-ئا بیوره، تاره خان، کاک (وارناس کەفرگۆسکى)، بەرى تو بھىي تەلەفۇنَا من كر، مەرۋەكى وان
كارەكى فەر بىھەيد.

-زۇنىن وى د دورستن، بەس سەيرە! وى پەويوندى ب من نەكرى؟!

پاشى سەرنقىسکارى ناڭ مل فرەھە، ژ جەھى خوه رابۇو و د پستوويا كراسى نېش ھچك خەبىتى و ل دووڭ
دەنگى زەنگلا تەلەفۇنى چوو و پشنا مىزەيى تۈزى كر. بەرى بالە بىھەتى، دەنگ ھاتىرىن و ب گۈزىنە كا
نيشانىن حىزاتىي بەرزەنە كرين گۆت:
-ھېشتا باشتە.

پاشى دەستى خوه دانا سەر تەلەفۇنى و ب سەرقە كر:

-گۈنگ تارا خان، سەبارەت مۇزارى تە ئەم يى دئاخلىقىن.

ب سەرھەزانىنە من بەرسقا وى دا و رابۇو و بەزى ئاققەزىنەكاب رەخقە و ل من زېرى و گۆت:

-تارا خان دى چ قەخوت؟

-فانتايىك ھە كە هەبت.

باودەنە كر وەگۆت، دو فانتا، دگەل دو بىتلەن ئاڭى دگەل خوه ھينان. د بەر قەخوارنى رە، بادە كا
بەلاڭىرنا مۇزارىن من ل كۆثارا (گەلچىن) بەلاڭىردا گەرمىز لىيەت... دەمەكى من تىيەينا دەر، وى د
سىنۇرىن ستايىشىكىنى كرە دەر و ئەز ب سەر شاپەرەپىن ئەسمانان ئىخستىم! د وى گاڭى دە، (ھىزرا من زېرى
رۇزانىن زارۇينى ل خۇپانى گوندى كويىستانى، دەمى ئەز ھەر ز زارۇينى خوه يا خورت و زۇوبزوو،
ھەۋالىن من ژ ھەردو رەگەزان نەدویرانە من و من دۇوقەردا بۇ نە دكىر و ژ من ددانە پاش و يا من دەپىدا
ھەر ئەھبەت. قى زىرە كىيىا ئاورتە وە ل من كربۇو، ئىدى يارىيىن من دگەل زارۇين كور بن“ نەمازە تەپانى،
چىزانى، كىلىوبىلانى و يارىيىن دى يىن پېرانىيا وان كوران دكىن). پاشى من ھند زانى نقىسکارى پېلا
گەنگەشەيى وەرگىرا:

-نزا تارا خان، بۇچى تە بەرۋەڭىزى پېرانىيا ژىننە مە، ھەكە نە بىزىن ھەموويان مۇزارى پشتهقانىيا پىاوى
ھەلبىزارتىيە؟!

ھاتە بەر دەقى من، بەرسقا وى يا دورست ب دىتنا خوه بدم“ لى د چىركەيىن داۋىيىدە، من بەرسقا وى
پاشقە بىر، وسا ھات شۇونى بىزىم:

-كى دېيىت وە پىاوان خوه رزگار كرييە، ھەتا ھۇون بىشىن مە رزگار بىكەن؟!

پچه کی وەک گوھشییە کی مەندەھۆش! ما و پاشی ب دەفە کی خوار، بی خوه ب شارەزایی دنیاست
بەرسقا من دا:

-ئەو ژى خالەکە بۆل سەر راوەستیانى.

-ئەز ب خوه، وە رەگەزى زۇر ھۆسا دىيىن.

پاشى كورسيكا خوه پاشفە برو پىككولا پاشفەبرنا كاڭلا مۇزارى كر:

-باب و برايىن تە نابنە رېڭىر د رىيا تە دە، تو ئى كارى پىرۇز ب ناقى خوه بى ئاشكرا بىكەي؟

ئىدى پىز بىتەيى ژ من رە پەيدابۇو كۈپۈزىننەن سەرنىشىسلىرى سەبارەت ژياننامەيا من دكوهن. من ژى

بەرسقا وى ب وىرەكى دا:

-نە سەيدا، ژ مىيىھ من رېڭىخوا خوه قەكىرييە.

ب سەرەھەزانىدەن و نەنمە كا مۇۋەتىيەگەت، سەيدا پېقە چوو:

-ئانكۆ بايى تە ساخە؟!

دىسا ب سەرەھەزانىدەن، من خوه بىستە كر و بەرسقا پرسىيارا وى يا من هزر نە كرى دا:

-مەخابن، بەرى ئەز ب ۋىانا وى تىيربىم، بەرە ب جىهانا ھەروھەرى وەغەر كر!

17 سەرى وى پچە کى چەميا و دىمى خوه تىكىر و ب لېپۈرینە كا چىكىريقە پشکدارى د خەم و كۆۋانىن من دە كر:

-خودى ژى رازىيت و ژىي وى بۇ يىن مايى بەھىت.

د وى گاڭى دە، ئەز ترسىام كۈپۈز ب ناققە بچت و بەرى من بىدەتە كەفرى و ئىدى ئەز دانپىدانى ژېرە بىكم: ((بايى من ب تاوانا خيانەتكارىيەتاتىيە ژ ناڭىزىن!)) باشبوو د وى دەلىيىرە، زەنگا مۆبایلا د ناقبەرا دو تەلەقۇننەن دندە دانايى سوھبەت راوەستىاند. من ژ لقىن و ئاخاڭتىن وى زانى پەيوەندىيە مالىيە و وى ھەولىددا كور ب زووتىن دەم پەيوەندى بىداوېيھىت... باوھرنە كر چەوا پەيوەندى ھاتە بىرین، فەركە دى ل قودىكە فانتايى دا و ب دەفە كى چىكە كەك مایە ب لېقىيە دەنگى وى بلند بۇو:

-بەلى، گرنگ تارا خان، حسابكە تو دى دوسى مەھە كان ل جەم مە، د كارى مەيدانى دە، وەك تىست كاركەي.

ب كەنېقە من بەرسقا وى دا:

-رۇزىنامەۋانىن تىست ژى مە دىن!

بەرىزى جەھى خوه ل سەر كورسيكا زۇرۇك خوهشىز لېكىر و پېقە چوو:

-تارا خان، دنيا هه مو و تيسته.

پاشى گهرمتر پيقه چوو و پرسياز زوو هاتى ئارهستهى من كر:

-((پرسياز دبى عىبن)), ناڤى ته بى دورست هەر ئەفه يە؟!

پشتى بىرىخ و فەكىشە كا كۆرت، من دىت ئەر زىدە ل دووۋە بەهانەيىن ھينايىن، ناڤى من بزانت. من ژى وەك كچە كا سەرددەم و حەمزا تىڭەھشتىنا زىنوارى ھەمى، سەرى خوھ ھەۋاند و بەرسقا وى دا:

-تاڭگە سەفين كويستانى، ناڤى من بى دورسته!

پشتى پچە كى نيشانىن ھزران ل دىمى وى پەيدابۇون و كرە ترانە:

-ئەز ب خوھ ھەر دى بىزىمە تە تارا بىنارەى - يان تە بى نە خوه شە؟

-وەكى تە دېيت.

ب راستى من ژى د دلى خوھ دە حەزدەر ھەمان ناڤى نەھىيى بىزىتە من... پشتى مە قەخوارنىن خوھ دەگەل مژارىن ب پىشەيا رۇژنامەقانىيەقە بهستىن بەرە چەق و تاييان بريىن، سەيدا ب بستەيى قە ب ناڤقە چوو:

-تاڭگە خان، مادەم تو ھۆسا گەرم و دلسۇزا پشتەقانىيا كىشەيا پىاوى كوردى، بى كو ب دىتىنە تە، ھىشىتا ئەر ئىخسirى زىنوارى، ھەر ژ نوکە ئەز دى رىزە يەكى ژ رووبەلى رىپۇرتاژ و دووۋەچۈونان بۆچالاڭىن تە يىن ويرەك تەرخانكەم.

پاشى سىنگى وى ما ب مىزەيىقە و ئاخاڤتن ھەر بۇو يَا وى:

-ژ ئەڤرۇق وىقە، تو دى دووۋەچۈونا ھەر مژارە كى ل پشت ھېلىن سۆر و پەيوەندى ب كىشەيىن مىرى كوردىستاني و جقا كىقە ھەرى كەرى و بىي مەقس و دەستكاري دى بۇ قى كچا ھندە چالاك و پەيت و ژىباتى بەلاقكەين.

ب راستى من ھەست ب مەزنەيە كى د ناخى خوھ دە كر و ئىكىسىر من ژ دەقى قەگرت:

-بىورە بەرىز، واتە ھەر چ بت دى بەلاقكەن؟

سەنفيسيەر ژ پاشىن خوھ لىللىقى و كوخكا خوھ ھينا و بەرسقا من دا:

19 -تارا خان، ئانكۇ تاڭگە خان، ل دنيايى ھەممۇيى، چ تىشى رەھايىي نىنە. تە بېيت نەقىت، ھندەك سىنورىن سۆر ل ھەموو دنيايى ھەنە. لى ئەز دىزىمە تە ھەموو تىش رىزەيىنە. رۇژنامەنفيسي چالاك و خودى بەھەرە ئەھە، بېيت ب شارەزايى سەرددەرىي دەگەل رەوشە ھەبىي بەكت.

من تىرى دەقى خوھ كر بىزىمى كو وان رىزەيا بۆ من ل دووۋەتىورىيا ئەنسىتايىنى بىزىت "لى ئاخاڤتنى وى بى سەفسەتەيى، ئاخاڤتنى من پاشقە بىر و ئەز بۆ مە گوھدارا ئاخاڤتنى وى يَا گەرم دېت:

—تافگه خان، ژ هەرسى مۇزارىن تە يىن بىھنا لغاندىنا مەزىي جقاڭى ژى دەيت، من زانى تە پاشەرۆزە كا گەش ھەيدى و ئەز باوەر دەكەم ب زۇوتىرىن دەم دى بىيە سەتىرىھەك گەش د ئەسمانى رۆژنامە قانىيا كوردى دە! د وى گاڭى دە، ئەز پىز د ناخى خوه دە مەزن بۇوم و من تىدەپىن دەر، ئاخاڭىن وى يىن پەسن و ستابىشىن بى خوى تۈرىكىرىن، نەدشىان خۇو ساتىيەك جەمباز دىئرىپىن وى يىن خوهدى سەربۇرىن حىزىھەك دە ۋەشىرت“ بەلى، پا من ب خوه نەھىنادەر، وەك رۆژنامە قانە كا خودان سەربۇر و بەھرە، من داخواز ژى كر كو بابهتى ۋى جارى ئەز بەھلېتىرىم. ب راستى كەيفا وى گەلهك ب ھزرا من هات و دەستخوھىشىيە كا قەبە ل من كر! پاشى داخواز ژ من كر كو ھەر وى گاڭى بچم پاداشتىن خوه“ دەگەل كامىرىيە كا دېجىتەل و رىكۆردەكى و كەلوپەلىن دى ژ كارگىرىي وەرېگرم.

ب راستى وەك وى گەرم ئەز رانەبۇوم. پشتى من پەچەك ھزر كرى، پاشى من مەرجىن خوه دەگەل گۆتن كو ئەز دى وان تشتان وەرگرم، بەس ئەقە دى بىي مەرجىت. پشتى ب كەنېقە سەرى خوه ھەۋاندى و گۆتى: ((تاراخان فەرمان دەكت و كۆفارا گەلقين جى بەجى دەكت)). ژ نۇو من ژى بەرسق ب سەر ھەۋاندى دا و ب خودا حافىز كرنە كا ماقۇول ئەز دا دەركەقىم و جارە كادى دەگەل من هات و ئەز ب پېشىيىا خوه ئىخستم). ل ۋېرە بەرى ئارامى ژ دەفتىزكى وەرگەپىا و دووكىل ژ جىگارەبىي بر و فەرە كا شەرابى ب سەردا كر و رووپەلى دى وەر گىپىا و روونشىتە سەر كورسىكى و ژىھەل ل كەفالى ھېشتا كاغەزا سېرى دىاردەكت نىرى و سەرى خوه ھەۋاند و چاقىن وى نفيان!

گاقا دووی

پاشی وهک خوه ژ تیهزرینهک کوور چوویی بزفرینت، وسا سهربی خوه لقلقاند و دهستی خوه ب دیمی نیشانین و هستیانی لی دیار دکن ده هینا. پاشی ددهمه کی فه ما ب خواندن پشکا دووی ره چو: ((بهري دهمه من بی سهرنقیسنه ری کوچارا گله لقین ب تیست دانای بداوی بهیت، وی روزه کی ئهز گازی کرم و په زراندنا من ژ لایی ویقه کره مزگینی و دهستخوهشی ل من کر کو بهري دهمه دهستیشانکری، ئهز وهک ئهندامه کا نوو يا خیزانی کوچاری هاته و هرگرتن! ب راستی ئهز ب خوه ژ خوه دی خوه نه هندا رازیبوم کو وسا زوو من ژ قووناغا تیستی دهربازکهت. وهک ئهز تیگه هشتم، ئهقہ هه ولدانه کا وی يا دی بوویه، پیغامه ت هندی خوه پتر نیزیک کرنا من، پشتی من چ بیاف د وی نافیری ده نه داینی کو پتر ب ناڭ جیهانا من ياكه سوکی فه بھیت.

پشتی من سوپاسیا وی ب شیوه يهک نورمال کری، من ههستیپیکر، دیمی وی بی ساربووی و بیهیقیياتی لی دیاربووی، دیده قانیي ددهت کو ئهو د دل ده دبیزت: ((قى جاري ژى گدیباي سهربىرا من ل كەفرى دا!)). لی پا من ب خوه نه ھینادر و سوجبەت من بەرە ب پیشە يا کارىقە بر و داخواز ژى كر" هەكە خولە کا رۇزنامە قانیي ھاتبایه قە كرن، ئهز چووبامى و پتر قىچى کارى ئە كادميك بىامە. هەر وەكى سهرنقیسکارى بۇويه (ئەرخەميدسى) هزاريا سېيى، ب سەقاىي جۆشە کا بلند ل من فەگيرى:

- ئۆكى تۆكى تارا خان، ژ قانە ھەيامە کا دى خولە کا پازدە رۇزى قەبىت" پاشى دى نافى تە ژى نقىسم. پشتی ھينگى ژى ئەم ب خوه وەك کوچار دى هندهك ووركشۇپان ژى فە كەين.

سهرنقیسکارى ھىزى، ژ بىر كر پرسىيارا من بكت" کانى دى ئهز شىيم پتر ژ دو ھەفتىيان دەستورى ژ مال خوازم، يان ئهز نەشىم؟ ئاخافتىا من و وى تىكئاليا. رىزگرتن بۇ وى مىرى ئهز بەرگىرىي ژى دكم، من ئاخافن ب لېپورىنچە بۇ وى هيلا. وى ژى داخوازيا لېپورىنى كر و گوت:

- تو يادئاخلى ژى، ئەرى مال دى دەستورى دەت، تو پازدە رۇزان ژ مال دەركەۋى؟

من ب باوهري ب خوهبونه کا قهقهه بهرسقا وي دا:

—ئەقە ژ مىزە، من ياخوه ژ ئمپراتوريەتا هەردو براين خوه يىن ب ژن و خوشکا خوه ياخويەر و دايکا
چوئە تەوافا بەرى رەش رزگار كرى!

من وەسا هزركىر، ب قىئە ئاخافتى زىخىن گەركى نەل دەمى خوه هاتى، د چاھىن وي يىن ژ تەرزى چاھىن
تىمساحان دە هلدا و كۆخكە کا نەل دەمى وي بەردا و سىنگى وي ماپ مىزەيىقە و ئاخافتى کا من
باوهرنەدكىر كودەتا ل سەر شەرنىخا ئاخافتىنان د سىنگى دە كر و ب دەنگەك لەز و فەمايى گۆت:

—ئان ئانكۇ، تەته... با... باوهري ب بەرى رەش هەيە؟!

پچەكى ئەز قەجنقىم و هەر زوو کا من پىكۇلا گۆھەرتنا سوحبەتى كر:

—سەيدا، ئەز ئىدى دى مژارىن خوه ب ناڭى خوه يى دورست نېسىم!

سەرنقىسەكار سقك ژ جەن خوه بلند بولۇ و ب دەستقوتانەكى بەرسقا من دا و ب سەرقە كر:

—فۆتۈپى تە ژى دگەل دا؟!

—بلا، من ئەو ژى بەرى رزگاربۇونا و پىاوان قەبۇولە.

سەرنقىسەرلى ئاخافتىنا من ياكو ژ تەنشتا وي گىرتى، نەھينا سەر پەراسىيا خوه و ب شىۋەيەك شەپزەيى
بالا بادەكال بەر سىنگى خوه كر و دگەل ئامازەدانادەستى داخواز ژ من كر كو بەرەۋە وي بچم! ئەز ژى
بىستە، مينا كەسەك ژ رەگەزى وي ل بەر ملى وي راوهستىام و چاھىن من مانەل دەستىن وي يىن بەرپەران
تىكىفەددن. وەكى ديار مژارى من يى بەرى دو رۆژان ل سەر وي مىزى خوه د ژۇورقە قنارە كرى و كۆمەك
زارۋىيان ل دۇوە خوه هيلاى كەته بەر چاھىن من و بالا كرە پېنۋىسى و خىچىن كەسل ل بن رېزكەن كېشان
و د بەر ژىھەل ب چاھەكىن ئىرۇتى هنگاڭىنى مىزە كرە دىمە منى ب نېرىيەن وي ژ تەرزى شانە کا هنگىفەنی
زەلال دىاردكەت و ب دەقەكى خاڭا بۇويى پېقە چوو:

—سەحكى تاقگە خان، ئەقە هەموو پېشەكىيە کا زىدەيە، تە دارشتى— تو ژى دزانى، نوکە چەرخى لەز و
بەزى يە، مژارى رۆژنامەقانى خوه ل ھېقىيا پېشەكىيەن كلاسيكى و خواندەقانى شى دكەت ناگەت.
رۆژنامەقانى سرت و زىرەك ئەوه ب شىۋەيەك پېشەيى و زانستى، ((كورت و كەمانچى)) بچتە دەكەكلا
مژارى دە و گەنگەتىن پەيام بگەھىنت“ هەكە خوه ل سەر حسابا ژيانا وي ژى بت.

من ژى ژ دله كى پاڭىز، وەكى جارىن دى خوه 40 نيازا د دلى ويدە نەگاھاند و ب گەرمى تىلا خوه دانا
سەر رېزكىيەن نەخساندىن و گۆت:

—نهسيدا، ژمنقه هه كه ئەۋ رىزكىن پىشەكىي نەبنە دەرگەھى مۇزارى، خواندەقانى مە زوو ب زوو ناهىيە د ناۋ مۇزارى ده.

ئىدى سەرنقىسىر ژ تەرزى نىچىر قانەكى خوهدى سەربور، دەستى خوه بى زېرى تىر مۇو ب دەستى منى نازكى، مينا بەستىا تەمباقان دياردكت رە هيما و بى حەمدى من، گلىزانكىن حەزىن من يىن زوو من سەركوتىكرين ۋەكىن و ب وېرەكى د دەمى دورست ده، من دەستى خوه ۋەكىشا، بىي ئەز ب خوه بىنمە دەر، ھەمەر راوهستىام و ب ئاقېرىيەكىن خورت من ھېرىش كرە سەر ئاقېرىيەن وى يىن مى بووين و دەقىدەق من دەنگى خوه بى قەبە بەردا:

—بەریز، ئەزا ب كرمانجى دېئىم، ھىشتا گەلەك مايدە” ھەتا مىرى كورد ژى خوه رز گاردەت!
سەيدايى سەرنقىسىر، بى حەمدى خوه شەپلى و د بایما باغا تەيسۈك خەبىتى و بەرگرى ژ خوه كر:

—نە تاڭگە خان، تو بەرۋۇقاڭى دمن دگەھى و...
من ئىكسەر ئاخاڤتنا وى ژ خوه نەگرتى بېزت تەمام كر:

—كچا من ھندى تەيدە!

سەيدا، پىز شەپلى و بى حەمدى خوه بەزنا راست و پچەكى ناڭمۇ خۇول رابۇۋە و ب شەپزەبى، دەستىن خوه كرنە د بەريكا كابۇى ده و بەرددەوامى ب بەرگىرىيى ده:

25

—دىارە تە نەقىت تو فيرى بىنەماينىن رۇژنامەقانىيا نۇو بى! من ژى ب وېرەكى لى زېرىاند:

—دىارە مە ژى مەلا و جادوبەندىن رەۋەنەن بىرى ھەنە!

لىدانا دەرۆكى سوجىتى گەرم ھەزقاند. من ھند دىت بەرى فەرمانا بىرۇر كەتىندا وى بىت، سکرتىرا وى ل ويچەى من راوهستىا و دەنگى خوه بى ژ دېبلەندي داگرتى ئازاد كر:

—سەيدايى بىستۇن بېرە، مېھقانىن بىانى يىن ھاتىن.

پاشى پرسىيارا وان كىرى و ژېرە دياركى كو ھندەك رۇژنامەقانىن بىانىنە، بەرە ب دەرۆكى چوو و دەنگى وى بلند بۇو:

—بلا بەھىن بلا بەھىن.

ھەر وەكى دەربارەى من چ چىنەبۇوى، من ژى ئاخاڤتنا خوه گۆت:

—سەيدايى بىستۇن ئەز بچىم؟

ب دېمەكى ھىشتا نىشانىن شەرمى ژى بارنە كرى بەرسقە كا سقلى دا:

-ئەرىٰ ھەرىٰ، ھەما تو ھەرە سەركارىٰ خوھ، پاشى دى ب درېتى ھەقىدو بىنин.

پشتى دەستور خواتىنى، ئەز ل دەرۋىكى دەربازبۇوم و من ھند دىت دو ژن و زەلامەكىن، نىشانىن وەلاتىن باکورىٰ ئەورۆپايى ددىن ھاتىن بەرسىنگى من و سلاقەكا ب روومەت، ب زمانى ئىنگلizi ئاراستە كەر و وان جوانتر و ب ئىنگلizi يەك ژ يا من شىكەستىت فەكىرىا. من ھزركىر، ئەف پرچا من يا زەر، ژ تەرزى بارۇكىن فلمىن ھۆلىدەي و دىمەي من يى وەكى ھەپقا كەوچەرىنى نىزىكى رەشتى خوھ دىتن” ژ بەر ھندى هەتا بەر مىزەيا سەرنقىسىسىرى ژى، ھەر ل خوھ دزقپىن و مە گۈزىن ب ھەف دگوھۆرپىن). ئارامى سەرى خوھ بادا و د بەرە حەفکا رىھىن رەش داپۇشكىرى خوراند و ب فرچەيى ل قالكا گازى داي، رەنگىن بالىتى ل سەر دەستى خوھ تىكەل كەن و د رەخى راستى يى كەقلى دا... پاشى جىڭارەيا دانايە سەر لىقى تەبلىكى راڭر و پىلەكا دووكىتىلى ل دەھان پىلىن دى زىدە كەر و بادەكا ژ ئەرشىفي مەزى ھاتىيە بەرچاقان (ترومبىل ل بەر دەرى راوەستاند و ل زەنگلا خانى دا و حەجى نەسرينى چاھىن وى ب رۇندك دەرۋەك فە كەر و ب خىرەتانا وى كەر و ب گەورىيەك كىزگەرىيەك كەر دەنگە كى گەرېقە بەرسقا وى دا:

-باش بۇ تو ھاتى كورى دايىكا خوھ، تافگە نزا چلى ھاتىيە؟!

پرچا خوھ ژ سەر ئەنى لادا و پرسىيارا ھاتى زۇۋ ئاراستە كەر:

-دىسا وى چىيە؟!

كەته دووقۇم و ب دەنگە كى گەرېقە بەرسقا وى دا:

-برنا خودى يە.

گەھىشىتە د ژۇورقە و تافگا دىمى وى بۇويە تىشابەتكى گۈزىشىك و چاھىكىن وى وەكى مىۋوژىن تىكەلى پريچۆك بۇوين، ب گەرېقە خوھ ھافىتى و دەقى وى يى ژ تەرزى نايلىۇنى نىقسۇتى ھاتە بەرچاقان و بىرا پىرەھەقىن داپىرا وى دىكىن نەقانىنى، ھاتە بەرچاقان و ھندى ھاتە خوھ نەشىيا ناۋ چاھىن خوھ تىكەبت و گۆت:

-تافگە گىان، تو گەله كا باشى، باوھر بىكە خوھشىقىيا من، ژ تە كەمباختىر يىن ھەين. ئەز باوھر دەكم“ هەتا ھەيامە كا دى، پىچچە دى چىيى و شۇونا تىزابا نفرىن لى كرى نامىنت! ئە بەلى، دەلا لا من 7پىشىز استە.

تافگى كەنىيە كا نىشانىن ھىستىزىايى ددىن بەردا و ل خوھشىقىي خوھ نىزى و لى فەكىرىا:

-ئارام، ۋان ئاخاھىتىن بۆ زارۋىيان بىزە. تو ژ من باشتى د زانى، وەلاتىن پىشىكەقىنى سالانە ب مiliاران دۆلاران ل قوربانىن وەكى من دەمزىخەن و نەشىن چارىكى تىشابەتىيا كۆئەندامىن وانىن سوتى چارەكەن. ۋېچا پا گەفتا تىزابا ملعۇون، دېت ژ ياخەرەلى و سىانىدى ژى خرابىز بىت.

بهرى سهري ئارامى همبئر ئاخاڭتىن وى بچەمېيىت، بەردىوامى ب رەقاندنا خەمىن وى دا:
—پشت راستىه خوهشىقىيا من، دى چىيى و چارەكىنا تە دى ھەبت. بەلى ئەز بۆ جانا خوه ب عىشقا
پىروز سووند دخوم، دى خانىن خوه و ھەمۇو سەرومالي مەھەيى، قوربانى مژۇولانكە كا تەكەين!
جارەكادى خوه د ھەقد و وەركر و گۈريا وان بۇو سەفونىيەك ژ سەفونىيا خەجوسىابەندى برى!). ئىدى
كەلا گىرىي ئارام ھەزانىد و دەستى خوه ب دىمى خوهە هينا و ۋىا ۋى دىمەنى ژ بەرچاڭىن خوه بېت و بەرى
وى كەته كەقلى ھېشىتا ب نىقى نەبۈرى و جارەكادى چاڭىن ب رۆنۈك نقىيان!

28

گاڭقا سىيى

خوه پىز نىزىكى سۆپى كر و ب ھەردو دەستان دىمى زىخىن زىخىن رىيھان پۆسىدەتلىكىرى پەرخاند و دوسى
فرەك ل سەرئىك ل جىكارەبى دان و د تەبلىكى دە پەتشاند و ب خواندنا رووپەلى ل سەرى ب نەخشەيەك
ستۇرۇتر و تارىيەت نېھىسى (پشكا سىي) رە چۈو: ((ئەو سەرى بھارى بۇو، من دەست ب كارى تىست
كىرى، ل كۆفارا گەللىقىن، من ھند ھەستېپىكى ئەز ژ نېقە كا خزىبرانى ژى دەربازبۇوم! د ماوهەبى قان سى
ھەيقان دە، بىتى بزاڭ و جەمبازىيەن سەيدايى (بىستۇن بابان) ئەو بۇون نېچىرى ل من بكت و حەز و
خورسکىيەن ژ رەگەزى مى بى بەھربۇوين تىز بکەت! مەزنلىقىن گورز ف وى كەتى ئەو بۇو، دەمى من
رۆزەكى دەزگىرى خوه يى خوهشىقى، ئارامى كاڭلا دلى دەكەل خوه برى و پىدايە نىاسىن.

داوېيى من تىدەھينا دەر، ئىدى بى خوه دكەته ھەقلى من» چونكۇ وى دزانى ژ دەستدانما كچە كا ژ گەلەك
زەلامان ب جسارەتلىقىن تەلەفۇنان بۇ وان مۇزارىن وى يىن بەلاڭە دېن دكەن و زۇو بەحسى وان
ل جاددەبى بەلاڭدىت ئانكۆ دى زيانە كا مەزن ب كۆفارا وى كەفيت. ژ لايمەكى دى، وەسا بۇ من

دیاردبوو، هندهک ههقالیین کاری ژى، يىن حەسەرەد، بۇ من ل كۆفارى پەيدادبۇون. چەكى من يى ئىكانە د
قى يارىي دە خوه تىئەگەھاندىن بۇ و ھەممو بزاھىن من ناسىيار بۇون ب پەيوەندىيەن مەۋەندىسىنىي، ئارماج
ئەو بۇو، دگەل تەڭپا ئەندامىيەن دەزگەھا خوه پېشىپخىم.

دۇورى ئىشا نېرگۈرىي "بەلى من ژ رەنجا خوه دزانى، رۆز بۇ رۆزى نقيساريىن من يىن گىيانى ئازاراندىنى ب
خوهقە دگەن، بى مەودايى خوه بەرفەھەترلى دكەن و بى ناقۇدەنگىيەك نەچاھەرىيکى ژ منە پەيدا دكەن.
تاشتى حىنير! ھەر ئەو بۇو، قى ھەمۈمىي باندۇرەكا وەھا ل من نەك نەخوھشىيا دەنبلەندىيى من بگرت و من
كارى خوه ھەر ب شىۋەيەك نۇرمال ئەنجام ددا.

تاشتى بەردەواام ل مالى، دەزگەھا من و بارەگايى كۆفارى، دگەل هەقالان ژ بەر چاھىن من نەچت و دبته
سىيەرا من، بىرەوەرييىن زارۋىننەيىدا من يا زىرەك و ھەردەم پېشەنگىيَا هەقالان دىارىيان دە دكەر. د سەر ھندى
رە، ئەز ناقۇشىپ، حەز ژېكىنا زىدە يا بايى منى ئەز گەلەگ پېقەھاتىمە گۈرەنەن وەل من كربوو كۆ ئەز
ھەمەر وى ھندهك جاران نازدارىيان بىكم و وى سەركىشىيا نۇونەل بەر چاھىن خوه بەرزە بىكم. زەلالتىن
دىمەنلى، د ئەرسىپى ترارى سەرى من دە مالىي، دىمەنلى دگەل بايى من يى سەتمەلى كەپپەو (بەرى نېرىكى دو
دەھکان، بەفرى گۈندى مە بى پەچنى و كرييە تەپەك بەلەك. چاھى رۆزى ل دلى ئەسماھەكى شىن، بى چاھان
ژ بەفرى دراشكىنەت. ئەزا ژ خواندنگەھەي دزقىم و رەحىمەتىي بايى من، ب خەملا بەر شەلوشەپكىن مۇر و
جوڭتى دەرسۆكان و چاكىتى شۇرۇي مامى من بۇ ژ حەجى ھەينى، سىنگى خوه بى فەھە كرييە ئارمانجا
رۆزى. ھەر ژ دۇور رابۇۋە و دەستىن خوه ۋەكەن و ب دىمەكى كەنلى و شادىيە گەزى من
كەر: ((وەرە دە چاھىن ئەز نېقىبازنىي دەستىن وى ھەمبىز بىم، ژ نشکانقەل سەر بەفرى ئەز زەليام و
دەقۇدە راشەبکىم و پەتروكىن من ژ چانتەي دەركەتن و پەشىنە سەر گەركى بەفرا ژ بانى مە بى ئاخى مالى.
نازدارىيىن بى خوى، گەرييَا من ل سەر زىكى دزوارتر لېكى! ھاتنا بايى من ب ھەواركىنى، ئەز راکرم و ل بەر
سىنگى خوه ھەمبىز كرم و پاشى چەمپا پەتروكىن من كەرنە د چانتەيى نەخشاندى دە و گۆت:
- وەي بابۇ، سىسەنا من خوى رشت! دى ھلۇ وەرە نك بايى خوه، ھەي ئەز گورى كەزىكىن تە يىن زەر
بۇويى!

ئىدى نازدارىيان پەر كەل بەردا سىنگى من و دەنگى گەرييَا من بلندىر لېكى و وى ھەر پەر خوه گورى
من كەر و پېكۇلا ھاوېشىكىن من كەر و كەتنا من كەر تاشتەكى ھەچكۆھەبى... بىرا من وەكى نوكە دەھىت،
ئەز بىمە د ژۈورە و بۇكە كا لاستىكى ياسۇر كەر د دەست من دە و گۆت:

- کچا بابوی، ئها ئەقە خەلاتى تە، قى سپىدى من بۇ تە ژۇھەتارى كىرى!

باش ل بىرا منه، د گاڭى د ئەز هاوىش بۇوم و هەر وەكى وى گاڭى دنیا يە كا يارىيان بۇ من ژ بازىرى
هينايىن!). جارا بەرى داۋىي، ئەق دىمەنە ل دەزگاپى بازىرۇنىي ژ ئەرسىفي مەزىي من دەركەت و پاشى
روودانىن دىمەنى كەمباختى بەرى پازدە سالان ل كۆمەلگەھا، مە مالا خوه ژ گوندى ۋە گوھازتى د زنجىرىدا
دىمەنىن بىروهريان دە، دا سەر دىمەنى زارۇنىي ئەزا ل بەر بانكى، دگەلەندە كا ژ خىزانى خوه و رۆزا نېغۇرۇ
دنېستېبۈولىن” دەمى دەنگى قىزىيە كى ئەز ب سەھم ھۆشىيار كرىم! من ھند دىت ئەقە مەتا منه و زەلامى وى
و ھەردو كچىن خوهەنە، د دانە خوه دكەنە گىرى و دەنگى خوه بلند دكىن:

31

- ھلوون... ھلوون، خوهلى ب مە وەربۇو، تەرمى بابوی ل چىای ھاتىيە دىتن!

ب راستى چ جاران رېۋەھىن شۇوشتنا وى ل مزگەفتى و بىھنا كەلهخى وى يى ژ حەفتىيە كى پۇز مايە ل
بەر گەرما ھاقىنى، ژ بىرا من ناچىن! من دىت خەلکى دگەل من و خىزانى مە دەۋەدەن خوه گەرتۈون. من
ب گوھىن خوه دېھىست ھندە كان دگۇتە ھەقدو: ((ئەقى ھند لاۋىن مللەتى خوه يىن بن ئاخ كرین ھندى
تو حەزكەمى!)) يى دى لى فەدگىرا: ((ب دورستى ب ھەقى خوهە گەھشت!)). ب ھەر رەنگى ھەمى، بابى
زۆملەيىكىرى، وى ئىتقارى د زكى ئاخى رە ۋەشارت! دەمەكى ف بەر گوھى من كەت، ھندە كان بۇ خوه
دگۆت: ((كۆرۈ مە د گۆت: ئەقە يى دگەل وان، نزا چەوا ب خيانەتا كوردىنىي ھاتە تاوانبار كرن؟!)).
مۇرۇقىن مە ژى ھەر بۇ من دوبارە دكىر: ((ژ بى بەختى بابى تە ب تاوانا خيانەتا ئاخا كوردىستانى، ب وى
ھوقاتىي ژناڭىر و ھاتە شەھيد كرن)). د وى شەرەنخا تۈزى چاڭىن من رۇندىك كرى دە، دەنگى وارناسى ب
رېڭىكا وى ئەز بۇ يە رۆژنامەقان، كاسېتىن كەقىن د مەزىي تاڭىغا بىست و شەش بھارى دە شىلان. من ژىيەل
ب چاڭىن رۇندىكان داگىر كرین سەحکرى و ھەزمارا نۇو يا كۆفارا (گەلەن) د دەستدانە و دەنگى وى يى
ستور و دېت ب كىر دەنگى بىزەرىي بېھىت، ھەموو دەنگ چىس كرن:

- تو دزانى تاڭىخان، مۇزارى تە يى قى جارى دنیا ھەۋاند؟!

من بەرى ھەفلاڭ بەرسقا وى دا:

- ھا، دىارە پېھەر ئىختەرى ژ مە نە گەرتىيە.

پارانيا ئاماڭەبۈويان ب كەنيقە ل من قەگىرا، لى³² وى پىته ب ئاخافتىا من نەكىر و دەنگى وى خورتۇز
لىيەت:

- ھەموو گوھدارىي بىكىن، كانى ھەۋالا وە، رۆژنامەقانا چەلەنگ، د گۆتارا خوه يا داۋىي د چەوا قىزە
دچت؟!

ههمو و مانه گوهشی و وارناس سهمه د کهفر گوکسکی، گهرم چیره چوو:

- پشتی مه ژی کولانکی زانی، پیاوه کی دهز گرا خوه یا ئەجنه مەعزۆمکرییه، پاشی ئەجنبی دهز گر دگەل سینیکە کا میورۇزان دایه دووۋ خوه و ژ خانى دھریخستییه و ب رېقە ترومیئله کی لیدایه و کوشتییه! ئىدی مە قەستا جەھى روودانى َ كر و يا مە دىتى ئەفە بۇو!

فەرمانبەرى د نېقروپا زېي خوه ده، ل پشت مېزهيا داوېي دەستى وى ل سەر ماوسى يارىيا پەركانى ل سەر شاشەبىي کۆمپیوتەرى راۋەستاندى، دەنگى وى دا سەر دەنگى وارناسى:

- تو ب خودى نە كوفره خەلکە کى باوھرى ب ۋان رەنگە ئاخافتىن پېرەننەن ھەبىت؟!
ئىكسەر من ژ دەقى وەرگرت:

- كاك دارا، خەلکى مە بەھرا پىز ئېخسىرى ۋان جۆرە ئاخافتىنا نە. يان تو دگەل من نىنى؟
داراي ب كەننەيەك تۈرانە پىكىرى بەرسىف دا و پېقە چوو:

- گەنگ، دووماهىيى چ لى هات؟
وارناسى ب دەنگە کى ژ كەننەي بار كىرى ئاخافتىن بۇ خوه ھىلا:
جارى دا ئاخافتىن بداوى بەھىت.

فەرمانبەرا بىنى چاڭكىن وى د ناۋ دەرسۆكى رە زىق دەن، ئاخافتىن بۇ خوه ھىلا:
- نەنە راستە و خودى مەزن د قورئانا پېرۇز ده، گەلەك جاران بەحسکریيە.
ئىدى بەرسىف بۇ من ما:

- راستە خwooشكى مامز، خودى گۆتىيە“ بەلى دىتنا زانستى ژى مە ژ مەزنتىن دەرۇونناسىن بازىپى وەرگرتىيە و بۇ مە رۆھنکریيە: ((ھەتا نوکە هيچ حالەتە کى وەها راستەقىنە و بەرھەست د دىرۇكى دە بۇ مە ب گرۇقىن زانستى ئەشكرا نەبۈويە كۆ مرۇقان كريارىن سېكىسى و سۆزى دگەل چ ئافرىينەرىن دى ژ بلى رەگەزى خوه د گەردۇونى دە كرېن)). ژ وېرى وېقە ئىدى من خوه نەدەيت، بەرامبەر ھېرشا مامزا چۈويە د بىلى دە و جىركىشانَا وى يە هلچۈونى داعوراى، هەر دژوار بۇو و ب ھەمو شىانىن ھەين بەرگىرى ژ باوھرىيا خوه كر! د وى دەلىقى دە، دەنگى ھەۋالە کى بلند بۇو و پىز گاز ب ئاگرى دا كر:

- دىارە مامز خانى، ئەۋ حالەتى دىتىيە!

گەلۇ ۋېجا وى خوه نەدەيت و مامز بەربۇو ناۋچاقان و ب دەنگە گى كىزگەرىپە كى يې كۆ نىشانىن بەرى ھىنگى داگرتى لى دىار دەكەن ئازادكەر:

- ئەها ئەو يە مایى، ئىدى وە ئەم دىن نە كرېن! بەس دىارە وە باوھرى ب ئاخافتىنا خودى نىنە!

د وى گاڻي ده، ئهز ل سهر ملي خوه زفريم و دوره کي مه بى ڙ مرؤڻان خه تى، مينا ته ماشه فانيين ل ليپڻ كان دنيپن، ته ماشه هى مه دكهن! ل ڦيره ئهز هند گه هشتم ئاماڻي بدنه وارناسى و د ناڻ ته ماشه ڦانان ره دور بکه ڦين، و ڙ نورو مه هه ناسه يه کا پاڪر، ل کافيٽري اي ھلکيپشا!). پشتى بيهنجه دانه ک نه گه له ک دريڙ، ئارامي سه رى وى د ناڻ دوو ڪيلى را بوو يه هه لامه ت، فره کا دى ل گلاسي دا و و فرچه بى وى ما د ناڻ دهستي ده و هزر و ئاشوپين وى کور و هغه را ئه فسانه هى هاڙووت.

ههوناڻاهي ڪتب

35

گافا چاري

پاشي زفري و رووپله کي دن ڙ ده فته رکي و هر گيپان و گه رمتز ب خواندندا پشكا چوار يقه چوو: ((پشتى ماما زا ڪه فيك ل سهر تيشيرتى و كابوئي كري، ب وى شيوه بى مه هزر نه كري، هملويستي خوه

بهرامبهر ههقالان ديار کري، پتر سهرگهرميئ نهز گرتم و قيانا من بو مزارين ل پشت هيلىين سور، ژ كرمي جگارهيا حدهشاده کي دژوارتر لی هات. نهز شيم، د دمه کي پيشاى ده، گلهک مزار و باده کين دن، يين بهري هيئگي کيم که سان ل وهلاتي خوه ليدائ، ل کوچارا (گلهقين) و هندهک بهلاقوکين دن يين ده فهري بهلاقبکم. فهريزا دهستپنگي، گلهک خوانده قانيين من نهنياسين ژي، ههتا ل جاددهي، ژ نشا كانقه سلافى من دكر و دهستخوهشى و پيروزى ل من دكرن! راسته نهو مزار ل هندهک ده فهرين دى يين شهمنده فرا وان ژ مه بوئى، ب شيوه يك ئاسايى بهلاقه دبن، لى ل قيره ل ده فهرا خوهشمېرىن وي يين ب ناۋ خوهشمېرى، ژ ناقدايا خوه ده د هەرفتى، ژ سيتاڭىخوا ده جنۇن و پشكا شىرى ژ ئاكنجىيەن وي ۋايروسى ئيشا نيرگزى چەگرتىن، دبت دياردې يك حنىر و نەدىتىيە، دەمى مزارهك پەيوندى ب گەنجه کي مەفه هەبت، بابى خوه كوشتبت و مزار ب هەموو پېزانىن و هوورھووركىن خوهقە بهلاقدىت! هەكە نهز ل قيره خوهديي خوه ژ قەبارەي خوه بى دورستى مەزنەر ژى بىيىم، من وسا تىدھينا دەر، ھۇمارەك گەنچىن نقىسكار ب من داخباربۇون" هەكە دېبلەندى نەبت، ئامازى بى ب دەين، ئىدى چاڭل من دكر و ھۇمارەك مزارين ژ تەرزى مزارين من و دبت گۈنگۈر بهلاڻ دكرن. ب نېپىنا من ئەقە جەھى سەرفەرازى و پەيدابۇنا ھاندەرە كى دن بۇو كۇ نهز پېنگاڭە كا فرتر پېشقە بچم و هەموو بزاقا بكم كو وەك خواندنگەھەك نۇوخواز، د ناۋ روپەلىن دېرۈكى ده ناڤى خوه توْمار بكم.

راسته من شيا ب ھۆستايە كا سرت، كاڭ بىستۇن بابان، سەرنقىسكارى (گلهقين) و بى ل پشت وي ب بهلاڭىرنا مزارين خوه يين رەخنه يى و ب نېپىنا وان شۇۋۇن و دەرزى رازى بكم" لى نهز ژ خوه رازى نەبووم" چونكۇ نهز نەشيم بگەممە پرسگۈركىن وان پشته قانان و ل سەر پىلاقا تەكوتە كا رەشه كى وان بنقىسىم. دبت ئەقە نه ژ لاوازىيما من يا خودانا پەيامەك پيرۆزبىت. من دزانى، هەكە نهز گرۇقىن بى مژ ل سەر جىهانا وان ستۇبەرازىن ب خۇونا خوهلىسىر و دەرىبدەرىن هەر ئىكى دېقىت ل سەر بەھرا بى دى بىرىت، زك تىپ بۇوين بىيىم، دى سەر نقىسكار ب زمانە كى دېلۇماسى بى كوبى و چقىل داخوازى ژ من كەت كراسەكى ل دووڭ حەزا وي يا گەنلى بكم بەر، يان نهو ب خوه دى گەزۆمەقەسىن خوه ھەلگرت و پيرۆزىيَا نقىساري ل ئاخى دەت.

رۇزەكى نهز ل سەر تەختى خوه بۇوم، نهو دەمهك بۇو نهز ژ دەوااما بازىر قانىيى زېرىم، پشتى هەقالە كى ئەم ب بىرە وەرييا برايى خوه، پشتى چوار كچان كورەك بۇوي، ئەم بۇ فرافىنى ل خوارنگەھى مەعزۆزەر كىن. سەرەرايى وي فرافىنى، ترشكا ژنبرا من يا بچووك، وي نېرۇقىي ژ من چوو. د وي گافى ده، بىرا ئاخافتىا هەقالە كى هاتە بىرا من، دەمى رۇزا دى ئىقارى گۆتى: ((تاقىگە خان، تو قان مزاران ھەموو يانغۇل سەر ژيانا

که سانین دبن پیانقه هیای و په رچقاندی دنقمیسی“ چما تو روژه کی به روار نابیه (نافهنداده هوشیار کرن و باشکرنا ژن و سنیله یان) و تشتہ کی ل سهر وان ژی بنقمیسی، هوون ههر چ تشتی گلیزانکان ۋەدکەت، ل سهر سەیداپیش کەنکەنە نانقمیسی؟!). ئەز رابوومە ۋە ئەۋ ئاخافتتا ژ بلى سەرەپیکرنا من بۆ رېکە کا من هزر نەکری، يان دورست رېکا ژ بىر کری، هاندەرە کی سەرە کی بوو کو ئەز پىز ب ناۋ راستیبا وەلاتی خوه ۋە بچم و مۇنى ژ سەر رووپەلان داقوتىم. من سوپاسيا فی ھەڤالى كر“ لى ڪارتىكىرنا نېفە کا داۋىي ژ پرسیارا وى، ياكو ب دىتنا وى خەنجەرە کا ئىسەنچى ياب ترانە، ب دىتنا من شۇونا وى د ناخى من د نقومبۇ و ھەر ھېنگى من د دل د گۆت: ((دى باشە کاواه گۆمپېۋەتەر، تە ژى يا خوه گۆت“ بەس بەرسقا تە د دەمە کی گۈنجاي دە، ھەر دى دەم. ئەرى ھەر دى دەم)). گرفتارى ئەبوبو، رېکىن گەھشتىنا كەلە (نافهنداده هوشیار کرن و باشکرنا ژن و سنیله یان) د بازىرې مەزن د نەنچىرەك وسا ب ساناهى بوو. ھەكە هوون رەخنا من ژى بکەن، سەرورپىك ل بەر من د تارى بوون. پاشى ھزر کرنە کا ب لەز، من پەبۈندىيەك ب ھەوارا خوه يائىكى، خوھىشىنى ژ گیانى خوه خوھىشى دېت، ئارامى چاھىلە کى، بەزىن زراۋ و ھەستىسقەك كر!). ل قىرە، ئارامى چاھىلەك، ب شەپەزەپىي پەرداخ دانا و پەھنیكا دەستى ل تەختى ئەنیا خۇنافەك خوهى تەيىساندى دا و جىگارەيەك ژ تەبلىكى راکر و چاھىن وى يېن دېرسقەن د ناۋ دووكىلى د د زلقوتىن. پاشى ھەناسە كىشانەك كورت، فەك دى ل جىگارەبىي دا و فەك ۋەخوارنى ب سەردە كر. پاشى رەنگىن دېيان، ژ رىزا شووشەيىن ب دەھمەنا تابلۇقى كرین، كرنە سەر ئامانى بالىتى و ب دمى فرچەي تېكەل كرن و بەردهوامى ب رەنگىكىرنا كەقلى دا.

ھەموو سى خولەكان فرقى وى ئاشۇپا وى دەرەھى نەك، جارە كادى ل بەرداナ دووكىلى و ۋەخوارنى و خواندنا رەشقىسى زۇرى و د دل د بقەگىرانا رېكىن ب نەخشەيەك جوان نقمىسى رە چوو: ((ھەر د گاڭى دە، ئارامى من مىزرا مەممەدى ھەوار و تەنگاڭىيان، ژ ئەفرىتى سلىمان پېغەمەبەر ب لەزتر، خوه نىشا من دا و چىرۇك پاشى ھەمبېزە كا ل سەر شاپەرپىن باى تىۋەر كری، من ژىرە ب كورتى ۋە گىرپا... بەرسقا ب گۈزىنچە داي:)

-ئۆكى، سوبە سات دەھ بۆ خوه دەستورەك دەمكى وەربىگە و ئەز ژى دى بۆ خوه وەرگرم و دى بەر ب رېکا ھاتوباتى چىن!). جارە كادى كەلا گىرىي ناقملەن ئارامى لەيزاندن و بىرىن كۈورترلى كرن! دىارە ۋەخوارنى گەلەك ۋەنە كىشا و جارە كادى بەردهوامى ب خواندى دا: ((پاشى وى شەقائى ئەز و نازدارى من ژ جانى خوه خوھىشى ۋىيەت، پىز ژ نېف ساتە كى ل سەر پېلىن باى، دگەل ھەۋدو پەيقىن، داۋىي مە ژقانى خوه دانا كورۇۋا دى سات يازدە، بەرە ب (نافهنداده هوشیار کرن و باشکرنا ژن و سنیلەلان) بېجىن.

ئاستەنگا بچووکا رۆژا دوييى كەتىيە د رىكاكا من ده، بەرپرسى بەشى من، ل دەزگەھى بازىرىقانىيى، دگەل بەرپرسى بەشىن دى د كۆمبۇونا گشتى ده بۇون” هەتا دەركەتىن، سات پىچەكى ژ يازدى دەربازبۇو. گۈنگ، ئارامى من ل دەمى خوهات و مە شەربەتكەك كۆكتىل د ژۇورا مەقە پېكىفە قەخوار و هەۋالەكا من يى مايتىكەر د وى دەلىقى رە مژارى خواستنا من ژ مالا مە و ئاستەنگىن كەتىنە درىما مە دە قەكر! دەلائى من يى ناقدار، ب زمانەك جوان و دېلىماسى و زۇو كەسى بەرامبەر رازى دەكت، بەرسەن كىر ياخوه و ب شىۋىيەك نەرم بەرسقا ئاسكا ناقدار، ب ئاسكا مايتىكەر دا.

پشتى چاھىن پرانىيا هەۋالان ل دەقى لاوى من و باوھر نەدكىر، دى ئاخاھىندا د دۇوۇرە سەبارەت مژارى بىزت، ب چاقان باوھر ژ ئاخاھىن و گرۇقىن ھىناین كريين، ئىيىدى دەستورا مە يا دەمكى بۇ دەستورا هندى دەمى مايى ژ رۆزى و مە دەستورا خوه ژ هەۋالان خواست و ئەم دەركەتىن.

پشتى بگەھو قەكىشەك دوور، ئەم ب ترومېيلا من يى جۆرىي بىجۇ، ئەوا خالى من ئەرسەلانى بۇ من ژ فەرەنسايى ھنارتى دەركەتىن. مە هندەڭ شەربەت و چەرەز كريين. پاشى بەر ب باشۇرى زە بازىرىقى فەھىا وى يى بەر درىيابۇويە بەرىكانەيا برج و قىلىيىن گەلمەك قاتىيىن ژ نۇو دىتىن و سەران دزقىيىن و ب سەر كەھە ومنارەيىن، بەرى چەند سالان دىعەنى ئىكانە يى بازىرى مەزن دەكەفن، مە ھازرووت!

سەرەرابىي باتەزىنەكى ژ ناقدا ياتەزىنەكى ترومېيلى كرييە زۇزان، گەرمە چاھى رۆژا خىزىرى، يى كەنەزىكە دەكەفيتە سىنگى مە لاشىن مە ژ گەرمە كا ژ دەمى خوه بۇراندى بى بەھر نەدكىر. لى گەرمە عىشقا مە يى ژ تەۋايا عاشقىيەن داستان تۆمار كريين، ژ تىرۇزكىن چاھى رۆژا وى خزىرانا پىر د شارىيات بۇون و پاشقەدبىن و ئاوازىيەن كەنبا تەپ و سوجەتە مە يى ژ خوهشىيا جەھان (نېرغان) خوهشىر، ھەموو تىشت ژ بىرا مە دېرن و تىكەلى پەيىش و ئاوازىيەن رىكۆردى دبۇون.

بەرى ئەم نېزىكى سەنۋىن (ناقەندا ھۆشىار كەن و باشكىندا ژن و سېنلىكىيەن) بىين، د دەمەكى نە د دەمى خوه ده، من گەرمە سوجەتى بى و مينا رىكلامە كا بازىرگانى د بەر فلمەكى رۆمانسى رە لىيداى، من پرسىارا لاوى خوه كىر:

— دلى من، تە نەگۆت ”چەوا تو شىاي دەستورى بۇ ۋى كەلە كەس زووبزوو نكارت ب ناڭ بىكەفت وەربگىرى؟!

بەرسقا ب گەزىنەك باوھرىيەك مەكۆم ب خوه ھەدى داي:

— تارا، بىورە ئانكۆ تاڭكاكا من، ئەزى گەھشىتىمە وى باوھرىيى، ئەقۇر د وەلاتى مە ده، تە ھەۋال ل ھەموو جەھان نەبن، تو دى ل داۋىيا كاروانى مىنى.

ئەز ب گۈنۈنچە پىز ب ناڭقە چۈرمۇم:

—ئىيە باشە، نوڭە وان ھە فالىيەن تەھەين ژى بۆ من نېمىسارەك نوو چىكىر.

ب گۈنۈنچە كا خورى عشقە كا ژ عشقە مەممۇى پاڭىزلىرى لى من زۇراند:

—ژىيرنەكە، تو ژ وان ژىن ئىكەنەيى كو پشتە قانىيا مىرى خوھلىسىر دەكەن.

ئاخاھىتىا من ژى مينا يَا وى ب قالبە كى تە كۈوز كرى هات:

—بەس، ژىيرنەكە، ئەز ژ بازنهيى مىرىمما پىرۇز دەرباس نەبوويمە.

ئىيدى لاۋى من، دەستى خوھ ب دەفە كى كەنى ل سىتىرنى د لەپاندا ئىخسىر دا و دەنگى وى ب سەر دەنگى مۆزىكا دەنكىگىرى كەت:

—ئۇ ئۇ سۇرى ... سۇرى، تاڭگە خان، مەرما من، بلا رەگەزى نەرم، جوان، پىرۇز و نىقا جىقاكى بىت.
41

ب سەرەھە ئاندىنچە، من ليپورينا وى يَا ژ قەستا ژى قەبۇول كر و ئەز پىچە چۈرمۇم:

—دلى من، ماكى دېيىزت ئەن نېمىسارە پشتە قانىيا ھە فالىنېسىي نابىت؟

پچە كى قەما و دەستى خوھ ب دەڤلەتلىقىن خوھ يىن ژنۇ نەخشەبى سەكسۆكىيان لى دىاردىيت رەھىنا و ب دەنگە كى ھېمن بەرسق دا:

—مادەم وەسانە، خوھش ھېجەتە بۆ تە چىرۇكى بىلە گىرمۇم.

—ئەز زۆرىي ل خۆھشىدىي خوھ ناكەم.

وى ب تىيەكى دەھر ھاژۇوتىا ترومبىلى رەل من نىرى و پىچە كا دى دەنگى مۆزىكا تۆماركەرى نزم كر و گۆت:

—پا ئەز نابىزىم، دى ھەرە.

قەگىپانا چىرۇكى ب داوى ھىنا و ئائاهىيى سېسىي ژ دوورقە دەھىست، نىزىكە ب دوورىيا كىلۇ مىزە كى ل پىشىيا مە، ل دەھەمنا چىايى دەھەقىتە باشۇرى بازىرى مەزن دىار كر. ئىيدى مە ژ ۋان دانا، مينا گەلەك جاران، ئەم ئىقارى گەپىيانە كى ل دەرەقى بازىرى بىكىن و بىھنەدانە كى ل ھافىنگەھە كا باكۇرى بازىرى (فەدن). ل ۋىرە ئارامى بۇويە وارگەھى كۆغان و حەسرەتان، سەرە خوھ ھەزاند و ب لەز قۆپكى جىگارەبى د تەبلىكى دە پەتشاند و بالا كرە فرچەى و د شۇوشەيا رەنگى سۆر ل بىنى كەۋالى داناى ھەلىنا و بەرى د كەۋالى بىدەت، چاھىن وى مانە زل و بىرا ھاتىيە بىرى (جارە كا دى زېرى رۇزانىن نەخوھشخانەبى و دەمى تۈزىنەرە پۆلىسان، پرسىيار ئاراستەدكىن و وى ب دەنگە كى نزم ب زۆرى داشىا بەرسقان بىدەت:

—وان كەسان ب چ تىزاب تە دە كر؟!

- ژمنقە شووشە بۇ و ب دەستەكى شارەزا، بى ب سەروچاۋىن من دە كرى.

- چ ئاخاۋىن نەگۆتن؟

- ئاخاۋىن؟!

- ئانكۆ وەك درووشمىن ئايدييولۇزىيەك سىياسى، دينى، يان ھەر ئاخاۋىننىڭ كەرت؟

- بىرا من ناهىيەت.). لەرزىنەك وەك گەرتىنا كارەبەك كېم ۋۇلتى، سەرى ئارامى گەرت و پاشى سەرى خۇھ ب دىئمەكى نىشانىن فيغانان ژى دباران بادا و بەردەۋامى ب وىنەكىرنا كەۋالى دا.

گافا بىنچى

دەستى گەران ل رانى بىحەمدى خۇھ دلەرزت دا و جارەكادى زېرى و تىلا بەرانى تەر كر و روپەلەكى دى وەرگىپا و ب خواندى د دل دە رە چۈو: ((ھى ھى دنایاىي، ب كەنى و سوحبەتكە ئەم گەھشىتىيە بازگەها (ناڭەندە ھۆشىياركىن و باشىكىرنا ژن و سېيىلەيان) ل پەرە باشۇرى بازىرى مەزن. وەسا دىاربۇو، دۇرىن ئاڭاھىسى وى بى مەزن، ب درېزىيا پىنج شەش مىزان، بلندى ب سىمى بى ئار سى گەرتىو.

ژ نوو سه‌ری سنگین وی بین کونکریتی بین خوار، ب سیمی ستری راچاندبوو و نیشانین خالین زیره‌فانیبا پولیسان ل رهخوروویان بهرزه نه‌دبون.

هدر ل ده‌رۆکی ژورکا زالگه‌هی، پولیسی هه‌فساری سه‌گی ره‌نگ خاکی، نه‌نپهک در دکه‌ت پاشقه‌بر. ب راستی سه‌گه کی ب سه‌همبوبو! پشتی مه چیز کا خوه ژیزه گوتی، په‌یوه‌ندیه‌ک تله‌فونی کرو ژ نوو ئەم ده‌بازبوبوین.

پشتی پینجی مت‌ه کان، ئەم گە‌ھشتنینه پرسگه‌ها دوویی. راسته سه‌گی ب سه‌همی هه‌فسار کری ل ویری مه نه‌دیت” لی ئەفسه‌ری دارگرانی ل پشت جامخانه‌بی، ب نیرینا من ژ قه‌ستا، ئەم پتر مژوول کرین... پشتی چاریکه کی ئەم گیز کرین، باجین تاییه‌ت دانه ف مه و رۇناهییا کە‌سلک دامه، ل ژیز چاقدیزییا ئەفسه‌رە کا جلکین پولیسان تثیکرین و تەنۋە ب سەر لاشی دیاردکەت دا هینای و ئەم ب ناڭ جىهانا ئاڭاھىبىي ناڭهندى، بى تېر و چەپ و قولاچكىفه چووين.

دەمە کی ئەفسه‌را تەرخان، ل بەر ده‌رۆکی ب دیکۆرە کی ماقولى نەخشاندى راوه‌ستيا و پولیسی ل بەر دەرى پەيت و لىكداي تىيگە‌هاند كو ئەقە مىھقانىن سەيدايى رىقەبەرن و دېيت جەنابى وى بىبىن. پشتی دەستور ژ سەيدايى خوه خوازتى، ئەم ژى بىزورکەتىن و مه دىت ئەفسه‌رە کا دى يى سى ستىر و ژ ئەوا دگەل مه هەلکىشاي و لىكداي تر، ل هەنداشى سەرى ب هندهك پەرمەرانقە دەزۈول بۇون. پشتى دەنگى وان نزمبۇرى” پاشى ئاخاڤتن بىرى و دەركەت و سەيداي ب خېرەتاتنا مه كر. پشتى ئارامى من خوه ژیزه دايە نىاسىن و بۇ دىار كرى كو ئەوه بى هەقلى خوارزايى وى بەرى هىنگى بە حس ژىكى كو بىاڭى بەدەتى سەرەدانا وان بىكەن، ژ بۇ كارەك رۇژنامە‌قانى، د بەرژە‌ندىيىا گشتى دا. رىقەبەرى ب خوه ناچاگری پتر ناچاڤىن خوه ل مه ۋەكىن و د بایماغا حەفت رەنگ ل سەر قاتى نىلى و كراسى ئەسمانى گرىيادى خەبىتى و ب سەرەھەزاندنەق، بۇ مه دىار كر” هەكە ژ بەر خاترا خوارزايى وى (فرەيدۇنى) نەبايە وى نەدەنلا چ دەزگەھىن راگە‌هاندى بەيىنه دنافەندىقە“ هەتا دەستورى ژ سەری نەھىنابايە.

پشتى مه ژى ب رۆلى خوه سوپاسيا وى كرى، ئارامى من ئەز ژى پىدامە نىاسىن. من زانى ڪاميرانىي ل دىمى وى بى تو پله‌كى لىبىدەي بەز ب سەربكەۋەت دىار كر. پشتى زانى ئەز ژ وان ژنامە بین كو ب گەرمى پشتە‌فانىيا مافى مىرى و خوه رزگاركىنا وى دكەن، پتر خوه‌شحالىيىا خوه ب دىتنا مه دىار كر و ۋەخوارنىن تەزى، دگەل جۆرەن شىرىنىيىن بەگ و ماقولان بۇ مه هىنان... دېر خوارن و ۋەخوارنى رە، سوحبەت گەرم بۇو و ئاخاڤتنى ئاخاڤتن كىشا و ئاخاڤتن بۇو يا رىقەبەرى:

—ئەرى ھەرى كاك ئارام، تە گوت خاغى چاپىكەتىن نوو دېن؟!

ئارامى ل من نىرى و بىرسقا وى دا:

—بەلىٰ هيڭرا، ھەكە زەھەت نەبت وى دېيت بەرگىرىي ژ مە بکەت و ھندهك ژنگىن وى دېين باخقىنت.

پاشى رېقە بەرى پالى خوه دا كورسيكى و پېقە چوو:

—ب راستى ئەم نوکە پىندۇنى ۋان جۆرە كچىن چەلەنگىن.

پاشى ب سەرقە كر:

—تە گۆت بۆ كىژان دەزگايى راگەھاندىيە؟

پشتى من ژىرىھ ديار كرى، بۆ كۆفارا (گەلقىن) ئەم يىن ھاتىن، رېقە بەرى زەلامباش، ب كەنېقە ئاقىرىيەن خوه ل سەر مە پارقە كرن و پېقە چوو:

—بەلىٰ ھۆشىارىيە زيان نە گەھتنە مە!

پاشى نەھىيالا ئەز ئاخاڤتا خوه بىزىم و ب سەرقە كر:

—جارە كادى دى بۇ وە بىزىم: ژ بەرخاترا خارزاي نە بايە، كەسى رۇزنامەۋان ئەم ناھىيلىن بەيىتە قىرە. ئەقە پىز ژ دوازدە سالانە، ئەز ل قىرە، من وەنە كرييە ئىك پەيمەكى قى ناۋەندى بۆ دەزگايى كى راگەھاندى بېقە گوھىزت.

46

پاشى ل سەر كورسيكا زۇرۇك خولولە بۇو پېقە چوو:

—ھەر چەندە ناۋەندىدا مە يا چاكىرنا ژن و سىنلەيىن تووشىۋوپىن و قارىيە لى دېيت ئەم نەھىيلىن نەھىيىپىن مە فازى بىن. ئەز دېبىزىم خانم تىكەھشت!

من ب كەنېيەك شەرمى پچەكى ترساندى سوپاسىيا وى كر و دلى خوه دە گۆت: ((ئەقە خوهش نىچىرە، جارى دا نىچىرە خوه بکەين)). د وى دەلىيەقى رە، دەنگى مۆزىكى مۆبایلا دەللالى دلى، ئاخاڤتا مە ھەزاقداند. ھەر ژ سەقايى بىرسقىداندا وى من زانى، دى من ب تى هىلت. پشتى مۆبایل كرييە د كالۇخكى پەنتەرۇنى دە و چاۋىن وى پىز مەرما من ھزر كرى ئەشكرا كر، خوهشدىقىي من ب كريا ديار كر كو دايىكا وى پچەك نەساخە و دى چت و پاشى زۇرت.

من ژى گۆتى:

—نەكۆ تو گىرۇ بى؟

ئاخاڤتا وەكى ھەموو جاران ب گەشىبىنى گۆتى:

—ھەر دەمى تە ۋى زەنگەكى لىيىدە، دەستىن من د روونى رە بن، ميرزا مەھمەد ب سىيمەرخا خوه ۋە ل جەم تەيە!

من ژی ب دیمه کی تژی گهشینی سه‌ری خوه هه‌ژاند و لیقه گیرا:
-ئۆ کی.

پاشی ئارامى من ئاخاچىنا خوه ئارهستەرى رېقەبەرى كر و ئەو شۇونا خوه كره بىريكارى من كو وەك
برايەك ھيئا ھارىكاريما من بکەت. رېقەبەرى سۆزدابى ئەوا د شياندابت و شەرعى بت، ژيپە بهىتەكىن.
پاشى ب گرنېنىقە، كره سوجىت و ب سەرقە كر:

47

-جارەكادى دى دوبارەكەين، ب مەرجەكى، ئەو ب ناۋ ھىلىن سۆر و مۆرقە نەچت!

من د دلى خوه دە گۆت: ((چ ترانە دبى مژانە نىن!)). لى د گاڭى دا من بۇ نەھىلا و گۆت:

-بەرىز، من ل دەستپېكى ژ جەنابى تە رە ديار كر، ئەز ب خوه پشتەقاندا رزگار كرنا تەمە.

ديسا ل نك دلى خوه كره يارى و بستەتلەن من فە گیرا:

-ئانكۆ و خوه رزگار كرييە؟!

من ب باوەرى ب خوه بۇونە كا ئەشكراۋە ژ رېقەبەرى رە ديار كر:

-ژ هاتنا من بۇ ناۋ سىنورىن سىمى تە يى، دېت چ رەگەزىن ب ناسناما من "ھەتا رەگەزىن بەرۋىۋاژى
رەگەزى من ژى نەھاتىنى دىاردەن، ئەز ئازاد بۇويمە.

پاشى ئارام و رېقەبەر ب ھەۋە رابۇن و من ژى دا دووڭ و كلىلىن ترومېيلى دانە ۋ دەزگىز
خوھىشدى كو بى بچت و زوو بزقۇرت. ئارامى من، ل دەستپېكى وەرنە گرتن، سەرەرایى گۆتنا رېقەبەرى كو
ئەو دى جەي بقىت گەھىننى" لى ئەز رېزد بۇوم كو ئەو ب ترومېيلا من بچت. ھەلبەت وى چ جاران
داخوازىيەن من نەشكاندىنە، ھەتا قى بشكىنت.

پشتى ئارامى چاقبەلەك، دەستورە كا ب گۈزىن و تژى ئەقىنى ژ من خواستى و دەركەتى، مەزى دست
ب كارى خوه كر و ب ناۋ ئاقاهىقە چووين. ل ئىشكا دەستى راستى ئەم زقپىن و رېقەبەرى خووساتىيەك ژ
خووساتىيە سەرنقىسىكارى من (بىستۇن بابان) خۇوستۇر د چاقىن وى يىن سەرقەسەرقە و گورۇقۇرەلدەي،
ب گۈزىنەك ل دەمى خوه نەھاتى، ئەز دامە ف كۆميسەرە كى پەيت، سەپىلزەر، بىرۇ وەريس و من چانتە كى
خوه ژ دەستى ب ملى راستىقە كر و ب رەخ كەتم و ب ناۋ ئاقاهىقە چووين.). ل ۋىرە، جارەكادى،
ئارامى چاقىن وى ژ رۆندەكان دەھىسىن، سەرەت خوه ژ تەرزى مەندەھۆشان هەژاند و جىڭارەيدەك دى، ب
بنكى جىڭارەيا تى قۆپك ھىلائى ھەلكر و فەرە كا قەلەو ل پەرداغا مەبى دا و ب سۆرە چاقىن دەھىسىن
چاقچەرىنە كا سەودا ل رەخورۇوييەن خوه كر و دەنگى مۆزىكى گىان ب دلى خوه دەمېت، ۋەمراند و

48

دهنگی ئاوازهك خەمگىنتر بەردا رىكۆردى و ل دوو سەلىقەيا وى سەرى خوه دېربرى ھەزاند و پىلىن دووكىلى سەرى وى كره سىتافكەك سەرا رەش رەقاي.

گاۋا شەشى

بەرى ب دورستى رادەستى قەدەرى بىيت، فرچى وى ژ تىكەلكرنا رەنگان ل سەر بالىتى راوهەستىيىا و جارەكادى دەفتەر كا ئى جارى دەفردە دانايىه سەر مىزەبىي بەرچاڭكىر و ب خواندىدا د دل ده رە چوو: ((ئەو دەمەك بۇ ئەز و كۆمىسىەرى دگەل من، داركى وى د دەست دە، د ناڭ قاوىشا ژنىن تەختىن وان ل سەرئىك و ب خەملا جلکىن ئەسمانى دگەريايىن و مە ھەولىدا كو ئىك ژ وان بۇ مە دلى خوه قەكت و باختت. مخابن ئىكى ئەو وىرەكى نەددادا خوه و بزاڭا خورزگار كرنى بكت... پاشى ب زمانەكى هيىدى، من داخواز ژ كۆمىسىەرى كر كو پچەكى بىاڭى بدهت“ دېت ئىك ژ وان وىرەكىي بدتە خوه و باختت. ل دەستپىيىكى ۋەما و پاشى ژ نە دل بەرسقا من دا:

—بلا، بەس ئەز بەرپرسا يەتىسى ھەلناڭرم.

من ب ياريغه، هندهك ژ يا دلى خوه دهره هي كر:
—نهترسه، ئهز دى ته رزگار كەم.

من تېھينادەر، شەرمى دىمى وى حلى كر و هەر د گاڭى دە، ئاخاچىنا وى يا كۆپى كرى هات:
—ب راستى ته يا خوه رزگار كرى، هەتا تو خەلەكە كى رزگاربىكە!

ئەز گەھشتمە وى باورىيى، ئىدى جىره كىشان دگەل قى كۆميسەرلى ژ قەستانە” ژ بەر هندى من پەنابەرە پەيوەندىيى ب رېكا مۇبايلى، دگەل خوھىدەقى خوه مىرزا مەھمەدى تەنگاچىيان. د وى دەلىقەيى رە، ئەز بداويها تام و ژ نشگانقە سەيدايى رېقەبەر بىزوركەت و كۆميسەرلى سلاقە كا لەشكەرى ژىرە كر و بەرى من چىرۇك ژىرە فەگىرا. بەرى بەرسقى بىدەت، مۆزىكا مۇبايلا وى بەرسق بۇ خوه ھىلا. بەرى بىدەت بەر گوھى خوه، دەستورا زقىرينى كا زوو ژ مە خواتىت. ب پشت دەرۋىكى كەت. هەموو دوسى خولە كە كان گىرۇ نەبوو، زقىرى و دىسا ب گۈزىرينى خۇو سقە گۆت:
—كۆميسەر ئارىيان، بەيىلە تاڭكە خان ئازادىيا خوه وەربىرىت“ هەر تاشى پىدىقى بىت، دەقىت ژىرە بىن.

ئەو ھەزىيە هەر خۇمەتە كا مەرۋە ژىرە بىكەت.

كۆميسەرلى ب گىولەك پۆسىدەق، بى خوه ل كاشى دا و پىنگىرييا خوه بۇ فەرمانا جەنابى رېقەبەرلى دىار كر. پاشى كەتە شۆپى و ئەز ب تى ھېلىمە دگەل ب دەھان ژىن ژ تەرزى كەڤۋىشىنلىكىن دەھىلىنىن خوه دە، ب دىوارىن بلندىن كەله و منار و بىلايىن بازىرىي منقە. من هند بەھىست دەنگە كى تىزى، مينا كوردىسە كى ھەڭىرىتى جوفەك بەردا من و چاھىن من زل كرن:

—ھووووووو!

پاشى د دووۋ دە دەنگى تلىلىيەك تىز تىزى گوھىن من كر! من ھەستپىكە د وى گاڭى دە، ئەز قارەمانە كا نەتەوەيىمە د چەپەرى خەباتى دە! ب راستى ھېنگى من خو ژ بىر كر، ئەزا بەرگىرىي ژ رزگار كرنا مىرە دەست قەيدوبەند كرى، د ناڭ زىندانا مەزنا رۆزھەلاتى گەنى دە دەكەم. ھەۋسۇزىيا من ئىدى بەر ب دووندەها رەگەزى من پىچە كى زقىرى.

د وى گاڭى دا، پارانىيا وان كەڤۋىشىنلىكان ل من خەرڅبۇون و هەر وەكى ئەز سەركىشىا وان و ئەو چەند سالە ئەز و ئەو مينا ژنا (قىيىتىمى) د چەپەرى بەرخودانى دە. ئەز قەناشىرم، د وى گاڭى دە، دنیا يەكى تىرا من نە دەكىر! من ھزر كر، گىانى (جاندار كا فەرنىسى) دناظ گىانى من دە يە! پاشى من ب ئەزمانەك نازك ژى داخواز كرى:

—كى دى بۇ من ئاخفت؟

گەلەك دەنگان د بەرىكىرە بەرھەقىيا خوه ب گەرمى دىار كر. من ژ چاھىن وان يىن داماي و تىزى كۆغان دخواند، هەر ئىكى ژ وان ب دەھان چىرۇك و سەرھاتىيىن تىزى چەق ھەنە! بەرى ئەز بەرسقا ئىكى ژ وان پەسەند بىكم، من دناۋ دېم و سەركىن خۇقەبۇويانىرە چاۋچەرىنىك ل تەختىن قاوىشى كر و كۈماتەكىن ل جەھى خوه ماین بۇونە ئارمانجا نىازا من و دېمى ژ تەرزى ھەيقا ل چواردە شەقىيا مەھا كەوچەرىنى كورۇۋ سپىاتىيا وان، ژ ھەڭ جودا نەكەت، ئاقلىيەن من راكىشان و هەروه كى دەھان ژ من داخواز كرى كو ئەز خوه نىزىكى كەسۆكىا وى بكم! من كۆما ھەقلىيەن وى يىن خۇقەبۇوى كەلاشت و ئەز ل ھەمبەر راۋەستىام و ب گۈزىنەك سۆزى ئاۋس كرى من سلاۋ كرى و تېلىيەن وى يىن مينا لۇولكىن پەمبىي دەشتا ھەرانى، ل سەرتىزىن سەدوئىك رانەوەستىيان و يىنى خىشۇعى بۇ خودايى خوه لاۋاز بىكت، ب روومەتىيەك بى سىنۇرۇقە سلاۋا من قەگىرا:

— سەرچاھىن خالەتا خوه ھاتى!

ب راستى ۋى سلاۋى، پىز ئەز ب ۋى خانغا ب دىتنا من د دەھكى ژى خوه بى پىنجى دە گۈزىدەم” ھەكە من جارە كادى بەرى ھينگى دېتىيە، دېت دا خۇھۇقۇر كەم⁵⁰ مىناھ دايىكا خوه حەجى نەسرىنى ھەمبىز كەم! پاشى ئەو قەرەبالغا بەرى ھينگى خورت، لاۋازبۇو و نىزىكە ھەممو كەۋىك، ژ تەرزى بەرنامەيەك خىزانى، دەمى پرانييَا ئەندامىن خىزانى پىقە دەھىنە بەستن، بۇونە بىنەرىيەن مە! پاشى جە دا من و ئەز ل سەر ليقىا بنى يا تەختى وى يى چارچەقەك، وەك وى پاڭز گىرى روونشىم و پىز پرا ئاخافتى د نافبەرا مە دە قەبۇو. ل دەستپىكى من پرسىيارا ساخلىمەبىيا وى كر. پاشى بەرسقا من ب ئەرىنى داي، ئىيدى ئەز پىقە چووم:

— خالەت، من ئىك دېت، سەرا كىشەيا مىرى كوبىتە دېيرەقە و خوه بى تاوان بىيت، بۇ من ب وىرەكى پېيىقت!

ل ۋىرە خالەتى ب دله كى بىرژى دەنگى خوه بلند كر:

— ئەز دى بۇ كچا خوه ئاخىقم!

بىيەمدى من، ۋى ئاخافتى پىز ئەز ب خالەتىقە نۇوساندەم و پىقە بچم:

— خالەت، تو سەرا كىشەيا پىاۋى ھينايە ۋىرە و تو خوه زولملى كرى دېنى؟

خالەتى ب ناۋچاھەكىن تىكچووين و يىن نەوه كى دېمى وى بى بەرى ھينگى من دىتى، ل ھەقلىيەن خوه نىزى و ب دەنگە كى ئىتۇونا لۇلىيا تىقەنگا شۇرەشگىران ژى دېپاشت بەرسق دا:

— خوهزى سەرا پىاۋى ب راستا پىاۋ بایە!

پاشى ب سەرە كى خۇون بۇويى ب سەرقە كر:

- کچا من، ئەز حاشای روویی گوهداران، سەرا سەگە کى پىسى نۆکەر ھینايمە د ۋىرە ۋە!
من زانى ئىدى خالەت ل سەر دەمارىن بەر ب بلند بۇنىقە دېچن زال نابت! من ب دلۇۋانىقە دەستى
خوه ل زەندكى وى بى ژ شەمای نەرمىز دا و پىكۇلا كز كرنا ئاگرى دناؤ ھناقىن وى دە كر و گۆت:
- خالەتا خوهشدى، دى ھەموو چىت” بەس دى ل كۈودەرئ بۆ من كەرەم كەى ئاخلى؟
ھەر ل سەر وى گەرمى بەرسقا من دا:
- تە دېت بەرامبەر دادوھرىن گەنى، يىن ئەقە هنده سالە وەك بۇكىن لاستىكى قانۇونا وەلاتى ب
رېقەدبن، دى بۆ تە ئاخقى!
من پىز دەست د دلىنا و پىكۇلا ھەدار ھینانا وى كر:
- چ نىنە خالەت چ نىنە.

پشتى ھزرکونە كا سەر بى، داوىي من داخواز ژى كر” ھەكە بشىت ژ دەرقە ل جەھە كى بياۋە ھەبت، ئەو
دىخوه بۆ من ۋازى بکەت. وى ب سەرنەرمىقە داخوازىيا من پەسەند كر. بەرى ئەم دەركەفين و
دەستورى ژ ھە فالىن وى بخوازىن و ژىرە دياربکەين” ھەكە بياۋە ھەبت دى دگەل پرانييا ژ وە ژى ئاخقىن،
وى تزىي يىن خوه يىن سەدوئىك و پىرتوو كا پىرۇز و جلنفيزكى خوه دگەل خوه ھینان. ل دەستپىكى من
ترى دەقى خوه كر كو پرسىارا ھینانا ھەرسى تىستان ئاراستە بكم“ لى ل بەر دەرى پتىيا وى ژ شفшиين
پولاي دورستىكى، من ئاخافتىا خوه داعورا و پۆلىسى بۆ مە فە كر و من ھند دىت كۆمىسەرئ مە ل
ويقەت، ب دەنە كا بلند پىشىمەقە هات و پرسىارا مە كر:
- ئەقە دى كېفە چن؟!

خالەتا دشداشى تايىهت تىزىكى، ژ من وىرە كىز بەرسق بۆ خوه ھىلا:
54 - تە شۇلەزىيە!

كۆمىسەرئ پاتكا وى بۇويە گەرىگەرئ خوراند و من ب سەرقە كر:
- زەجەت نەبت، خالەت دى ب تىنى بۆ من ئاخقت.
پچە كى بى دەنگ مەيزە كر و پاشى ب دەنگە كى ئىنمى گۆت:
- جارى دا ئاگەھدارىيا رېقەبەرئ بەریز بكم.
ھەروى گافى ل ئىشكى زېرى. پاشى ھەموو چەند خولە كە كىن كىم ۋە كە كىشا و ل سەر بى خوه زېرى و
لتۇرىن وى بى ب بەر پىانىرە دەھىن و ب زۆرى شىا بىزت:
- كەرەم كەن ل دووڭ من وەرن.

ئەم كەتىنە شۇپا پۆستلا وى و ل دوسى وەرچەپان زۇراندىن. پاشى ل بەر دەرى ژۇورەكال سەر نېيىسى (ژۇورا سەرەدانان) راوهستىا و گۇرزى كلىلان ژ بەريكا خوه هينا دەر و دەرۈك قەكر و ئەم بژۇور كەتىن.). بەرى دەست ب خواندنا پىشكەكادى يارەشنىيىسا نېيىساري بکەت، ئارامى د ناۋ دووكىلا جىڭارەبى رە فرچەبى خوه، پىز ل سەر تابلىقى بىزقاند و جىڭارەبا خوه د تەبلىكى دەپەتشاند و و سەرى خوه بادا و بىستەكى پالى خوه دا كورسيكى و چاھىن وى ب بانى نەخشاندىقە هاتىنە هەلاؤىستن.

55

گافا ھەفتى

ل بن سەوانا چاھى رۆژا تىپىزكىن خوه ل ئاسۇبى سەرنىشىف بەرداين، بەزنا زراف، ب عەبايى نۇو، تىشىرتى ب ھچك و كابوبى تەنگ خەملاند و دەرسۆك كرى و پىچە ب دلهكى چرمىسى ب سەر دىمى تىشىرتى دە بەردا و دايىكا رۆندكان دبارىنت” هەتا دەرۆكى دگەلەت و ل ترومېيلا ھېشتا گلىزى كۆمپانى پىقه، رەنگى وى ديار نەكى سواربوون و بەرە ب رۆز ئاقابى بازىپى مەزن شەقاند و ھاڦىنگەها گەلەك جاران بەرى كارەساتا ب سەرەتاتى دچوونى، كرە جەھى بىھنەدانى.

سەرەرابى ئاخاڭىتىا وى ياش بەر وى ژ سىنۇرى بۇراندى كو وەكى بەرى باختت و سوجەتى بکەت“لى بىھەددبۇو، ھەر بەرسقا بۆ پېسىارەكاكى وى ھەبایه ژى گەلەك ب يېڭىولى و كورتى ددا! سوجەت گەھشت وى نومەبى، ئىدى ئەو ژى نەكارى نىشانىن داكەتنا ب خوه بەردايە دىمى وى و ب جوش و شادىيەك جەمباز نخاڭىن دىارنەكەت. پشتى بىستەكى د وى كراسى بىدەنگى دە، سەقك لى زۇرى و دەنگى وى نەزقىاند:

— تاۋەكە گىان، ئەز حەز دەمم، وەك جاران تو خوه بۇ من بکەيە كچەك ئەورۇبى و ئەو كولتۇرى بۇويە تىقل و پاشمايەكى زيانبەخش باقىتى. ئەز ب ھەموو پىرۇزىيەن خوه كەممە، ئە دىمى تە بى دەستىن چەپەل

هنگافتى، ل بەر چاھىن من، هەر دىمى جارانە. تو هەر تارە بنارەبى ياخارانى، تو دل و گيانى،
تو...

بلند بۇونا دەنگى گريبا تاڭكى و قۆچانا دگەل دەشپۇلى تورپىلى ژ نشڪانقە، وەلى كر كو ترومېيلى
بەدەتە رەخەكى جاددىي و دەستى خوه د سەر ملان رە بەھاۋىزت و ب چاھىن رۆندك بزاڭا ھەدار ھاتنا وى
بکەت! پاشى گريبا وى پىز ئازىرى، ئىدى پىچا وى ژ سەر چاھان ھەلينا و بىي گيرۋوبون چاھىن وى، يىن
ھېشتا ب دورستى جوانىيا خوه ياخىرىزى بەرزەنە كرى ھەمبىز كرن. پاشى دەستىن وان د سەر ستۆين
ھەۋرا تىكراس بۇون و ھەۋدو ب گەرمى ھەمبىز كر و فيكەفيكا گۈرين وان بۇونە ھارمۇنىكەك ھەۋگەنلى!
داويي جارەكادى دەنگى وى بىي ھېشتا گريي ب دورستى رەھانە كرى ھات:

-نوكە دى چىنه سەيرانگەھى و پىچە و عەبايىن مەلعۇون دى ھاۋىزى و بىي تاڭكى ياخانقە. بەلى ھەى
خۇونا دلى ئارامى، وەك بۇوكا زۆزانان دى خوه بۇ ھەموو يان دىاركەى كو تو ل دەستپىكاكە سەدى بىست و
ئىكى، ژ تىزاب و گەف و شەرىعەتى تىرۇرا دارستانى گەلەك ب ھېزترى... دەلا لا من: تو پىزاستبە، ھەكە
ئەو ب ھزاران برجىن وەك جوت برجىن نىپۇر كى يىخىن، ب مiliونان خەلکى يېڭىننە بکەن قوربانىن
حەزىن گەنلى، ئەو نەشىن خوه چىركەيەكى ژى وەغەرا شەمەندەفرى ئازادىي براوهستىن.

جارەكادى، خوھىشدىشىيا هنگافتى، بەرسقە كا وسا دا، هەر وەكى نە ئەو تاڭكى ياخان و دەنگى وى بلند
بۇو:

-نە ئارامى من، ئەز گورى سەرى تە، تو ب خودى، بلا خەلک من وسا نەبىنت!
-تاڭكە گيان، تو دزانى، ئەقىرۇ تو دى بۇ من خوه وەكى جاران خەملەنلىنى "ھەكە بۇ وى خەلکىيە، قىچا
تو ياخادى.

دەستىن خوه ب دىمى هنگافتى قىنان و پاشى زېرى و ل سەر ھەلوىستى خوه بەرددوام بۇو:
-ئارام قوربان، ھەكە تە ئەز ژ دل دېيم، دى من زېرىنىيە مالى، يان دى من بىي جەھەكى ب تى، ئەز و تو
لى بىن. ئەم دى تقوس و مەراسىمەن ئەقىندايىن دىنيابى ل وېرى چەسپىنلىن "ئەم دى بىيارا شەكاندا شەرىعەتى
وانى مەلعۇون ل وى گاڭا دېرۇكى دا دەين.

-ئەز ژى د بېزىم، ھەكە تو ب راستا حەز ژ من دكەى، دى دگەل من ھېتى بچىنە شۇونواران ل ناۋ
كۆمىن ئەقىندايىن" ھەر وەكى چ چىنەبۇرى. ئەز دېزىم ھەر ئەڭ رېكەيە دېتە مەزنەزىن گورز ب تىورا وانا
گەنلى دكەفت.

ب سهرههژاندنهك روندك و هكى تاقيقين بارانان ب چالك و كوريشكىن رووييىن، مينا رووييىن پهريزادىن سهرا رهش هنگافتى ده دهين لى زفرا ند:

-ئەز حەيرانا چاقىين تەمه، ئەز بەرەھەقىم بۆ تە خوه نوکە بىكەمە ئاگرى نەورۇزى، ھەموو بۆ هندى، ب تىنى نازدارترىن مەرۋەل جەم من رازى بىت!) كوزىر كا ھنافىين ئارامى ل قىرە پېر شارىيا و ئەنپەيا وى ما ب مىزەپېتە و فيكەفيكا گۈپەيا وى ب سەر دەنگى مۆزىكاكە حەسرەت بارىن كەت! پاشى چاقىين خوه ب پشتا تبلا بەرانى پاڭز كەن و روپەلەكى دى ژ دەفتەر كى وەرگىپەيا و بەردەوامى ب خواندىن رەشنقىساتا فەتكەيى دا: ھەر دەگەل ب ناڭكەتنا ژۇورا سەرەدا نا ل (ناڭەندا ھۆشىار كرنا سەنلىھەۋۇن) بىيەنە كا تامگەنلى ل دەنپىن مە دا و ژۇورا ب دەستە كى قەنەپەيىن رەنگ ئەسمانى، يىن نىقەكَا وان مينا ھېكاكا چەرمى دەتەبلى، دىوارىن سېپى و بانى وى ب بانەك دى ب ناڭى (سەقف ئەلکازاب) گۆرتى، بۇ دىمەنلى چاقچەرىنەك بى راۋەستىيان. ب راستى رائىخستنا ژۇورى ب ۋان قەنەپەيىان و دانان گولپىن بى گیان ل سەر مىزەكىن د ناڭەرا قەنەپەيىان دە، پەرۋەقاڭى بىيەنە نەخوەشا ب خىرەتاتنا دەنپىن مە كىرى بۇ.

د ناڭ وى سەقاي دە، ئەم ل سەرى ژۇورى ھەمپەر ھەۋ روونشىن و بەرى خالەتى كەتە رووگەھى و بەرى من كەتە وى و بەرى تىشىن خوه دانتە سەرقەنەپەيى ب رەخقە، پېتوو كا پېرۇز، سى جاران ھەمبىز كر دانان سەر سەرى خوه و بۇ پستەپستا لىقىن وى يىن ژىن ئەققۇر ب ھايىن گرمان، ب زۇرى دكارن ب جوانكارىيى وسا گر و مەزن بىكەن! من ژى چانتەپەي خوه دانان سەر مىزەپەي، ب رەخ گولدانكىقە و جۆتى پەنچەرىن زرافە بلند، رۇناھىيا بەرى نېققۇ دەپتە د ژۇورقە كەن دىمەنلى تەماشە كەنلى. پاشى نېپەنپەن من، بەرە ب بانى" مينا ب كەرەستەپەي خولكى فلينەي ددت نەخشاندى بلندبۇون و گلۇپىن د ھەر چوار كۈزىپەن بانى دە بەرۋار دىاردەن" مينا چاقكە كى رەنگ قەرمىدى، ل بەر چاقىين من د سەرپىن وان دە، گومانەك بۆ من پەيدا كر و زەنگا ھازخوھەبۇونى د مەزىي من دە لىيدا! لى دەنگى خالەتى بەرى من ژى وەرگىپەيا، دەمى گۆرتى:

-ئى عەزىزا خالەتى، ئەم نوکە چ پەكەين؟

ژ بىرا من چوو بىرۇم: ب راستى من د دلى خوه دە شەرم دەك، دەمى ۋى ژنا ھېشتىا نىشلەنەن جوانى و ماقولىيا خوه نەئىخستىن، من وەك خوارزايىھەك خوه بىيىت! باوهەركەن، ئەز دشىام بىزەمى خۇوشكى" چونكى ژ خۇوشكاكا من گەنچەر و جوانتر بۇو! ژ بەر ھندى ئەز پەچە كى ۋەمام" پشتى من گومانان گلۇپان ژى ژبىر كى، ژ نۇو من بەرسقا وى دا:

- که یفا خوشکا... ئانکو ببوره، که یفا خاله تا خوه شد قییه!
پشتی خاله تی برهه قییا خوه دیار کری کو ههر تشتی بقیت ل ۋېرە ژ من رە دھرەھى بکەت، من سەرى
خوه ھەزاند و ژیرە گۆت:

- راسته خاله تا خوه شد قیی، ئەز پشتە قانا میرى خوه نەرز گار كریمە" لى مەعنە وى ئەو نینە، ئەز ل رەوشان
ڙنى و كەسانىن وى ناپرسىم. خاله ت ئەز ل كۆفارا (گەلھىن) كار دكەم. دبت تو د زانى، ئەڭ كۆفارە
ئىكەمین كۆفارا سەر بخونەيە ل بازىرى مەزن دەرد كەفت. كۆفارا مە ئىكەمین كۆفارە خوه ل سینورىن سۆر
دەت و مۇشارىن خەلکەك بەلاۋ نەكەت ئەم بەلاۋ دكەين.

ژ منقە، بەھايى ئاخافتىنا من ژ چاقىن وى من گومان دكە، نە گەلەك گۈنگ بۇو. گۈنگ من ھند بەھىست
گۆت:

- نزا دى مە د ۋېرە قە ئاگەھە ژ چ ھە بت؟
ل ۋېرە، هەر وەكى ئەز ب سەرتىشىتى كى لى دگەرييەم ھەلبۇويم و من ب لەز گۆت:
- خاله ت، ئەها من ژى ئەقە دفیت. مەرمە من، دى ل دووۋە حەدا خوه دلى خوه بۇ من ۋالا كەى و...
بەرى ئاخافتىنا من بداوېيھىت وى برى: 60
- من گىرتى من دلى خوه بۇ تە فازى كر.
من ب قەبەيەك باوھرىيەك مکوم ب خوه هەى دەنگى خوه بلند كر:
- ئەز دى ئاخافتىن تە گەھىنەمە نىۋىيۆر كى، ۋېيىتىنىي و سەرانسەرى جىھانى" بەلكى بەھىن تە رىز گار بکەن.
پچەكى قەما و پاشى ب شىۋىيەك مەندەھۇشانە! ل من زۇرۇنى:
- عەزىزا خاله تى، ۋېجا نىۋىيۆر كى و ۋېيىتىنىي چنە؟!
ل ۋېرە پىز گومان بۇ من چىيۇو، يان ئومبارا زانىنا خاله تى ۋالا يە، يان جەمبازىي د ناساندىنا كەسۈكىيا
خوه دە دكەت، يان قرالى بىزاريي ھەممۇ ھېقىيەن وى، وەكى وى يىن زىنداڭىرىن" ژ بەر ھندى من
پرسىارەك دەقدەق ئارەستە كر:

- خاله ت، تو خواندنۇ نېيىسىنى دزانى؟

پاشى من زۇو ب سەرفە كر:

- ئانکو تو يارازى نو كە بکەينە چاھىپەتن و بۇ مە باخىنى؟

پچەكى قەما و پاشى پرسىارا دووئى بەرسق دا:

- كەيىفا تە خاله ت گۆرى. بلا ئەزا رازىمە.

من باوهر نه کر دی وی بھرسقی دت، سفك من کامیره، ریکورد، قەلم و دەفتەر کا تىدىتنا ژ چانتەکى هينانەدەر و دانانە سەر مېزەبىي و وی خوهقەكىشانەك بىھانە ژ مزارى رە ديار كرا! لى پشتى بزاڭا من يا لهبلەبانى دگەل دە، جارەكادى خالەت ل بەرھات كو بۇ من باختت” لى بىي وينەيىن وی بھينە كىشان. من جارەكادى کاميرەيا دېجەتەل كرە دجهى وی دە و ژ نوو خالەتى هەناسەيەك ھەلکىشا و ئاخافتنا ژ ليقان دەركەتى: ((ناڤى من ژيلا سلىمان غەفورە. ل گوندى ئەچاريما، ئەمۇ دەكتە ژۇوريما رۆز ئافايى بازىرى مەزن، ژ بىھمالەك مالبات و خودان ئۆجاخەك مەزن و ھۆزەك بۇش ئەز ژ دايىك بۇويە. ئەز خۇوشكا سىي مە ژ چوار خۇوشكىن بايدىكىن وان ژ قى جىھانى باركىرى. بەرى خواندىنا ناڤىجى ب چەند مەھەكان، ل جەم مالا خالى خوه ل بازىرى مەزن بدوايىسىم، بابى من ب گفاشتنا دايىكى، من ژ خواندىگەھى فەدەكت و ل برازايى خوه يى ئىكانه ((خسرونى)) مارە دەكت. راستەھەر ل دەستپىكى من خسرونى بەزىن كورت و تشابەت نەدەپا و ھەر دەم من وەكى برايى خوه سەرەدەرە دگەلدا دکر)). بەرى ئەز پرسىارا ھاتى ئاراستەبکەم، وی بھرسق دا: ((باوھريما تە ژ خودى بھېت، نە گەنجىن گوندى مە يى كو ژ سەد مالان پەز باوھنەدەر ئەز دى كەنگى دگەل ئاخقىم” دېت ناقۇدەنگى جوانىيا ژيلا سلىمان ل ناۋ ئەشيرى ھەمۈمىي بەلاۋ ببۇو! لى من چ عەگىدىن خەونان د ژيانا خوه دە نەددىتن. ئەز ژى نزا بۆچى من كەس نە ئەجباند؟! لى ژ بەر رېزگرتنا دايىكوبابان و مالباتى ئەز بۇومە دىلا رەۋشا ھەيى و من ژيانەك ھەچكۆ ھەيى، دگەل كورمامى خوه يى گەلەك رېز ل من دگەرت دەربىاز دکر.

پاشى خالەتا ژيلا هەناسەيەك كور ھەلکىشا و پچەكى راوەستىيا، من تىرى دەقى خوه كر كو پرسىارا سالا ژ دايىك بۇونا وی ئاھرەستەبکەم” لى پشتى ھاتىيە بىرا من، پەز رەگەزى نازك حەز ناكەت، زۇو ب زۇو ژىي خوه دىاربەكت، من پرسىارا خوه داعۇورا و بۇومە گوھادارا ئاخافتىا من بھىستى:

-ئەز دېئىمە تە، ھەكە نقىز حاشا، ژ بلى خۇدايى بى شىرىك، بۇ بەننەيەك گونەھەكار ھاتىانە كەن، بى دودلى خسرونى رەجمەتى دا بۇ من كەت! ھزار رەجمە ل گۇرا تە بن!). ئىدى رۇندكىن وی رۇندك هينانە چاھىن من ژى و ئەز ھەند گەھىشم ئاخافتىا وی بېرم:

-خسرو چەوا چوو بەر دلۋانىيا خودى؟!

پشتى ئاخىنەك كور، خالەتا ژيلا چاھىن ب دوولك زلقوتاندن و ب دلهكى كۆغانان تاپۇكى بھرسق دا:

-كچا دايىكا خوه، چىرۇك گەلەك درېزە.

-خالەت، زەھەت نە بت، ھەما ب كورتى وی درېزىي دى شىنى ژ كەرما خوه بۇ من بېزى؟

ژیالیي ب سهرهه زاندنه ک هيمن و دهنگه ک پوسیده بهرسفا من ژ دله کي برينين وي جاره کادي بريندا ربووين دا:

- ب کورتى! هي هى، کچا دايکا خوه، نى ئهز نزام دى ژ كوده رى ب کورتى دهستپىكەم؟!
بهرى پت پىقەبچت من گۆتى:

- ببوره خاله تا ژيلا، ته نه گوت ژ مىزه هوون ژ گوندى هاتينه?
نېرىكە خوله کە کى ۋەما و چاھىن مەتالى يىن سەرە کا زكماكى تىدە دياردبن ھەلينان و رۇندەكە ب
ھنارۇ کا رووبي سۆر و سېي ده زەليا و بهرسفا داي:

- بىزه ژ مىزه هوون ژ كەمپەيىن دەربەردەي زقرينه?
من ب لەزلى ۋەگىرا:

63
- هوون ژى ژ دەرقەبۈون?
- بهرى قرالى كوفرى فەرمانا ئەنفالىن رەش بدهت! ببوره کچا دايکا خوه، ئەقا ۋى زەندىقى سەركى
سەگى دەقى دە بت، ھىنایە سەرى ۋى مللەتى، قرالىن كوفرى قىكىن وى راناكەن
ل ۋىرە بىرا بابى من و د ھندورى خوه د ئهز ژى سۆتم و ب سەرە زاندنه ک خورتقة، ژ
ھەموو دلى خوه من پشتە ثانىيا وى كر:

- راستە راستە، وي چ كانىيىن پاقز نەھىيالابۇون. خوهلى ب خوه ژى وەركر و ب خەلکە کى ژى وەركر.
ئىدى دەستىن خاله تى پت كەتنە شەرەنىخى و بالا كرە تزىييان و پىقە چوو:

- ئهز ژ تە ۋەناشىرم، دەمى ئەم ل گوندى و رەجەتى خىرسۇر بۇويە بەر دەستىكى خواندەنگەها گوندى،
پشتى مامى من عوسمان، رەجمە ل گۆرى ھەموويان بن، خوه ھەوجەي مختارى كرى كو دامەزرينىن” ھەموو
سال وختە كى دوام نە كر، قرالى كافر داخواز كرە لەشكريي دۆزەها سەدا ئىك نەدزفلى. ھەلبەتە وى ژى
مینا خەلکى ((ب تەبائى عامى چۈوبىنە شامى)) خوه دا بەتەنى و ياخىبۇون ل سەر فەرمانا كافرى كر. گەلەك
پىقە نەچوو، وي سەگى كريگىرتى، تۈزى سەرى ئىخسىرى كر، ب ھىچەتا خەباتى و دېزى داگىركەرى
پەيوەندىي ب شۇرەشى بىكەت. ھندى من كرونه كر، من نەھىلتە ب تىنى و نەچت” نەھەرە ئاخافتىن من
گوھىن وي نە دەھواندى! داوابى ئهز ب تىنى ھىلا مە د ژۇورە کا نېرىكى خانىي بابى خوه وانقە و تەنگا
پىشەرگاتىيەن ھەلگرت.

ل ۋىرە من ئاخافتىا وى ھە كە مابت ژى بېرى و دو پرسىيار ئارەستە كرن:
- ما تە چ زارۇ نەبۈون؟ ئۇو تە نە گوت ئەو سەگى كريگىرتى كىيە؟!

ههروههک من بريين وى ييـن ئاريـاي پـتـ ئارـانـديـن! ئاخـينـكـهـكـ! كـورـ بـهـرـداـ وـ بـهـرسـقـينـ دـاـينـ:

ـ بهـرـىـ شـازـدـهـ سـالـانـ، ژـ نـوـ خـودـىـ لـ سـهـرـ دـارـىـ دـنـيـاـيـ تـلـهـكـ دـاـ منـ وـ گـونـنـهـهـهـ ژـىـ وـهـبـيـزـمـ»ـ بهـسـ،
خـوهـزـىـ ئـهـوـ ژـىـ نـهـدـابـاـيـهـ!ـ يـاـ دـىـ،ـ لـ دـهـسـتـيـيـكـىـ لـ قـاوـيـشـىـ منـ بـوـ تـهـ گـوـتـ:ـ ئـهـزـ سـهـرـاـ وـىـ سـهـگـىـ پـىـسـ هـاتـيمـهـ
دـقـيـقـهـ!

بـ رـاسـتـىـ ئـانـ هـمـ دـوـ بـهـرسـقـانـ پـتـ جـوشـ وـ ئـازـرـانـدـنـ بـوـ منـ هـيـنـانـ كـوـ ئـهـزـ پـتـ ژـ سـيـنـورـىـ رـفـزـنـامـهـ فـانـهـ كـاـ
خـوهـدـىـ بـهـهـرـهـ وـ سـهـرـبـورـهـكـ كـورـتـ وـ مـايـتـيـكـهـرـ بـمـ وـ بـ نـاـفـ مـهـلـوـ كـانـقـهـ بـچـمـ:
ـ خـالـهـتـاـ ژـيلاـ،ـ پـچـهـكـىـ دـاـ ئـهـمـ دـهـقـدـوـ بـگـهـينـ.
ـ بـهـلىـ.

ـ وـهـكـىـ ئـهـزـ دـزاـنـ،ـ مـراـداـ هـمـ دـايـكـهـكـىـيـهـ كـوـ پـشتـىـ ماـوهـيـهـ درـيـشـ ژـ بـىـ زـورـيـهـتـيـيـ،ـ خـودـىـ بـيراـ وـانـ بـيـنـ،ـ
نـزاـ چـهـواـ توـ دـبـيـزـىـ دـىـ بـلاـ ئـهـوـ ژـىـ نـهـبـاـيـهـ؟ـ

ـ ئـيـدىـ سـهـرـىـ وـىـ ژـ تـهـرـزـىـ گـولـبـهـرـوـزـهـكـ خـوهـ پـشتـاـ وـىـ ژـىـ زـهـرـبـوـوـىـ وـ چـهـمـيـاـيـ وـ بـهـرـىـ خـوهـ ژـ رـوـزـىـ
ـ گـرـتـىـ لـيـهـاتـ وـ پـاشـىـ رـوـنـدـكـىـنـ خـوهـ قـهـمـالـيـنـ وـ خـهـبـاتـ لـ لـقـانـدـنـاـ تـزـيـيـنـ رـهـشـ كـرـ و~ بـ حـمـسـهـتـ و~ فـيـغـانـ
ـ دـهـنـگـىـ وـىـ ژـ دـهـسـتـ دـهـرـكـهـتـ:

ـ خـالـهـتـ حـهـيرـانـ،ـ وـىـ گـوـهـدـرـيـزـىـ حـمـشـهـرـىـ،ـ هـهـرـ لـ گـونـدـىـ رـهـجـهـتـىـ بـ شـوـرـهـشـيـقـهـ كـرـىـ و~ وـىـ پـاشـىـ
ـ لـ گـونـدـىـ كـرـيـنـهـ دـنـاـفـرـ ژـنـ و~ زـارـوـيـانـ دـهـ،ـ پـيـكـولـ دـكـرـ منـ ژـىـ بـ هـيـجـهـتـاـ هـيـنـانـاـ ئـاهـيـنـ خـوارـنـىـ ژـ نـاـفـ دـوـزـمنـىـ
ـ بـكـهـتـ سـيـخـوـرـهـكـ دـوـسـهـرـ،ـ پـيـخـهـمـهـتـ حـاشـاـيـ روـوـيـيـ تـهـ كـارـيـنـ خـوهـ يـيـنـ نـهـشـهـرـعـىـ پـىـ بـ دـهـسـتـهـيـهـتـ!

ـ لـ قـيـرـهـ هـاتـنـاـ پـرـسيـارـانـ بـهـلاـ ڤـبـوـونـ و~ منـ پـرـسيـارـهـكـ دـىـ ئـارـهـستـهـ كـرـ:

ـ ئـهـوـ كـابـراـ نـيـزـيـكـىـ وـهـ بـوـ؟ـ

ـ كـورـىـ مـخـتـارـىـ گـونـدـىـ بـوـوـ.ـ بـيـسـتـ و~ چـوارـ سـاتـانـ،ـ بـ نـاـفـىـ مـرـؤـقـائـيـنـىـ و~ بـسـتـهـبـىـ دـنـاـفـ مـالـاـ مـهـ دـهـ بـوـوـ.
ـ ئـهـزـ ژـ تـهـ قـهـناـشـيـرـمـ،ـ توـ ژـىـ وـهـكـىـ كـچـاـ منـىـ،ـ منـ توـ يـاـ دـيـتـىـ و~ رـهـمـاـ تـهـ كـهـتـيـيـهـ دـلـىـ مـنـ.ـ وـىـ ئـهـدـهـبـسـزـىـ گـهـلـهـكـ
ـ جـارـانـ لـ گـونـدـىـ هـهـولـدـدانـ كـوـ دـهـسـتـدـرـيـزـيـانـ لـ سـهـرـ نـامـوـسـاـ منـ بـكـهـتـ»ـ لـىـ مـنـ وـهـ نـهـدـكـرـ هـنـدـىـ سـهـرـىـ
ـ دـهـرـزـيـ ژـىـ ئـهـ و~ نـيـزـيـكـىـ منـ بـيـتـ.ـ ژـ منـ باـوـهـرـ بـكـهـ،ـ جـارـهـكـىـ و~هـ لـ منـ كـرـ،ـ منـ چـ رـيـكـ نـهـمـانـ ژـبـلـىـ
ـ دـاـوـهـشـانـدـنـاـ زـلـهـهـكـىـ،ـ لـ بـنـىـ گـوـهـيـ بـدـهـمـ!ـ خـوهـ ژـهـسـتـهـغـفـوـرـهـلـلاـ،ـ ئـهـمـ نـهـ شـاهـدـيـنـ،ـ بـهـلىـ دـبـيـزـنـ:ـ هـهـرـ ئـهـوـ بـىـ
ـ نـامـوـسـ بـوـوـ،ـ ژـنـهـكـاـ دـىـ لـ گـونـدـىـ بـ هـيـجـهـتـاـ ئـهـرـزـاقـىـ فـيـرـىـ دـهـهـمـهـنـپـيـسـيـيـ كـرـىـ!ـ خـهـلـكـهـكـىـ دـگـوـتـ:
ـ ((دـهـمـىـ دـلـنـياـ زـوـرـابـ كـهـچـهـلـىـ،ـ پـارـزـينـكـىـ خـوهـ هـهـلـگـرتـ و~ بـهـرـهـ بـ سـنـورـيـنـ سـوـرـ دـاـ رـيـكـىـ،ـ بـزـانـ دـىـ چـتـهـ
ـ گـازـيـنـ و~ هوـوـتـيـلـيـنـ سـهـيـرـانـگـهـهـانـ لـهـشـىـ خـوهـ فـرـقـشـتـ))ـ!

من ب مهنده هوشانه‌فه! پرسیارا خوه سه‌پاندی ئارهسته کر:

—هینگى ئەۋ بازاره ل گوندان ھېبوو؟!

ژيالىي ب سەرھەزاندىن، هەر وەكى بەرسقا من ب ۋى شىۋەسى ددا: ((كەمباختى)). پاشى من پرسیارەك دى ئارهسته کر:

⁶⁶

—مەرەما تە ئەو كابرابى ناڤى وى نزا چىيە وە لى دىرى؟

ھەر ناڤى وى بۇ من ئاشكرا نەكىر و شۇونى گۆت:

—كچا من، دېئزىمە تە وى گەلەك بزاڭدىكىر كو ئەز ژى و دېت گەلەكىن دى ژى ب كەفەن داڭىن وى يىن چەپەل”لى سەرتىرا وى ب قۇونا ژنا وى دەكت!

ل ۋىرە، چاھىن من ھەمەر ئاخاڭتىا وى ياكى من با وەرنە دىرى، چ جاران دى وى ئاخاڭتى بىزىت نقىان! پاشى وى ب خوه ب سەرەكى چەميايقە داخوازىيا لېپۈرىنى كر:

—بىزەر كچا من، وى گەۋادى دلومىلاكىن من يىن كۈزۈنۈن!

من ژ سەرسىمايىن چاھىن وى زانى، قۇلکانا ھنافىن وى جارەكادى دەملەدەست بلند بۇوقە و ئاخاڭتىن دەرەھى كىرىن:

—عەيىه ژى مروڻقى ئاخاڭتى بىزىت“ بەلى باوەر بىكە، هينگى ژى، يا رەبى ئەم نەشاهدىن، د سەر ژىنин جوان رە، خەلکى دىگۆت: ((وى دەجالى، شۇلا خراب دگەل كورەكى نەبالقى گاۋانى گوندى كىرپۇو!)). ئارىشە، ژ بەر زولما وى كافرى، كەس وسا ب ساناهى نەدوپىرا وە بىزىت.

راسته ئەۋ ئاخاڭتىا خالەتا ژيلا دەرەھى كىرى، ل جەم من“ وەك كچە كا بازىپى و پىز ژ مژارەكى ل سەر ئان جۆرە مژاران خواندىن، نە ئاخاڭتىكى گەلەك سەير بۇو! لى ژ بەر بەرژەندييا وەرگرتىن پەياما خوه ياخۇزىنامەقانى، من ب دىتنا خوه ئەو ئاخاڭتى ئارهسته كر، يىن پىز نەھىيىن وى دەرەھى كەن... بەرى بەرسقىن من ب دورىتى بىدەت، سەرى وى جارەكادى چەميا و من زانى قۇلکانا كەربا ھنافىن وى بەر ب نزىمى زۇرى و يامىن ژى بەھىستى:

—بىزەر خالەت گۆرى، ھەكە من ئاخاڭتىكى سەقەت د كۆچكە تە دا گۆت بت“ بەلى تو ژ خودى مەزن باوەر بىكە، ئەقە ھەمۇو و پىز، راستىنە ئەز دېئزىم.

ب گەنۋەنەك تىرى دلسۆزى و سەرھەزاندىن، من پشتەقانىيا خوه ژىرە دىيار كر و پېقە چۈرمۇم:

—چىنە خالەتا ژيلا، تو يالىپۈرى، ھەما پېقە ھەرە و چ د دلى خوه دە نەھىيلە.

—ئىيە عەزىزا خالەتى، ئەم گەھشىبۈرىنە كۈرۈدەرى؟

67

من ٿيا چيرڙکي ب ڪورٽي ڙ بهر دهڻي من بو خوهشڊڻي خوه ئارامي چاڻهلهك داناي ڪورٽ ڪهت و من ئهڻ پيڪوله ڪر:

-ئي خالهت، وهك ته ئاماڙهدايي” نو كه ئهڻ ده رهڻينا گافاني ڙ گوندي و زيزبونا ڙنا وي يا بچووك و ليڪكهتنا وي و پسمامي، سهرا ڪرياريئن وي ييڻ فاري هيڻين، پشتى مشهختبونا وه، ئهڻ ڪابرابي هيڻستا ته نافي وي بو من نه گوتى چ لى هات؟

-تو هزر كه سهـر شورـهـك وهـك نـهـوزـادـهـچـارـيـ دـهـ چـ كـهـتـ؟ـ!

-ئـاـ،ـ نـاـفـيـ ويـ نـهـوزـادـهـچـارـيـهـ؟ـ!

پـاشـىـ منـ بـ سـهـرـقـهـ ڪـرـ:

-هـاتـهـ نـاـفـ دـوـزـمـنـيـ،ـ مـاـنـهـ؟ـ

-ته خوه ل نـيـهـ كـيـ دـاـ.ـ هـلـبـهـهـ كـيـجاـ منـ،ـ ئـاخـوـوـرـاـ كـرـيـگـرـتـيـيـانـ،ـ دـهـ هـهـرـ لـ نـاـفـ بـهـ گـلـهـرـيـنـ وـاـنـاـ بـتـ.

پـاشـىـ جـهـيـ خـوهـ خـوهـشـ كـرـ وـ چـاـفـيـنـ خـوهـ پـاـكـڙـ كـرـنـ وـ دـهـنـگـيـ ويـ خـهـمـگـيـنـ تـرـ لـ هـاتـ⁶⁸:

-كـچـاـ دـايـكاـ خـوهـ،ـ ئـهـوـ هـهـمـوـ ئـارـيـشـهـ نـهـبـوـ،ـ كـرـفـتـاـ مـهـذـنـ،ـ پـشـتـيـ ئـهـمـ ڙـ دـهـرـبـهـدـرـيـ زـقـرـيـنـ“ـ هـهـرـ ئـهـوـ سـهـگـيـ پـيـسـ هـاتـهـ دـهـڻـ مـهـ“ـ هـهـرـ وـهـ كـيـ ئـهـوـ چـوـوـيـهـ كـهـمـپـيـيـنـ ئـيـرـانـيـ وـ تـرـكـيـ وـ ئـهـمـ لـ نـاـفـ دـوـزـمـنـيـ ماـيـنـ!ـ

ـئـهـزـ تـيـنـاـگـهـهـمـ.

-نهـوزـوـ ڪـورـيـ مـهـزـنـيـ گـونـديـهـ،ـ دـيـساـ بـ بـسـتـهـبـيـ دـهـاـتـوـدـچـوـوـ،ـ هـهـرـ وـهـ كـيـ بـ تـنـيـ ويـ ڪـورـدـايـهـتـيـ ڪـرـيـ!ـ

پـشـتـيـ پـچـهـ كـيـ قـهـمـاـيـيـ وـ پـاشـىـ بـ سـهـرـقـهـ ڪـرـ:

-باـهـرـ بـكـهـ خـالـهـتـ قـورـبـانـ،ـ نـهـوزـوـ سـهـگـهـ كـهـشـخـهـتـرـ بـوـوـ،ـ دـهـمـيـ بـهـرـيـ بـيـسـتـ وـ شـهـشـ سـالـانـ لـ گـونـدـيـ دـهـاتـهـ مـالـاـ مـهـ!

-ئـيـ خـالـهـتاـ ڙـيـلاـ،ـ دـيـارـهـ سـهـرـهـاتـيـاـ تـهـ نـهـروـوـ دـانـهـكـ بـچـوـوـكـهـ!

-ئـيـ كـچـاـ منـ،ـ دـيـساـ جـارـهـ كـادـيـ ئـهـوـ سـهـگـيـ پـيـسـيـ گـورـيـ،ـ هـاتـ كـهـتـهـ بنـ خـسـرـوـيـ خـوهـلـيـسـهـرـيـ دـلـپـاقـزـ وـ گـوـتـيـ:ـ ((ـ دـهـ تـهـ كـهـمـ بـهـرـپـرـسـهـ كـيـ پـيـشـمـهـرـگـهـيـ وـ نـزاـ چـ روـتـيـ دـهـمـهـ تـهـ“ـ بـهـسـ توـ بـهـيـيـ دـگـهـلـ منـ خـوهـ قـهـيدـكـهـيـ)).ـ

ـدوـماـهـيـيـ خـوهـ قـهـيدـكـرـ؟ـ

خـالـهـتاـ ڙـيـلاـ ئـاخـيـنـكـهـكـ دـيـ بهـرـ دـاـ وـ بـ ئـاخـاـفـتـنـهـ كـاـ خـهـمـگـيـنـ بـهـرـسـفـ دـاـ:

-خـالـهـتـ حـهـيـانـ،ـ هـيـنـگـيـ ڙـيـ مـهـ چـ شـوـلـ نـهـبـوـونـ وـ ئـهـمـ مشـهـختـيـنـ نـوـوـ مـالـ بـوـوـيـنـ وـ ئـهـمـ بـ هـيـقـيـيـاـ خـيـرـيـنـ خـهـلـكـيـ فـهـ بـوـوـيـنـ.ـ لـ دـهـسـتـپـيـكـيـ،ـ پـشـتـيـ خـوهـ لـ جـهـمـ وـيـ بـيـ وـرـثـانـيـ قـهـيدـ كـرـيـ“ـ ڙـيـلـيـ مـعـاـشـيـنـ ويـ هـنـدـهـكـ⁶⁹

پارهیین زیده و ئەرزاق ژى ژ بارهگای "دگەل خوه دھینان. پاشى پلهك لەشكى ژى دايى. ئەفه ھەمۇ وەكى دېئىن پىخوارن بۇون و دلى خسرويى من بى سافى بۇو.

من زانى خالەتى چ گۆت، ژ بەر ھندى من بزاۋا ژىچىكىرنا پىز ئاخاڤىتىان كر:
-خالەت ئەز تىنڭەم.

خالەتا ژيلا، پچەكا دى بى دەنگ ما" ھەر وەكى ھزرىن خوه دكىن و پاشى بەرداۋامى بقەگىرانا چىرۇكى دا:

-گەوادى، ھەرۈز دا ب ھېجەتەكى ھىت و خوه بستەكەت، ھەرۈھەكى ل مالا فەلى خوه و دا روونت و ۋېچىجا رەھوت. خودى ھەتكا من ل ناۋ قان دەرەجىرانان چوو! ب دەھان خىزانىن وەكى من د وى كەفنە ئاۋەھىسى رېزىمېقە بۇون. من تىدەھينا دەر تېل درىز دكىن و پستەپست د دەرەھەقى من دە د گۇھىن ھەقى دادكىر. من ھەر ب خوه نە دەھينا دەر و بۇ وان دىاردەك، ئەفه كۆرى سەرۋەك ئۆجاخى گۇندى ئەچارىدا نە و جار جار سەرا مەددەت" وەك سەمیانىن گۇندى و پرسىارا رەوشىا مە دكەت و مىرى من پىشىمەرگى وىيە. د وى گاۋى دە، من ئاقرېيەك ل شاشەمىي مۇبايلا دەمەزىمېر ل سەر ژ دوازدى بۇرى دا و ئەز ب ئارەستەكىرنا پرسىارانقە چووم:

-ئى خالەت، پاشى تە چەكى؟

- يى من ھزر نەكىرى، جارەكادى سەگى گۇرۇبەگۇر، ما ب منقە كو بچىمە ناۋ دوزىمنى رەقى، دەنگوباسىن نەيىنى و پىزانىنان بىنم، بەرامبەر، بۇ من معاشەك گەلەك باش، ژ جەھىن بلند وەرگەت!
جارەكادى من داخوازىيا وى ل ناۋچاۋان دا و من وېرەكى داخوه و ناۋچاۋىن وى تەركىن!

-ھەلوېستى وى، ھينگى چ جودايى دگەل وى رۆزى ھەبۇو، دەمى تە ل گۇندى چلاقەك لېداي؟
وسا ديار بۇو خالەتى گەلەك پۇوتە ب ۋې پرسىارى نەكىر، بەرسقا داى:

- گۆت: ((تو دى پەشىمانبى!)) من ژى گۆتى يا تو نەكەى، تو ژ دەلنگىن ژىن خوه كىيمىت بى!

پرسىارا دېت بەرى ھينگى من كربا ھاتەفە و من دا سەر ئاخاڤىتىا وى:

-ما نەوزاد ئەچارى چەند ژن ھەبۇون؟

- ھندى ئەز دزام، يىن ساخ سى ھەبۇون. من گۆتە تە، دو ل گۇندى ھینابۇون، يا دى ژى كچا پىشىمەرگەيەكى وى بۇو" بەرى چەند سالەكان، د ژىي چواردە سالىيى دە، يا رەبى ئەم نە شاهدىن....؟!

پاشى سەرى وى چەميا و من زانى ئاخاڤىتىا خوه وەرگىرما و گۆت:

- ئەم دى بىزىن: ژىستاڭ! ئىك ژى كوشت بۇو و ئېڭىكا دى ژى بەرداپۇو.

بەری مژار پتر چەقان ب خوه ۋە بىگرت، من پىكۇلا كورتىكىندا دانوستانىدى كىر و پرسىيارەك دى ئارەستە كىر:

-بېورە خالەتا ژيلا، پاشى چىرۇكَا زەلامى تە چ لى هات؟

پشتى ئاخىنكەك كۈور ژ هنائىن پەنكىيادى دەر كرى! ژ نۇو بەرسى دا:

-پاشى نافبەرا مە و دەزمىنى تىكچۇو و رەحەمەتى ل پىشىيا ھەموو يان بەرە ب بەرۇكىن شەرى بىر!

-ئەچارى ژى چوو؟

71

پشتى بەردانا پىلە كەننەيەك ب قەشەرى، بەرسقا داي:

-نەعەيىھ ئەو رووفىيى وى تەلىي بىت. كافرى بى خودى، بىن گەھاندەنە وىرىي و پىنج شەش رۆزەكان، مروقەكى خوه دانا شۇونا خوه و دەستوورەك ساخلىەمىي ب ھىجەتا فەقەراتان بۇ خوه كرى و زۇرى د ناڭ ژنکان دە پىاسە گەرم كورن.

-ئانكۇ رەحەمەتى، پشتى ھينگى ژ بىنى نە زۇرى؟!

بەرسقا ب دەنگە كى ھىمەن داي:

-كچا من، رەحەمەتى بى پارە و ھارىكاري ما د ناڭ وان سەنگەران دە. ئىشەللاجھى وى بەھەشت بت“
ھندى ھندى مروقەك زكساخ و ژ خوه خلاسبوو. وى ھزرى بکە، ھەتا مرنى د وى دۆزەھى دە بايە، شەرم دكەر داخوازىيا رۆزەك دەستوورىي بکەت. دلى وى دلى شىرلان بۇو، ھەر شەرى ھەبايە وە نەدكەر گەدىيابەك ل پىشىي بچەت. خالەت گۇرى، تو دشىيى قىيى پرسىيارى ژ ھەۋچەپەرىن وى ژى بکەي، ئەز دېيىم ئەو دى باشتى راستىيا مىرانييَا وى بۇ تە دىيار كەن.

ب سەرەھەزاندەنەك ھىدى من پشتىگىرييَا وى كەر و جەھى خوه خوهشىر و دەنگى وى بلند تر لى هات:

-قىجا من بۇ تە نە گۆت“ ھەر شەۋى من خوارزا خوه (ھېرۇ) دەھينا ل دەۋى من دنفەست. شەۋە كى ژ نشکانقە خوارزا من نەساخ بۇو و دايىكا وى ئەز ئاگەھدار كرم كو (ھېرۇ) نەشىت ئەۋ شەۋە بھېت. ھەر وەكى بى ئىمانى، ب گاۋ و سەعەت چاۋدىرىيَا من دكەر. من ب گوھە كى بھېست بۇو، رۆزآ دى كافرى ھاتىيە. دەم زېستانە و شەۋە كا تېلچاۋىكىيە. خانىكى مە ژى بى ل پىشىيا ئاقاھىيى مەزنى دەرۇك و پەنچەر پىشە نەھىيالىن. من ل بەر كەقىنە سۆپەيا بىيەنەك پىس ژى دېرت، نېڭىشىدا كەر و خوه درېز كەر و كەتمە د ھزر و گومانىيەن رەحەمەتى دە! من ھندىت ژ نشکە كىقە، دەنگى خشىنەك غەرەب ژ نايلىۇنى پەنچەردا پشتى هات و مينا مىرىن ئەجنان، زەگزەگە كى زەلامان بىرۇر كەت و رەپىن ژ دلى من هات و تەزىنەك ب سەر لاشى من دە چۈونۇ! بەری ئەز دەنگى خوه بلند بکەم، من زانى خوه بىستە كەر و ب دەنگە كى نزىم گۆت:

((نه ترسه ژيلا، خسرو ب سلامته، ئەله من مۇوچى وى هىنايە!). ئەز دگەل هاتنا وى، بى حەمدى خوه رابوومە سەر كەماخان و دلى من مينا سقىانكە كا رەجفۇك د ناۋ رەكەها سىنگى من ده خوه دەھەلاقىزت و ژ بىرا من چۇو بىزىمى:

-بۇچى تو ديسا د دەرۆكى رە نەھاتى؟!

من ب لېقەكىن پىتى ژىيەل ل چاھىن وى يىن ژ تەرزى چاھىن ئىكەنەبى بەرازى دىاردەن و سەبىلەن وى يىن بۇياغ كىرى نىرى و پىچكا پاران ژ پاخلا چاكىتى شۆر هيئادەر و من ژى وەرگەت و ب دەنگەكى چرىسىتى گرتى گۆت:

-مۇوچى خسرو يە؟!

ژ نىشانىن وى يىن ژ ھەمو جاران دكەمباختىز، من زانى نيازا وى نيازەك خرابە و بى بەلا دەرناكەفت! بەرى پىتى باختم و ل رىكەك بەرگىرى بىگەرپىم، ل بەر لەمپەيا ب دیوارى تىپ دەرەز و كەلشتە راۋەستىا و كەرە نەھەردى و تەمراندى د ناۋ خەملا تېلچاڭكى را، وەك گورگەكى د گەرمە گوھنىلىكى دا ھېرىش كر و دەققى من ب دەستى تەزى دەنگىز كر و بىھنە مىسك و گولاقىن وى بىھنە سۆپەبى و شەھا خۇنى نەھىلان و ئىلدى پارە ژ دەستى من كەتن و ھەر وەك ئەز بەنچ كەرىم! قىچا نزا چەوا ئەز وسا رادەستى زەندىقى بۇوم و ئەوا ۋىيەت دگەل من كر!

ل قىرە من بىحەمدى خوه چاۋ نقاندىن و دەستى گران ل ئەنیا خوه دا و ب مخابنېقە پرسىيارەك دو بارە كىرى ئاراستە كر:

-پاشى چ لى هات؟

-ئەز ژ تە قەناشىرم، ئەو حەفت شەۋ بوو رەھەتى نەھاتىيە نەھاتىيە نەھاتىيە نەھاتىيە دەرمانىن خوه خالام كرۇن و ژ نۇو چۇو.

-دەرمانىن چ؟!

بەرسقا وى وسا دىاردەك، يا ژ ويقە بەرى ھينگى ئەو سوجىت ژى بۇ من كەرىيە. ژ بەر ھندى ب گيانەكى لېپۈرېنچە بەرسقا من دا:

-ئا، دىارە من ژېير كەرىيە، يان من نە گۆتىيە تە. گەرنگ، ئەو بوو پشتى ئەم ژ دەربەردىي زېرىن، ژ نۇو رەھەتى ل بەرهات كو بىچىنە دختورى و فەحسىن خوه بکەين. درېئىنا كەم، دەركەت ژ ويىھ مە زارۇ نابىن.

پاشى بەرى ئەز پرسىيارەك دى ژ وى بکەم، د بەر من رە كر:

— دختورى نشته رگهريهك بچوولك ژيـه كـر و پـشتـراـستـكـر، نـيـزـيـكـ بـ ئـانـهـهـيـيـاـ خـودـيـ دـىـ بـيـنـهـ دـايـكـوـبـابـ!ـ
ـ مـهـ سـهـرـ وـ مـهـولـيـدـ كـرـنـهـ خـيـرـ.ـ لـيـ مـخـابـنـ ئـهـزاـ كـوـرـهـ بـوـوـمـهـ دـايـكـ وـ شـهـيـدـبـوـوـنـاـ بـ لـهـزـتـرـ نـهـهـيـلـاـ ئـهـوـ بـ وـيـ
ـ مرـادـيـ رـهـ بـكـهـهـتـ!

ـ بـ رـاستـيـ فـيـ دـيـهـنـيـ كـارـتـيـكـرـنـهـكـ مـهـزـنـ لـ هـهـسـتـيـنـ منـ كـرـ!ـ لـيـ ژـ بـهـرـ كـوـ پـيـزـانـيـنـ ژـ لـايـهـكـيـ بـ تـنـيـ بـوـونـ،ـ
ـ هـهـرـ پـشـتـهـفـانـيـيـاـ منـ بـوـ مـيـرـيـ خـوـهـ رـزـگـارـ نـهـ كـرـيـ لـاـوـلـزـنـهـ كـرـ وـ ئـهـزـ پـيـقـهـ چـوـومـ:
ـ خـالـهـتـاـ ژـيـلاـ،ـ توـ دـشـيـيـ پـتـرـ بـوـ منـ رـوـهـنـ بـكـهـيـ،ـ چـهـواـ توـ بـ زـكـكـهـتـيـ؟ـ!
ـ سـهـرـيـ خـوـهـ هـيـدـيـ هـهـزـانـدـ وـ پـيـچـهـكـيـ قـهـماـ وـ بـهـرـسـقاـ منـ دـاـ:
ـ رـهـجـهـتـيـ،ـ دـگـهـلـ پـيـشـمـهـرـگـهـيـيـنـ نـهـوزـادـيـ دـ رـهـبـيـيـ دـاـ بـوـوـ.ـ بـ گـوـتـناـ وـانـ،ـ وـيـ گـافـيـ چـوـوبـوـ دـهـسـتـاـفـهـكـيـ
ـ وـ زـيـرـهـقـانـ ئـاـگـهـهـدارـ نـهـ كـرـبـوـوـ،ـ دـهـمـيـ زـقـرـيـ لـيـ بـوـوـ رـهـشـهـ وـ تـهـقـهـ لـيـ كـرـ وـ وـ گـوـرـيـ وـيـ سـهـگـيـ سـهـگـابـ بـوـوـ!
ـ خـيـرـ وـ گـوـنـنـهـلـ سـتـوـيـيـ وـانـ،ـ كـانـيـ چـهـواـ وـانـ كـافـرـانـ گـوـرـيـ حـازـرـانـ كـرـ؟ـ!
ـ پـشـتـيـ منـ خـهـمـ وـ كـوـقـانـيـنـ خـوـهـ،ـ ژـيـرـهـ دـهـرـبـيـنـ وـ سـهـرـخـوـهـشـيـ لـيـ كـرـيـ،ـ رـؤـنـدـكـيـنـ وـيـ پـتـرـ هـاتـنـهـ خـوارـ!
ـ پـاشـيـ بـوـ منـ دـيـارـ كـرـ كـوـ پـشـتـيـ نـهـوزـادـ ئـهـچـارـيـ وـيـ شـهـقـيـ كـوـتـهـكـيـ لـيـكـرـيـ،ـ ئـيـدـيـ پـشـتـيـ هـيـنـگـيـ وـيـ
ـ مـهـهـبـيـانـ نـهـديـقـنـ!ـ لـ قـيـرـهـ،ـ منـ دـهـقـدـهـقـ گـرـانـتـيـنـ پـرـسـيـارـ ئـارـاسـتـهـ كـرـ:
ـ ئـانـكـوـ توـ ژـ وـيـ نـهـوزـادـ ئـهـچـارـيـ بـ حـمـلـهـ كـهـتـيـيـهـ؟ـ!
ـ بـهـرـسـقاـ بـ گـرـيـقـهـ دـايـ:
ـ خـودـيـ ئـهـزـ گـوـرـيـ تـهـ جـ،ـ توـ لـ منـ بـبـورـهـ!

ـ پـاشـيـ نـهـقـياـ خـوـهـ بـ دـهـسـتـمـنـقـهـ بـهـرـدـهـتـ وـ سـهـرـيـ خـوـهـ بـلـنـدـ كـرـ وـ بـيـقـهـ چـوـوـ:
ـ منـ گـوـتـهـ كـچـاـ خـوـهـ،ـ ئـهـوـ دـهـهـ پـاـزـدـهـ رـوـزـ بـوـوـنـ منـ خـوـهـ شـوـوـشـتـيـ،ـ شـهـقـاـ بـهـرـيـ رـهـجـهـتـيـ بـچـتـ ژـيـ،ـ لـ
ـ دـوـوـفـ شـيرـهـتاـ دـخـتـورـيـ،ـ ئـهـمـ پـيـكـفـهـ نـقـسـتـبـوـوـيـنـ.ـ پـشـتـيـ هـيـنـگـيـ،ـ دـيـسـاـ بـ شـهـشـ حـدـهـتـ رـوـزـهـ كـانـ،ـ منـ چـيـرـوـ كـاـ
ـ هـاتـنـاـ وـيـ خـوـيـرـيـ بـ هـيـجـهـتاـ ئـيـنـاـنـاـ رـاتـبـيـ رـهـجـهـتـيـ بـوـ تـهـ گـوـتـ.ـ ـقـيـجاـ ئـهـزـ ژـيـ نـزـامـ،ـ بـ دـورـسـتـيـ مـهـسـلـهـ
ـ چـيـيـهـ؟ـ

75

ـ جـارـهـ كـادـيـ،ـ دـ وـيـ گـافـيـ دـهـ سـهـرـيـ وـيـ بـ گـرـيـقـهـ چـهـمـيـاـ!ـ ئـهـزـ باـوـهـرـ دـكـهـمـ،ـ فيـكـهـفيـكـاـ وـيـ ژـ دـهـرـيـ وـ
ـ پـهـنـجـهـرـانـ دـهـرـبـاـزـد~بـوـوـ!ـ رـاـسـتـهـ،ـ دـبـتـ كـيـمـاسـيـ بـتـ،ـ منـ پـيـكـوـلاـ گـهـهـشـتـنـاـ رـاـسـتـيـيـ پـتـرـ نـهـ كـرـبـتـ،ـ لـيـ ئـهـزـ نـهـشـيـامـ،ـ
ـ پـتـرـ بـرـيـنـيـنـ وـيـ بـشـارـرـيـنـمـ!ـ ژـ بـهـرـ هـنـدـيـ منـ بـزـاـفـ رـهـقـانـدـنـيـ ژـنـاـفـ وـيـ سـهـقـايـيـ پـرـ دـهـرـدـوـفـيـغـانـ كـرـ وـ پـرـسـيـارـهـكـ دـيـ
ـ ژـيـ كـرـ:

ـ پـشـتـيـ وـهـغـهـرـ كـرـنـاـ رـهـجـهـتـيـ چـ بـوـ تـهـ هـاتـيـيـهـ كـرـنـ?

- چ هاتبته گرن، بهرامبه ر تبله کا وی نینه.

- تو بۆچى پشتى ھينگى بۆ خوه رانهبوى؟

پشتى پچه کى ۋەمای و روئندكىن وى پتەر ھاتىنە خوار:

- ئەز ژى نزام. دېت خودى ئەز كۆرە كرم.

- مرۆڤىن تە و رەحەتى كەسى ئەڭ سوچەتە دەگەل تە قەنە كر؟

- بىرا من ناهىيەت.

پاشى بەرى ئەز پرسىارەك دى ئارەستەبکەم، ب سەرەقە كر:

- ما كەنگى ب سەرمنقە دهاتن، ھەتا بەحسى ھندى بکەين؟

- ئانكۇ نو كە ژى ناهىيەن؟

روئندكىن وى پتەر ھاتىخوار و ب سەر بادانى بەرسقا من دا!

جارەكادى من ۋيا پتەر ھەستىن وى نەگفيشىم و من پىكۇلا خوه دوورخستنا وى خالى كر و پرسىارەك دى ئارەستە كر:

- خالەتا ژيلا، گىرنگ چىرۇكا وى نەۋازادى چ لى ھات؟

جارەكادى بى دەنگ ما و سەرى وى، مينا بىلمانەك تاوانەك مەزن كرى و پاشى توبە كرى چەميا و

76

بەرسقا داي:

- ئەو كافرى، ئىشەللا سەركى سەى د دەقى دە بت، دەگەل ئېلىسى رابىت” ھەر بەلا خوه ژ منقە نەدەك. ئىكجاري پشتى ئەم چۈونىنە خانىي خوه يى نوو، ھەما بىشەرموترس، وەك مالخوى مالى دهات! پشتى نەۋازادى من فام كرى، ئەو رووفى بۇو” ئىدى وسا بستە نەدەت، ب دورستى رووجىكى وى بىبىت. سەد جاران جارەكى نەبايە، زانبىايە مسۇگەر ل مال نىنە” وەكى دى درەنگى شەقى دهات.

پاشى من پرسىارەك پتەر مایتىكەر ژ خالەتى كر:

- خالەت، بىي شەرم، وە گەلەك جاران دەمى نېينى ب ھەۋە دېۋاراند؟!

پشتى سەرى وى ژ ھەموو جاران پتەر شۇر بۇو، ب دەنگەك مەلۇول بەرسقا من دا:

- كچا دايىكا خوه، نە ب من نەبۇو. خودى تول من نەگرى، ئەز بەنييە كا گۇننەھەكارم!

بەرى پتەر ب ناڭقە بېت، من پرسىارەك د مەژلى خوه دە گىرۇ كرى ژى كر:

- ئا، ھاتە بىرا من، خالەت پشتى تە ھەستىپىكىرى كو تو ياب حالى، د وى ھەيغا مىرى تە تىىدە نەمايى، تە

ئاگەهدارىيَا مرۆڤىن خوه و مىرى كى كر؟!

ب سهره‌هڙاندنه کا هيديقه به رسف دا:

— مسوگه‌ر خاله‌ت، هه‌که من ئاگه‌هدار نه کربانه دبت ئهـز تووشـبـامـه.

پشتى ئهـز ماـعـه لـ هيـقـيـيـاـ پـتـرـ پـيـنـيـانـ، لـ سـهـرـ پـرـسيـارـاـ ئـارـاسـتـهـ كـرـىـ وـ ژـ وـ انـ پـيـقـانـ پـيـقـهـ دـهـرـهـهـىـ نـهـ كـرـينـ“

هـهـرـ وـهـكـيـ پـرـسيـارـاـ منـ، بـهـرـهـهـفـكـريـيـوـ وـ منـ بـ رـهـهـوـانـيـ ئـارـهـسـتـهـ كـرـ:

77

— خـالـهـتـ، تـهـ چـيـرـوـ كـاـ نـهـزادـيـ خـوـهـ بـ دورـسـتـيـ بـوـ مـهـ نـهـ گـوتـ“ـ كـانـيـ چـ لـ هـاتـ؟ـ

ديـساـ بـ سـهـرـهـ كـيـ شـوـرـ، پـشتـيـ هـهـنـاسـهـ كـيـشـانـهـكـ كـوـورـ:

— پـشتـيـ خـوـدـيـ ئـهـوـ تـبـلاـ ئـيـكـانـهـ دـايـهـ منـ، جـهـگـهـرـ كـچـاـ منـ، باـوـهـرـ بـكـهـ منـ نـهـدـداـ بـ جـانـيـ خـوـهـ“ـ هـنـدـيـ منـ دـقـيـاـ!ـ دـاـ خـوـهـ وـ قـهـخـوـيـ دـحـسـنـ وـ لاـوـيـنـيـاـ وـ فـوـكـرـىـ!ـ دـاـ بـيـزـيـ گـومـتـلـهـ كـيـ شـهـ كـرـيـيـهـ.ـ پـشتـيـ منـ بـ زـيـرـيوـزـارـيـ مـهـزـنـ كـرـىـ وـ خـوـهـ لـ سـهـرـ پـيـرـ كـرـىـ، منـ لـ خـوـانـدـنـگـهـهـىـ قـهـيـدـ كـرـ.ـ لـ وـيـرـيـ ژـيـ گـهـلـهـ كـيـ زـيـرـهـكـ بـوـوـ.ـ دـاـ چـتـ وـ هـيـتـ، پـشتـيـ نـانـهـكـ دـخـوارـ، ئـيـدـيـ دـاـ چـتـهـ باـزـاـرـيـ بـوـ خـوـهـ زـهـرـفـيـنـ عـهـلـاـگـهـ وـ تـشـتـكـيـنـ دـيـ فـرـوـشـتـ...ـ نـيـزـيـكـهـ هـهـتاـ رـيـزاـ چـوـارـيـ سـهـرـهـتـابـيـ كـارـيـ وـيـ ئـهـوـبـوـوـ.ـ پـاشـيـ رـوـزـهـ كـيـ هـاـتـهـ مـالـ وـ گـوتـ:ـ ((ـ دـايـيـ ژـيـانـ ئـيـدـيـ بـفـرـوـشـتـناـ عـهـلـاـگـانـغـهـ نـاهـيـتـ، هـهـفـالـهـ كـيـ بـوـيـاغـچـيـ منـ هـهـيـهـ وـ گـوتـيـيـهـ وـهـرـهـ لـ جـمـمـ منـ شـوـلـبـكـهـ)).ـ منـ ژـيـ دـلـيـ وـيـ نـهـهـيـلاـ، هـنـدـيـ هـنـدـ كـوـرـهـكـ گـوـهـدـارـ وـ بـ كـيـرـهـاتـيـ بـوـوـ.ـ بـ رـاستـيـ پـشتـيـ هـيـنـگـيـ پـارـهـ گـهـلـهـكـ پـتـرـ بـوـ مـهـ دـهـيـنـانـ.

ديـساـ منـ ئـاخـافـتـناـ وـيـ ياـ دـبـتـ هـيـشـتـاـ مـايـيـ قـهـتـانـدـ:

— نـهـوزـادـ ئـهـچـارـيـ كـيـفـهـ چـوـوـ؟ـ

— سـهـگـيـ بـيـنـامـوـوسـ، منـ هـنـدـ دـيـتـ وـهـكـ كـوـرـيـنـ چـيـرـكـانـ بـوـوـ بـهـرـپـرسـهـ كـيـ مـهـزـنـ، ئـيـدـيـ بـ تـنـيـ هـنـدـهـكـ جـارـانـ منـ دـتـهـلـهـقـرـيـونـيـ دـهـ دـيـتـ وـ جـارـ بـوـ جـارـيـ خـولـكـيـ وـيـ دـهـاتـ گـوـهـرـيـنـ، منـ وـساـ هـزـرـدـكـرـ كـوـ ئـهـوـ بـهـرـدـهـوـامـ گـوـهـرـپـيـنـيـنـ جـوـانـكـاريـيـ دـكـهـتـ...ـ پـشتـيـ 78ـ ھـيـنـگـيـ، ئـيـدـيـ نـهـ منـ بـتـنـيـ، دـبـتـ پـرـانـيـاـ خـهـلـكـيـ، وـهـكـ گـهـلـهـكـ بـهـرـپـرسـيـنـ مـهـزـنـ، نـهـوزـادـ ئـهـچـارـيـ كـيـمـ جـارـانـ دـيـتـ...ـ ژـ منـقـهـ ئـهـوـ ژـ سـيـ سـالـانـ پـتـرـ بـوـوـ منـ ئـهـوـ سـهـگـ نـهـديـتـيـ“ـ دـبـتـ منـ دـيـمـيـ وـيـ ژـيـ ژـ بـيرـ كـرـبـوـوـ.

پـرـسيـارـاـ منـ لـ چـيـرـهـ ژـ وـيـ كـرـىـ:

— ئـانـكـوـ بـهـلاـ وـيـ ژـ تـهـقـهـبـوـوـ؟ـ

— پـشتـيـ كـهـنـگـيـ بـهـلاـ وـيـ ژـ منـقـهـ بـوـوـ؟ـ

پـرـسيـارـاـ پـاشـيـ هـاتـيـ:

— هـهـماـ تـهـ ئـهـوـ كـوـرـ بـ تـنـيـ بـوـوـ؟ـ

حاله‌تا ژيلا ب گرۇنىئىنەك پىتىيە، بەرسقا من دا! هند ئەز گەھشتم، ب شارەزايى، من پىكۇلا بەرزە كرنا پرسىارا دېت نە د جەھى خوھ دە كر و من وھرگىرا:

— تە گۆت وى تو ھىلائى؟

من زانى، دەمارىن وى خوھ ب سەر ھۆشىيارىيا وى دادا و دەنگى وى ژ سىنورى خوھ پىز بلند بۇو: — ئەرى دايى، من گۆته تە، كورى زنايى گەھشته پلهىيەك وسا، ئىدى كچىنکچىن بۇ ژ پشت سىنوران دهاتان!

— ئۇ تە چ كر؟

سەرەرابى دىياربۇونا نىشانىن شەرمى ل دىمى وى لى بەرسقا خوھ دا:

— من گىرتى تو شۇونا منى دا تو چ كەى؟!

بېحەمدى خوھ، دگەل گرۇنىئىنەك ژ يَا وى شەرمىز، من بەرسق دا:

— حالەت ئەز تىڭەھشتم.

79

پاشى من ب سەرقە كر:

— پشتى ھينگى چ تىشى نۇو پەيدا بۇو؟

بى گىرۇبۇون بەرسقا من دا:

— من گۆته كچا خوھ، ژ بەر وى سەگى سەگاب ئەز ژى نوکە دەقىرە قە مە.

ل فېرە ژ نۇو بۇ من رۆھن بۇو كو ئەو يَا بەحسى وى بەرسى پار د روودانەك مۇداردە نەمايى دەكت و ب مەندەھۆشانەقە! ئەز پىتە چووم:

— ئانكۇ ئەو نەوزادى بەرسى مەزنەتىن پۈرۈزەيىن وەبەرەھەمەھىنانى، ل بازىرى مەزن، تە كۆشتبوو؟!

من ژ نىشانىن دىمى وى و بىبىكا چاھىن وى يىن گەش دزانى، ئەڭ پرسىارە گەلەك ل دلى دهات! پشتى بى دەنگىيەك كورت بەرسقا داي:

— ئەقى پرسىاري تو دشىي ژ دەزگەھىن پۆلپىس و دووفچۇونا قەزىيى بىكەى!

پاشى گەلەك ب شانا زىيە ب سەرقە كر:

— بەس، بەرى تو پرسىارا وان خويىرييان بىكەى، دىتتا كورى من نەزاد ژ بىر نەكە.

— كورى تە؟! ها، ئەھى تە...

ب سەرەھەۋاندۇقە بەرسقدا و گۆت:

— ئەئە، ھەما ئەھى تو دېيىزى.

-ئەو نوکە ل كۈودەرى يە؟

لىدانا دەنگى دەرۆكى و قەبۇونا وى يَا مە رۇناھىيا كەسك نەدايى، بەرسف بۇ خوه ھىلا و كۆميسەرى ئەم ھىنایىنە د وېرىقە تىزى دەرۆكى كىر و ب دىندىك تۆرەقە دەنگى حۆچۈرى بىھەفسار كر: -ئەقە ئەقە چاپىيىكەتنە بۇو چىرۆك رۆستەمى هنده درىزبۇو! دى بەسە دى“ ما ھەما سەيداى بىاۋ دا يە و، ما ھۇون دى ھو كەنە؟!

د گافى دە من ل بەردەقى دا:

-ھەما رىزگىرن، دا بىاڭى دەتى مە دەستوررا ھاتنا ژۇور دابايدى كۆميسەرى شەرمىرى ل دەمزمىرى نىرى و ب دەنگە كى پاشقەچۈرى بەرگۈرى ژ خوه كر: -ئەقە ژ سەعەتى پېزە ھۇون د ژۇورقە، ما خلاس نەبۇو؟! -برا، خوه ئەم ئاخاڭتىن خوه نىقەرۇ ناھىيلەن. -ما ب داوى نەھاتن؟

خالەتا ژيلا ژىھەل ب ناقچاڭە كىن نەعىمتىش سەحکرى و بەرسف بۇ خوه ھىلا: -بەلى ئەزىزەنى خلاسبۇو.

پاشى ل من زۇرى و گۆت:

-كچا من، يا مائىي بلا نەزادى من بۇ تە بىزىت.

پشتى ئەز پچە كى ۋەمایم، ب دىمەك بشكۆرى من ژى پرسى:

-ئەرى يَا مائى ب بەردىكەفت، نەزاد بۇ مە بىزىت؟

پشتى پىللە كا كەنیيا خاۋ ئازادكىرى، بەرسقا داي:

-كچا من، ما نايىزىن: ((يَا تىز دىنى دەپىت))؟!

-گەلەك باشە، بەس دى ل كۈودەرى وى بىينى؟

خالەتا ژيلا دا خوه و رابۇو، ھىمەر كۆميسەرى نىرىكە بەذنا وى ھندى يَا وى راوهستاى و گۆت:

-زەجەت نەبت نەزادى من ژى نوکە بىنە قىرە، بلا وى ژى بىينت.

نىشانىن ل بەرھاتنا بىدللى وى لى دىياربۇون“ لى ژ خوه نەگرت ئېكىسىر ب نەرىنى بەرسقا وى بىدەت، يَا پى مايىي پاتك خوراند و ب دەنگە كى نزەركى: -دى جارى تو وەرە ھەرە.

بەری ئەز باخقىم، د وى گافى دە دەنگى تەمرينا رىكۆردى هات. ئىدى كۆمىسىرى ئاڤرىيەك كەربى
هنجاڭتى ئارەستەمىن كر و دەنگى وى بلند بۇۋە:

- دى زوو ئەز هەر ل ھېقىيا وى ناجم.

خالەتى ب مەيزە كەرنەك غەيدى بەرسقا وى دا! پاشى مينا دايىكەك چەگەرسۆتى، خوه د من وەركر و ئەز
ھەمبىر كرم! پشتى تشتىن خوه راڭرىن و دەستورا خوه ب گۈزىنەك رۆندكان شىلى كىرى ژ من خواتى
و بەرھەقىيا خوه بۇ ھەر پرسىيارەك ھەبت بۇ من دىيار كرى كول ھەر دەمى بقىت بدهەت، دەركەت... ئىدى
سینگى من بۇ داگىر كەرى سەرى منى بۇويە وارگەھى ب دەھان پرسىيارىن بەری ھينگى نەھاتىن! پرسىيارا ژ
ھەموويان مەزنەر ل سەر پرسىيارىن دى زالبۇوى: ((خەلکەكى ھينگى دگوت: نەوزاد ئەچارى ب
شەرمزارى مەرييە، ھنده كان خوه دكەرە پارىزەرلىن وى و سووند دخوار ب ئىشادلى مەرييە! دى يەللا دى،
جارى نەزادى وى دى بۇ مە چ بىزت؟ يا قەنچ ئەوه ئەز ۋى ديدارى بكمە خەلک خەلک و بەرى
بەلاقۇونى رىكلاامەك باش ژى بۇ بكمە. ئەز باوەردكەم كۆفارا (گەلقىن) دى د روژى دە دو جاران ھىتە
چاپىرىن و ب دەست خواندەفانى ناكەفت!). ل ۋىرە ئارامى ھىدى رووپەلەكى دى وەرگىرا و دووكىل ژ
جىگارەيەك دى بەردا و سىدى يەك دى كرە بەر رىكۆردى و ھىدى روونشت و سەرى وى بۇ قەيسەريما
خەم و كۆفانىن نىشانىن سەڭكەتىلى دىيارنەكەن و پەرداغا مەبى ب سەر ھنافىن خوه دە كر.

گاٹا هه شتی

سهری وی ژ میزی ۋە بىوو و چاقىن سۆر بۇوين پاڭىز كرن. پاشى ھېدى سەركى فرچەى ل بۇياغىن رەنگورەنگىن ل سەر بالىتى دا و بىردىۋامى ب تۈزى كرنا كەقلى دا... پشتى چەند خولەكە كان، زۇرى و فەكە دى ژ شەراپى ۋە خوار و دەست ب خواندنا چاپتەرەك نۇو ژ رەشقىسىسا (ئەز دى بۆ وە ئاخىم) كر: ((ب راستى دەمى پۆلىسى دەرۆك ۋە كرى و نەزادى)، بەذنا وى ژ تەرزى تەرەخ كا سېپىندارى، ل بەر سىنگى من راوهستاندى، بۆ من دىياربىو، سەرەراپى جلکىن وەرشهيا شۆلى د بەر، كەسىنىيىدا يىكا وى بەحسى لائىقى و ژىھاتنا وى دكىر" ھېشتا ويقە تر بۇو! ژ منقە ھەكە من خۇەشدىتىن مروۋ د ژيانا خوه دە نەبايە، دېت سەرەراپى ھەموو ئاستەنگان من مزارى ۋىانە كا نەھەفتەرەپ دەگەل ۋى سېلىلەي ۋە كىربايە! گۈنگ، پشتى ب دېمەكى ۋە كرى و لىقەكىن تۈزى بشكۈرۈن، من ب خىرەتانا وى كرى و پىشقا رابوويم، ژ منقە، وى ب گىيانى سېلىلەك ئەورۆپى، ل من ۋە گىپا و لىپورينا خوه ھمبەر پىشقا رابونا من دىار كر. پشتى ل دووۋ داخوازىيَا من، ل شۇونا دايىكا خوه ژىلاپى روونشتى، من خوه پىدانىياسىن. بەرى ب دورستى بچىنە د ناۋ مزارى دە، ژ نشڪانقە ديسا كۆميسەرى دەرۆك ۋە كىر و دەنگى وى گلىزانكىن مە ۋە كىن:

— درەنگە دى دەوام خلاسبىت، ديسا نەكەيە چىرۇك كا رۆستەمى و ئەرسەلانى!

پشتى پىلە گۈرنىزىنە كا شەرمىرى، من ب ھېمەنچە بەرسقا وى دا:

— تو پىشىزاستى، كارى من بداوييھىت، ئەز ب پارەزى ل ۋىرە نامىن.

— ئەقە من گۆت.

من پشتى گىرتا دەرۆكى ژ ھېزى وى ب ھېزى تۈزى كەنلىكى سەحکىرەتى، ب تىيەكى سەحکىرەتى دەنگى نەزادى بەرى من

زۇرىاند:

— كۆميسەر زەنگۇ خولامى تەيە. ئەڭ پېرىزىيە، ھەر كارى وىيە.

84

- ب راستا نافی وی زه‌نگویه؟

- زه‌نگله، ئەم دىېزىنى زه‌نگو - ئەو كورى برايى عەقىد (وريا) يە.

من ب حىيەتىقە! پرسى:

- عەقىد (وريا) كىيە؟!

- رېقەبەرى زىندانا مەيمە؟

- ها، ئەرى هەرى، من زانى. لەوما ھۆسا دفن بلنده.

- چ رۇز نىن، ئەو دوسى شەران نەكەت.

پاشى هيىدى هيىدى، من وھرىسى سوحبەتا نەزادى ب كىيىشەيا دايىكا ويقە گرىيدا:

- نەزاد، بەرى تو بەھى دايىكا تە ژى ل ۋىرە بۇ.

- ئەز دزانم.

- تو دزانى؟!

85

جلغەك، ژ تەرزى جلغىن ئېقەلىيان بەردا لېقا خوه يا ژۇورى و بەرسقا داي:

- ئەكىد ئەوا دايىكا من نە گۆتى، ئەز دى بۇ تە ۋە گىرم.

ب راستى من باوھر نەدكر، سېئلەيەكى پازدە شازدە سالى، وەسا دى ب وىرەكى بۇ من ئاخخت! ب
گۈرۈزىن ۋە، من دوگمىن رىكۆردا، بەرى هيىنگى كاسىتىنا وى گوھەرەتى، بىرنە خوار و ئەز پېقە چۈرم:

- دى باشه نەزادى جوان، تە كەنگى ھەست ب ژيانى كرييە؟

چاھىن وى يىن ژ تەرزى چاھىن جانە گايىن ئەسپانى، يىن ھەر ل دەستپېكى من تىھينايە دەر، چەرين ل
لاشى من كرى بلند بۇون و پچەكى گوھشى ما و پاشى بەرسقا من دا:
- ئەز ژى نزام.

- مەرەما من، دەمى تو ژ نۇو چۈرۈخە خواندنگەھى و تە جىهانە كا نۇو دىتى.

پچەك قەما و پاشى دەنگى وى بلند بۇو:

- ئا، د ناڭ دىوارىن خراببوسى و تىرى كەلشتە و بى دەرى و پەنجەر دە، دايىكا من دەستى من گرت و
دەگەل كچا خالەتى و ھندەك دايىكۈزارۋىيىن دى، ئەم بىرىنە خواندنگەھا ((ئاگىرى)) قەيد كرین.

- گەلەك باشه. ژ وىرى ويقە، ژيان چەوا ب رېقە چۈرۈ؟

- پاشى مە دەرس خواندىن و ھەقال بۇ خوه چىكىن و سالانە ئەز ژ يىن ئىيکى بۇوم. ئۇو سەيدايان مە،
ژىلى من ھەقالىن من ھەممۇ دقوتان.

-ته شوّل نه کرییه؟

-شوّل. هی هی شوّل! ههر ژ سهفا ئیکى، من وەك رېنجىبەرە كى سەر جاددە و كۆلانان گەلهك جۇرىن
86 شۇلان كىرنە.

-ته چ ل پارەبى خوه دىرى؟

-كىمەك من ل خوه دەمىزاخت، ئەقى دى من ددا ف دايىكا زىلا و زيان بى ب رېفە دېر.

پاشى من دەقىدەق پرسىارا من دېيا ئاراستە كر:

-پا تو چەوا كەتىيە دەقىرەقە؟

د گافى دا ددانىن وى چىرەكىن و چاقىن وى بلۇق بۇون و دەستى وى بى راستى مچىا و بەرسقۇ من دا:

-من نەوزاد ئەچارى كوشت!

-ته يان دايىكا تە كوشت!؟

بى راوەستيان ب وىرەكى بەرسقۇ دا:

-دېت مە هەردووان كوشتب!

-نەزاد گىان، تو دشىي چىرۇكى ب دورستى قەگىرى؟

-ما دايىكا من بۇ تە چ نەگۇتىيە؟

-چىرۇكاكا كوشتنا وى بۇ تە هيلايد.

بىندەگ ما و دفنا كونك فەھەبۈون خوراند و من تىھىنادەر مۇيتى وى ترش بۇو و پاشى ب دەنگەك
ھىيەن كىرى پېقە چوو:

-نزا، دېت هندهك ئاخاڤتن ل ۋىرە نەھىئە گۆتن!

ل ۋىرە من پىز ئازادىيا خوه ژىرە دىيار كر و گۆت:

-تىشتەكى نەھىلە. ئەم رۇزىنامەۋانىن و كارى مە هەر ئەقەيە. دوور نەبىنە ب رېكاكا راستىيەن تو دېيىزى ئەم
بىشىن تە رزگار بىكەين.

87

نىشانىن لەقىنان ل دىيمى وى ئەشكرا دىرى و ئاخاڤتنى من د ئىخستە د گومانى دا و گۆت:

-چ بىزىم؟

پاشى من پىز گەشىبىنى ژىرە دىيار كر:

-نەزادى جوان، باش بزانە، مەدىيائىن جىهانى گەلهكىن ژ تەرزى تە و دايىكا تە رزگار كرىنە.

پاشى من پىيەك ل پىيەكى سورا كر و پرسىارەك دېت وى هزر نەدەك ئاراستە كر:

— تو دزانی مهديا چييه؟

چاڻين وى يين کهئينه چاڻين من ديدهڻان بون، زانيها وى د گوماني دابوو. بهري باخت و ب کهٺه ههلويسنهک کاريڪرنى ل کاري من بکهت، من بهرسقا خوه دا:

— مهديا، يان راڳهاندن، مسوگهر تو دزانی راديٽ و تلهڦريون و رڙنامه و ڪوڻار و .... وى ب سهرهه کر:

— سههلايت، ڦيديٽ، ئهنتنيٽ و موبایل و ئاميڻين دينه.

ب ديمه کي ڪاميڻاني گرتى، من سهري خوه ههڙاند و پشتٺڻانيما وى کر و ئهز ڦيره چووم:

— ئافهري نهڙاد ئافهري، تو ڙ من باشت دزانى. ڦيجا ب رٽكا ڦان ميدياين جيهاه ڪريه تهپه کا شووشه، دى پهيا ما وه گاهينمه سهرانسهه رى جيهاهى” پيختهههت هندى کو مافي ته و دايڪا ته بزفرت.

پشتى پاتڪا خوه خوراندى، من دهنگى وى بيٺنوم بهيست:

— باشه، هه که وهسابت.

— ئهزا دٻڙمهه ته بيڙه و نهترسه. نهڙاد پشتراستبه، دى هه رشتهک باش ب دهستمهه هيت.

وهسا دياربوو سفكاتييهك ب روومههت ب ئاخافتنا من کر و گوت:

— ترس؟! مهرهه با ترس. پشتراستبه“ هه که ئهز خودانى خوه و ترسى بامه، ئهز نه دهاتمه ڏفيه ڦه.

ل ڦيره، من پتر پالپشتيا وى کر و ئهز ڦيقه چووم:

— دهستخوش نهڙاد، ب راستا ته ديار کر، تو قييٽا كوردانى!

— سوپاس شاناڙي ب ئاخافتنا ته دکهم.

من د چاڻين وى يين ويرههک دهينا ده، پتر چاڻجهرين ل لاشي مني د ناڻ جينزي و تيشيرتى تهنجره دياردکر دکر! من ڙي هه ب خوه نههينادر و پتر گئولى خوه دگه خوهش دکر و ليقين وى يين ل بهر يين دايڪا وى ڪويڪرين لفاندن و چاڻين بهلهک مهتالي زلقوتناندن و گوت:

— ست ڙ كوردهري دهستپيڪم؟

— تو ئازادي، هه ما بيڙه.

— هه ما ئهز دى ڙ چاڀخانا ((كهله مهزن)) دهستپيڪم.

پشتى من سهري خوه ب لهز ههڙاندى، پچه کي راوهستيا و چاڻجهرينما وى يا ب دزي ل جينزي تهنجره

بهرد و امبورو، پشتى خوه شكرنا کو خڪي دهستپيڪر:

-ههموو ئهو چهند دهقيقهك بعون، ئهز مايمه بهتال ل بهر كهراويتىن ژ دورفهى چايخانه يى رىز كرين. چاھى من ليييو، دهمى زەلامەكى كەشخەچى” هەر وەكى ئهز دەستنيشانگريم، ب كەنيقە قەستا من كرى و پىلاقا خوه دانايه سەر سندۇقا من و ب بىستەيىقە دەگەل من ئاخشتى:

-لاووك، ئەكيد تو ژ هەفالىن خوه هەموويان باشتى بۇياخ دكەى؟!

مە ب زۆرى گازى خەلکى دكەر، بەس بېھىن پىلاقىن وان بۇياڭكەين” ئەڭ كابرايە بىي گازىكىن و ب ساناهى بwoo مەعەملىي من! جارا ئىكى، ئهز وسا د بهر قۇنەدەرا وى يا بەهاگران رە چۈوم، دا رىپەن خوه ل بهر تەيسينا وى تراشت. ب راستى وى ژى هند پارە دانە من، دېت دو رۆزان من هند شۆل نەكربايە! ئى پارەيە وە ل من كر، ئهز ژ بىركەم پرسىيار ژى بكم، ئەو ژ بهر چ هندى دى دته من؟! هەما من كرنە د بەريكا خوه ده.

پاشى من ئاخافتىنا وى بېرى و پرسىيارا هاتنا ئى زەلامى رۆزانە ئاراستەكىرى:

-باشە ئەو چەوا دەاتودچۇو؟

بەرسغا داي:

-نىزىكى بىست رۆزەكان، ئەقە حالى من و وى بwoo و ئەم بۇونىنە دەستە برا و من هەر داخواز ژى دكەر كۆ ئەو بەيىت مالا مە“ لى وى هەر ھېجەت دەگرتىن و دەگۆت: پاشى دى چىن.

-پاشى چ لى ھات؟!

-فييجا من بۇ تە نە گۆت، وى ئهز هەر رۆز دېرمە باشتىن خوارنگەھە و ل جەھىن گۈزارى دەگىرەندەم! باوھر بکە وە ل من كر، ئىدى دا سندۇقا خوه يا بۇياڭچىيان ھاۋىيىم!
90
پاشى هيىنگى؟

-پاشى هيىنگى، ب دەمەكى ژنۇو سوجەتا كەسەكى كر كو بەرپىسى وىيە و گەله كى باشه. پاشى گۆت: من بەحسى تە بۇ جەنابى سەيداي كرييە. وى ژى گۆت: ((مادەم كورەك وسا زىرەك ھەيە“ هەما بىرئى بلا جارجار بەيىت فييە پىلاقىن من بۇياخ بکەت، ئهز دى هندى بقىت پارەي دەمى!)). پاشى من گۈتىيە دايىكا خوه...

من ئاخافتىنا وى ب لەز بېرى:

-تو رازى بwoo؟

دەستى خوه ب دىئمى گۈرۈۋەر سۆروسپى ده هيىنا و بەرسغا داي:

-پشتی من پرسیارا دایکا خوه کری، ئەز رۆژا دى ل ترومبیلا وى يا جامرهش سواربووم و ئەم چووينه د ۋىلەيا بەرپرسى وىقە، ل پەرى باشۇرى رۆژ ئاقايى بازىپى مەزن.

-چ دەم بۇ، دەمى ھۇون چووين؟
-ئىقارەك درەنگ بۇ.

پاشى لاوکى د بەرسقىن پرسیارىن من دە پېت ئەشكەرا كر، پشتى ب ناڭ خانىيەن نۇو يىن رەنگورەنگە چووين، گەھشىتتە ئاقاھىيەك ژ گەلەك ئاقاھىيەن دەزگەھىن مىرى مەزنە! ئەندازا ئاقاكرنا زرە ئاقاھىيە ب نۇوتلىكىن جۆرىن قەرمىدى و مەرمەرى خەملاندى، ئاقرەيىن وى يىن زل، بەرە سەرا خوه ۋەكىشان! ب دورستى وىنەيى كابىينا زىرەقانان، ژ ئاقاھى هىرۇق، د مەزىي وى دە تۆمارنە كر. پشتى ترومبيلا جامتارى ب پشت دەرۆكى كەتى و ب رەخ گەلەك ترومبيلىن دنەقە راوهستاندى، سندۇقا خوه د دەست اخوه گرت و كەته شۇپا كەسى، ھەر ل رۆژا ئىكى پىلاقا وى بۆياخ كرى و خوه ژىپە ب ناقى ((عەونى)) دايە نىاسىن. ئىدى چاھىن وى ژ ھنافىن خانىي ب تى د فلمان دە، ب وى دىزايىنى دىتىن قەنەبۇون و مەندەھۆشانە تەماشە دكىر.

ھەر ل دووڑ چىرۇكا نەزادى ژىلايى بۇ من قەگىرای، ھند دىت د ئالىي دى يى ۋىلەيى كرەدەر و زەلامەك پەرچەرىشى، بى سەبىل، ب تراكسوتىن نېھەچك، ژ ناڭ داروبارى لايى وىقە دەركەت و جفتا خوه يا نېچىرا چووچكان ۋەشكەن، وەكى گەلەك جاران دىتى "وسا خوه بستە كر و پىشوازىيا وى كر و دەستى خوه داشى و ژۈوردا لى نىرى و گەرمەت ب خېرھاتنا وى كر! وى دەستى خوه داشى و خاڭ بى گۈنژى و مەيزە كە ئالەكىن وى يىن قەلەو و داخواز ژى كر، پىلاقا وى بۆياخ بىكەت و زوو بىزقەت. لى وى ب كەننەيەك تايىھەت بەرسقىا وى دا و جفتە دانا سەر ملى خوه و دەستى دى دانا سەر ملى وى و ژىپە دىار كر، ئىدى ژ ئەققۇرۇ وىقە ئەم دى بىتە بى مالى و بەردەوام دى دەگەل ((خالى عەونى)) ھېتىچەت، بىنى كو سوچەتى ژ ۋىلەيى دەربىخت. پشتى وى چ بەرسقىن رۆھن نە دايىنى، جەنابى سەيداى پىكۇلا گوھەر تنا مژارى كر و دەستى خوه دانا سەر ملى و پىاسە ل ناڭ وى فەرىزى، مىنا مېرگىن بەھشىتى درېز كر.

پاشى بىحەمدى خوه پىاسا وان بەرە ب دارستانى دەنگى ئاوازىن چېيكان ژى دەپت چووپى و باخچەيى گىانەوەرەن گەلەك ژ وان ب تى د تەلەققىونى دە دىتىن كەتنە بەرچاۋان و نىپىنەن وى مانە پىقە و ھەر نەشىا ھەلوىستى وى ب دورستى بزانت.

نەزاد د ۋىرەچۈونا ئاخاھىتىندا خوه دە، بۇ من وسا قەگىرای:

-ئىدى سەيداي ئەز بەرە ب رۆز ئاقايىقە برم و گەهاندەمە سەر بىركە كا شىن و كورسيك ل دەردوران داناین و ب درىزىيا ژىي خوه، من د بازىرى مەزن دە، ئەو دىمەن نەدىتى! ب راستى، د وى گاۋى دە، دلى من بۇ مەلەقانىيان گوزرى! گرنگ، ل دەستپېكى ئەم روونشتىنە سەر وان كورسيكىن، مروۋ دكارت خوه ل سەر درىز بکەت و بنقت. سەيدايى هەر دەڭكەنى، جفتە دانا سەر پىن خوه و هندەك پرسىار سەبارەت ژيارا من ئارەستە كىن.

ھەر ژ كىس دەقى نەزاد، دېر دانا بەرسقان رە، سەيدايى هەر خوه ب كەفلۇزانكى خوهشىرۇغان ل بەر چاقان وينە دىكىر و دلسۇزىيا خوه بۇ بەرسقىن شەھىدابۇونا بابى وى و ژيارا وى و دايىكا وى و دەربەدەرىيما مالباتا وى دىيار كر... پشتى ھەلوېستى وى يى ئەرىتى دىتى و گەھشتىيە وى باوھرىي، ئىدى دېيت ئەو هەر چىرۇكى ژ دايىكا خوه رە بىزىت، سەيدايى ھېشتا ب دورستى خوه ژىرە نەدايە نىاسىن، داۋىي ملکەچىيا ھەلوېستى وى كر.

ل دووۋ دەرەھىكىرنا پىز ئاخاڤتنىن پرسىارىن من ژ سىنگى وى ھىنايىنە دەر، وى رۆزى پىلاقا وى ل سەر بىركى بۇياغكىر و وى د بەرە جىڭارەيا ستوورا قەھوايى دكىشا و مژۇولەھى ل جفتى دىكىن... داۋىي بالاڭرى وەرقەك دۆلارى ب پېنجىيان ژ ناڭ پېچكە د بەرىكە تراكسوتى دە ھىنائەدەر و كە د بەرىكى دە و سۆزدايى چارىن بەھىت” ھەكە د خزمەت دابت، دى ھېشتا باشتى بىت.

ھەر ل دووۋ ئاخاڤتنا وى ۋە گىزىاي: وان پېنجى دۆلاران وەلى كە كە ئىدى ھەموو تشتان ژ بىر بکەت و جارەكادن لى بىزقىت و بىزىتى: ((نە سەيدا ئەقە گەلە كن!)) لى وى وەنە كە پىز باخشت و دەبەھى خوه دانا سەر دەستى و بکەنى ۋە پارە لى زقاندن... پشتى چەند خولە كە كىن كىم، ((عەونى)) جارەكادى كە د ترومبىلى دە و ل وى جەمى دانا يى لى سواربۇوى)). ئارامى دەستى خوه ل مىزەبى دا و پاشى ب دەستى دى پېچا رەش ب سەر ئەنەن كەڭىر دە ھاتى د پاش دە بىر و ل كەۋالى نىزى و بىستەكى د ناڭ رەنگ و ھىمایىن وى دە بەرزەبۇو و پاشى نىف پەرداغەك دى يا مەبى وەك كۆكتىل داڭرت و جىڭارەيەك دى بەردايى و سەحكەرە رىكۆردى و چاۋىن بەلەك ھىدى دەر ئاوازىن وى را خەوتە بۇون.

گافا نەھى

ئارامى (سى دىي) يەكى دى بى سەلېقە كا سەقكىز ژى دەيت لىدا و قۆپكى جگارەبى، ل كۆما قۆپكىن د تەبلىكى دە زىدە كر و پالى خوه دا كورسيكى و چاھىن وى د ناۋ عەڭرى دووكىلى رە كەتنە بانى نەخشاندى و چاھىكىن گلۇپان د زكى بانى رە، بىرا گلۇپىن د بانى ژۇورا چاھىكەتن دگەل دايىكى و كورى كرى هيina بەرچاڭان“ پاشى د گافى ده، دىمەنەكى دى ژ ئەرسىفى مىمۇرىي سەرى دەركەت (پشتى ل دەرۆكى داي و بىزوركەتى و سلافكىرى و وى بەقلىيىن دەزگەھىقە سلاۋ ژى وەرگىتى، ب خەملا رەشە عەبايى تىشىرت و كابۇ نىزىكە داپوشكىرىن و كەفيكا نىقە كا پرچا وى يا زىرىن گىرتى ب بەرقە رابۇ و گۈنىزىنە كا پەريماچىكىن عشقەك هاۋى ل سەر تەول و كۆريشكىن دىمى جوانىي ژى باركى دىياربۇون و ب گەرمى پىشوازى لى كر. پشتى ب خىرەاتنى و سوجەتەك كورت، دەستورر ژ فەرمانبەرىن پشكا خوه خواتىست كور دى دەستورەك دەمكى خوازىت و د دووقۇش كىشىدە خوه ده دى چە دادگەھى... پشتى چۈونىن دادگەھى و بەرسقىدا دايى ژ بەرسقىن بەرى ھىنگى كىمەت نەبۇو. جارەكادى ب وان سەرۇدلانقە زقىپىن.

ژ بەر كو هيشتى دو دەمزمىرىن دەستوررا وان ب داوى نەھاتبۇون، بادا باخچەى و دو ئايىسکەرىم ژ زارۆيدەك نىقى فلىنىي وى تەزياتىن رەنگاورەنگ كرىن و ل سەر تەختەكى دارى ل بن دارىن بىھشەنگ و كاۋان روونشىن و د بەر پېلىن گەرمە سەقايى بازىپى مەزن رە، سوجەت گەرم دبوو و رىستە ژ پەيغان دەردكەتن... د گەرمە سوجەتى ده، تاڭگە خانى سوجەت وەرگىرا:

—ئارام، تو دزانى ھەقىلە كا مە گۆت: نىشەر گەرىن جوانكارىي بۇ يىن وەكى من ل دەرقە دەن؟

کلینس د لیقین خوه دا و بەرسقا وی دا:

— راسته، بهس ئەو یىن سۆتىيە.

— ل دووقۇئاخافتىا وى، مروقۇھە کا وان ھنگاھىيىا خەرددەلى بۇو، نوکە دورستكىرىيە و مروقۇھە تىباھىنتەدەر. بەلىڭەلەك پارە لى دېچن.

— ئەها ئەز ژى دا وە بىتزم.

پچەكى قەما و پاشى ب سەرقەكر:

ئەقە پىز كارى رېكخراوىن مروقۇايەتىيە. ئەز دى بىتزمە هيوايىي ھەۋالى خوه“ ھەكە تىشتنەكى وسا ھەبت، ئەو خەمسارىيى ناكەت.

— دلى من، مروقۇھە ناھىيە كېرىن، مال ھەر ل وىرېيە، دى ھىت و دى چت. وەكى دى تو دزانى، ئەقۇھەن ئەنەن ھەزىزى دىن، ھزار تاقىكىرنا ب مروقۇھى دەكەن؟!

ب تۈرانەقە سەرى خوه ھەۋاند و لى قەگىردا:

— گرفت ئەوه، مروقۇھى ھەر تۆقچىنى وى ئاخىيە!

ناقچاين وى تىكچۇون و مۇتا وى ما د دەستى دە و دەنگى وى نزىم بەيىست:

— كە واتە، ل ۋىرە تو وسا دىياردىكەي مالى دىنيايىھە مروقۇان ب بەاترە!

— نە دلى من، تو وسا دمن نەگەھە، ئەقە ل دووقۇھۇنەك زانستىيە، ھەمۇو تىشت ماددىيە و چ ژگەردوونى كىيم و زىدە ناكەت.

جارەكادى رۇندىك ب چاڭان دە ھاتنە خوار و زارۇيىن تىشت فرۇش بۇونە تەماشەقانىن دىيەنى، وى مایى مۇتا خوه د ناۋ لېقان دە بەرزەكەر و پىككۇلا ئاشتكىرنا وى كە... پاشى ب ھۆشىارى چاڭىن خوه ژ رۇندىكان پاڭىزكىر، بەرددەوامى ب راستەقەكىرنا ئاخافتىا خوه دا:

— مالاڭىتە، مالى دىنيايى ھەمۇو ب نىنۇ كەك تە ناھىيەت.

پاشى قەما و لى زىدە كە:

— ئەها نوکە بايى من رېڭىر نەبايە، ئەز دا خانى فرۇشم و تە هنېرمه دەرقە ل جەم باشتىرين دختوران“ بلا چارەكىرنا تە كربايە. گۈنگ تو وەك تاڭىكەيا بەرى، بۇ من زېرىيائى.

جارەكادى دەنگى گۈبىا وى ھاتەقە و دېرە گۆت:

— ئانكۆ ب نېرىينا وە خانى ژ من ب بەا ترە و ئەز نە تاڭىكەيا جارامى و ب تى تو وەك زارۇيان من ھاوېش دەكەي!

-نهنه دل من نه، ب ههموو پیروزیین خوه من ئاگەھەز وى چەندى نینه“ بەس مەبەستا من ئەوه مروۋە راستگۇر و ریالستى بىت). بەرى ژ ناۋ باخچەي بىزقىن، ئارامى (بالىت) و فرچەيىن خوه دانان و ئاخىنكەك! كۈورەللىكىشىا و دەستى خوه ب دېمى داکەتى گىرتى دە هىنا. بەرى پىز ب ناۋ كۈوراتىيا ئەرسىفي فە بچت و بارى كۆفانان گۈرانىزلى كەت، رووپەلەك دى هيىدى ورگىرە و بەرددەوامى ب خواندنا رەشنقىسى دا: (ل دووۋە ئاخاڭتىن نەزادى ژىلايى، دەمە ئەپپىنجى دۆلار دايىنە ف دايىكا خوه و چىرۇك ھۆشىيارى ژىپە فەگىرای، دايىكا وى شىرهت كر گۈهدارىيا قان جۆرە مروۋىي خىرخواز بىكەت. ئاخاڭتىدا دايىكى ژىپە بۇو پالپىشەك مەزن كو پەيوەندىيىن وى دەگەل (عەونى) و سەيدايى وى ب ھېزىتر لى بەھىن.

ژ وى گەرمى ل درەنگە ئىغەرەكەن ئەقىنى، دەگەل عەونى ھات و جەنابى سەيدايى ب ناۋى ((شەوقى دەرىياچى)) خوه ژىپە دايىنەسین، د مەلەقانگەھى دە، ژ تەرزى بەقەك پىقدايى، يى مەلەقانىيان دكەت و بەرچاڭكەك رۆزى ل بەر چاقانە و ددانىن وى د دەقى دە سې دكەن. پاشى سلاقى و ب خىرھاتنى، داخواز ژى كر ئەو ژى پىشكەدارىي د مەلەقانىيان دە بىكەت. بەرامبەر نەزادى درەو كر كو ئەو نزانت مەلەقانىيان بىكەت. لى سەيدايى شەوقى رېزد بۇو كو دېقىت هەر فەرمانا وى بەجەپىت“ بخوه ھەكە نەزانت ژى، ئەو وى فيئركەت و پاشى پارەبى خوه وەربىگەت و بچت. ل دووۋە ئاخاڭتىن وى يېن جار بۇ جارى وېرەكتىز دەرەھى دكىن، نەزادى جلکىن خوه ئىخستن و ب تى شۆرت دېپە خوه ھىلا. سەيدايى شەوقى ب سوچەتى داخواز ژى كر“ وەك ئۆرۈپىسان وى ژى بېخت، لى وى داخوازىيا وى رەتكەر و ئامازەدابى، ھەكە ئەو رېذبەت ل سەر داخوازىيا خوه، ئەو وى گاڭى بچت و ئىدە نەزقىرت! داوىي سەيداي ب كەنيغە ئاخىقتىدا خوه گوھۇرى و گۆتى: ((نەزاد، ئەز يارىيان ب تە دكەم. باوھر بکە من گۆت، دى وى جەرپىنم، كانى ئەو ژى وەك سەنيلەيىن ئەقۇرۇ وسا بىزىيە، يان زەلامەك خودان كەرامەتا بلىدا كوردىيە؟! بەس دىيارە تو ژى جۆرى دووماهىي دەركەتى. ئا بەلى لاؤ، هەر ئەقە مەرەما من بۇويە! عەفەرم عەفەرم بۇ تە، ب راستا تو زەلامى پاشەرۇزى كوردىيە!). پاشتى ژى ئاخىقىنى، ئەو ب ھۆشىيارى چوو دەگەرا شىنکەزوانى دە. شەوقى باوھرنە كر گەھشت و دەستىن خوه فەگەتن و ب كەنييەك تەرەقە دېن زكى رە بىن و ب يارىقە خوه دىيار كر كو ئەو دى وى فيئرى مەلەقانىيان كەت.

وى ژى پىز خوه ب نەزان دىيار كر و ژ تەرزى بەقان خوه ل سەر دەستان بىزقاند و نىشانىن شەپلىنى لى دىياربۇون... هەر ل دووۋە سوچەتا نەزادى ژەگىرای، سەيداي ژىپە دىيار كر كو ئەو دى زۇو فيئرى مەلەقانىيان بىت و لاشى وى لاشى وەرزشقانانە، ب مەرجە كى ھەكە راھىنەك تايىبەت بىكەت.

ل ۋېرە بەرى ئەو بېزت، من بىلەز ژى پرسى:

- چ جۆرى راهىنانى بۇ؟

جاره كادى، چاھىن وى ژ لاشى من ۋەجىنىن و سەرى وى چەمپىيا و ب دەنگەك شەرمىنۋە بەرسق دا:

- نزا هندەك راهىنانىن چەوا بۇون؟!

ژ نشکانۋە راوهستا! پاشى سەرى وى چەمپىيا و ب مەلۇولىقە گۆت:

- ژ منۋە وى وەك مەرۋەك دىنائەدىتى، بۇ خوھ زەوق ژ من چىدەك! بەس ھەر ب دورىستى، من نەذانى وى چ ژ من دېيى؟! بەس تىشتى ئەز پۇر سەرسۈرمانكىرىم، جاره كى ژ نشکانۋە، دەستىن خوھ وەك تاوانبارىن د فلمان دە، دېھر حەفکا من را بىن و ددانىن خوھ ل من چىركاندىن و چاھىن خوھ بلۇق كرن، چ نەماپۇو، ئەز بىكەمه قىيىسى "لى ئەو ھەر زۇو وەك لىبۈكەن كەنى و جاره كادى دەستىن وى ژ حەفکا من ۋەبۇون و جاره كادى وسا بۇ من دىيار كى ئەز گەلەك ب جەرگەم و ل پاشەرۇۋىزى دى بە مېرىخاسەك چاھەترس" بەس ژ خوھى دى ھەر بە سۆتەمنىي ئاگرى براڭۇزى!

ل ۋېرە بىي ئەز كارتىكىرنا ئاخىقىتىن وى ب خوھ بىن دەر، ئەز ب ئارەستە كرنا پرسىاران راچۇوم:

- ئەكىد تە نەزانى وى چ دېيى؟!

د وى گاھى دە، من زانى سەروبەرى وى تىكچۇو و بەرى وى ژ من ھاتە وەرگىرەن و يا بى مايى بۇ غەغا وى:

- دى يەللا خام، بلا ئەڭ پرسىار و بەرسقە تىنە بن. ئانكۆ بلا وەك پرسىارىن خواندىنگەھى، ئەقە ژى تەركىبىت، ما چىتابىت؟!

ئەز دانپىيدانى دەكم، دېت رېدىا من ل سەر پۇر رۇنگىرنا بەرسقى، دورىست نەبۇو كۆ وەل كورپىكى بىكەت، دەستىن خوھ ب چاھىن خوھ دە بىنت و ب سەرھەۋاندىنگەخۇونقە پېتە بېت:

- خام، وەك تە بېھىستى، باوھر بىكەي يان باوھر نەكەي، من بۇ تە گۆت.

پاشى بەرەزەنگىن شەپۈزەي پۇر لى دىيار بۇون و پەحنە دەستى راستى ل دەستى چەپىي بى مەچاندى دا و ب سەرفە كى:

- ئەرى، دېت دېت ژى وەنەبت!

پاشى ئەز نېزىك دەقىقە كى قەمام و هندەك پېزانىنلىن ل سەر ئان رەنگە مۇزاران من خواندىن ھاتنە بىرا من، ئىدى ل دەف من، ھند نە بۇ تىشتەك حىيەتى! ژ بەر ھندى من ب سەر ھەۋاندىنگە پېتىگىرەي ئاخىقىتىندا وى كەر... پاشى نەۋادى من تەخىنلىرى، 16-17 بەھارىيە، پەشا خوھ دا كورسيكى و پېيەك د سەر پېيەكى دەھافىزەت و ژ نشکانۋە، ب وېرەكى بەردەۋامى ب ئاخىقىتىندا خوھ دا:

—خانم، ئەز دېیزىم باوهرييَا تە هات، ئەو شەوقى مستەھەقى نەمانى بۇو.
پاشى گەرمىز ب سەرقە كر:

—ئارىشە ئەو بۇو، دايىكى ل دەستپىيکى ئەز شىرىت كىربۇوم كۈز بەر خىرخوازىيَا وى، ھەر تشتى دېیزىت
زېرىھ بىكم. من ژى سووند خوارىيە، ئەو تشتى دايىكا ژيلا دېیزىت ئەز وەبکەم.
پاشى پرسىياران د مەزىي من دە كىرييە شەرەنخ، قى پرسىيارى كودەتا ل سەر ھەموويان كر:
—ئانكۆ تە داخوازىيىن دايىكا ژيلا بجهىننان؟!

ل قىرە نەزاد پىز ب ناقيقە چوو و شەھەدىيى ل سەر ھندى دا كۈز پاشى ھينگى، سەيدايى، ئىدى ئەو دېرە
د ژۇورقە و ئەو فلمىن ھەتكەيىن مەرۋە باوەر نەكت، بەرپرسەكى د وى پۆستەيى شەوقى وەرگرتى دە، دى
نىشا كەسانىيەن وەك وى دەت، نىشاددان! ھەرددەم ل پەي دانپىدانىيەن نەزادى سنىلە، ئەڭ فلمە پىزىيا وان يىن
قاربىعونا سېكىسى و كەرەستەيىن بىھۆشىي و كەتنا رەھۋىتى بۇون.
ل قىرە من ئاخافتىا وى جارە كادى بىرى:

—تە بۆچى ل قىرە دايىكا خوھ ل سەر كارى وى ئاگەھدارنەد كر؟!

پاشى نېرەنەك قەمايى، ل ناقيقاھىن من يىن ھېشتا ئېخسىرەنگىن بەرەزەنگىن مەندەھوشىي كرى! بۇ من وسا
ديار كر كۈز پاشى چىرۇكَا وى بۇ دايىكى فەگىرای، وى دەستىيەن خوھ ل راينىن خوھ دان و خوھ ۋەچىرى! لى
پاشى پەيامى نوو ژ دايىكى رە ديار كرى، دەملەدەست ترسى چاقىن وى گىتن و بى دەنگ ما و ب زۇرى
قورچا خوھ داعورا! بەرى ئەز پرسىيارا پەيامى نوو ئارەستەبىكم، وى دېرە من رە كر: 101
—پەيامى نوو ژى ئەو بۇو، رۇزەكى وى كافرى كرە بهەسى مالا مە و ژ منقە ژ دەقى دەركەت و
گۆت: ((ب راستى بابى تە رەھمەتى، مەرۋەك گەلهەك باش و چاقنەترس بۇو!). ل قىرە، ب مەندەھوشىقە
من پرسىيار ژى كر:

—سەيدا، ما تە بابى من نىاسى؟!

من زانى ئىدى شەپلى و پىكۇلا پىيىكىرنا ئاخافتىا خوھ كر و بەرسقا داي: ((نەنە وەللا، ھەما ھندەك
برادەران جارەكى سوحبەتا وى بۇ من كر. من ژى گۆتى ئەو ((خىرسق)) كىيە ھندە ھۇون بهەسى وى
دەكەن؟! وان ژى بۇ من بهەسى باشى و زېرىھ كىيَا وى كر. ئە بەلى لاوك ھەر ئەقپۇو. چ نىنە بۇ خوھ نەكە
خەم، بابىن مە ھەموويان مرنە و ئەم وەك گولەكى دېزىن. ئەرى، تو دىزانى، ئەم ھەموو دى مەرين. دى بىنى،
سوپە ئەز دى بۇ تە فلمەكى كەس نەدىتى ھىنم! ھزركە فلمەك ئۆرجىنال و كەسەنەدىتىه! بەس دوعا بکە ئەم
نەبىنە كوشتىيىن شەرى براڭوزىيى!). سەرەرایى بزاقا وى يا ملۇعوون كۈز بىرا من بىھەت، لى

ئەز ھەر مامە د ھەزرا ئاخافتىا وى دە و گومان بۇ من چىبۇو كۈ سوجىتەت نەفلايە! پشتى ئەڭ سوجىتەت من بۇ دايىكا خوه قەگىرىنى دايىكا من ژ نەھىيىيان تىزىيە.

—ئىيە، وى گاۋى دايىكا تە چ كە؟!

— دايىكا من گوھشى ما و پاشى سەرى خوه ھەزاند. من ھزر كەر، ئەو ھينگى د ھزرەك دى دە بۇو. بەس پشتى ھينگى ب چەند رۆزەكان، من سەرى خوه دشۇشت، دەملى دايىكا ژيلا، ژىشكانقە ل دەرۆكى سەرسۈمىي دايى و ب دەنگەك بلند و چرىسىتى گىرىتى: ((نەزاد! تەتسۈپىرى ۋى گەۋادى، ژ كۈودەرە كەرىيە د مۇبايلا خوه دە؟!)). پشتى من زانى بەحسى وينەيى ب شەلۈشەپكى سەيداپى شەوقىيە، من ژى ئاسابىي، بەرسقا وى دا، كۆ ئەو وينەيى كەقنى جەنابى سەيداپىيە! من زانى دەمەكى كىم بىدەنگ بۇو و پاشى دەنگى گریا وى من بېھىست! من ژى بلهز سەرسۈمىي خوه ب دووماهىئىنا و دىبىن ناڭچاقاڭىن وى لسەرى ژۈورى دىيىچۈپ بىنه! پشتى من پرسىارا سوجىتى ژىكىرى، من زانى، دايىكى ژ بەر من، ئىيىدى بىراخا خوهش كرنا گىيولى خوه كەر. ل دەستپىكى هندى ئەز مامە پىقە، ھەر چ تىشى رۆهن بۇ من نەگۆت! پشتى ھەدارا وى پتەتى، زانى قىچا گىيولى من نەخوهش بۇو، سوجىتەت بۇ من بۇو مەرق كە دەقىت ھەر ئەز بىزام!

پشتى زانى، زەوقى من ھاتىيە گوھۇرىن و قىچا چالاکىيا من وەك جاران نەمايە، داخواز ژ من كە كۆ ئەز پتەتى يىن كەقىن و نۇو بۇ بىنم! ژىلى وى وينەيەك وى بى بەرى بىست سالان ب دیوارى ژۈورا وى يَا تايىەتىقە، ب راپىچا جىلگىن كوردى و سەبىلىن دەقى وى گرتى ھەلاويىستى و دايىكى دىتى، من هندەك لەقىتىن وى يىن نۇو، بىي ئەو بى بىزانت گرتن و بۇ دايىكا خوه ھەينان. دەملى دايىكا من زانى، ئەكىد ئەقە خوهدىي نەوزاد ئەچارىيە، پشتى چەند سالان ل پشت كەوالىسان بەرزە بۇويى، گەلەك ھاتىيە گوھۇرىن! پاشى پرسىارا مالا وى ژ من كە و من ب دورىتى جەھى وى نىشا دا! ئىيىدى من زانى كەقەن بىرىنلىن وى پتەت ئاريان و رووپى خوه ژ مۇبايلى گرت و نافەلىن وى گەرەي لقاندىن“ ھەر وەكى ژ نۇو بابى من شەھىد بۇوى! پشتى من ب شىۋەيەك مەندەھۆشانە پرسىيار ژىكىرى: كانى ئەو بۆچى، ھۆسا ھەمبەر دىتىا وينەيىن قى مرۆڤى ھەنده قەنگىيان دەگەل من دەكت قەھرى؟!

ل قىئە من ئاخافتىنەزادى بېرى:

— وى چ بەرسە دا؟

— نزا، من چ جاران دايىكا خوه نەدىتىپ د وى ھەلۈيىستى نەخوهش دە!

پاشى نەزادى پتە دامايى بۇوى، بەردهوامى ب ئاخافتى دا:

-ههـر ئـهـز مـامـه بـ وـيـقـه وـ منـ هـيـقـى ئـىـ كـرـن كـوـ چـيـرـكـىـ وـهـكـ خـوـه بـوـ منـ قـهـگـيـتـ. وـىـ هـهـر بـ
گـرـيـقـه سـهـرـىـ خـوـه دـهـهـزـانـدـ! منـ تـيـلـهـيـنـادـهـرـ، سـيـنـگـىـ قـىـ دـايـكـىـ تـزـيـيـه وـ هـنـدـهـ سـالـهـ وـىـ چـ تـشـتـىـ خـيـرـىـ بـوـ
منـ دـورـهـهـىـ نـهـ كـرـيـيـهـ!

-دوـماـهـيـيـ چـ لـيـ هـاـتـ:

-دوـموـاهـيـيـ ئـهـزـ تـرـسـيـامـ، ئـيـدىـ دـايـكـاـ زـيـلاـ نـهـهـشـ بـيـتـ، وـساـ سـهـرـوـبـهـرـىـ وـىـ هـاـتـ گـوهـهـرـيـنـ!
بـ رـاسـتـىـ لـ قـيـرـهـ ئـاخـاـقـتـنـيـنـ منـ نـيـرـيـكـهـ، هـمـبـهـرـ رـهـوـشاـ دـايـكـىـ وـ جـهـگـهـرـاـ ئـيـكـانـهـ خـهـقـيـنـ“ لـ هـهـرـ دـلـپـيـقـهـيـاـ منـ
بـوـ خـوـهـ ئـازـادـنـهـ كـرـنـاـ نـهـوـزـادـ ئـهـچـارـىـ بـ دـورـسـتـىـ سـلـ نـهـبـوـ وـ منـ خـوـهـ بـ رـيـكـورـدـىـ وـ مـوـبـاـيـلـيـقـهـ مـثـرـوـولـ
كـرـ(.)). ئـارـامـىـ فـرـاـ دـاوـيـيـ لـ پـهـرـدـاغـىـ دـاـ وـ هـهـنـاسـهـيـهـكـ كـوـورـ هـهـلـكـيـشـاـ وـ دـوـوـكـيـلـ ژـ جـگـارـهـيـيـ بـرـ وـ بـالـاـ كـرـهـ
كـوـنـتـرـولـ، دـهـنـگـىـ رـيـكـورـداـ خـوـهـ كـزـتـرـ لـ كـرـ وـ فـرـچـهـيـ خـوـهـ دـ رـهـنـگـانـ هـهـلـيـنـاـ وـ هـنـدـهـكـ ئـهـنـدـامـيـنـ دـنـ لـ
جـيـهـاـنـاـ كـهـقـالـىـ خـوـهـ زـيـدـهـ كـرـنـ. ژـ نـشـكـانـقـهـ، ئـهـوـ بـيرـ هـاـتـهـ بـيرـاـ وـىـ، دـهـمـىـ تـافـگـهـيـيـ هـنـدـهـكـ دـيـمـهـنـيـنـ ژـيـانـاـ خـوـهـ يـاـ
زـارـوـيـيـ وـ سـنـيـلـهـيـيـ، گـهـلـهـكـ جـارـانـ ژـيـرـهـ قـهـدـگـيـرـانـ: ((تـوـ دـ زـانـىـ دـلىـ مـنـ، هـهـكـ رـهـجـهـتـيـيـ بـابـىـ مـنـ ئـهـزـ وـساـ
نـازـدـارـ نـهـ كـرـبـامـهـ، بـچـوـوـكـيـ گـونـدـىـ ژـ كـورـ وـ كـچـانـ نـهـدـمـاـ، مـنـ نـهـقـوـتـابـاـيـهـ؟! دـ سـمـرـ هـنـدـىـ رـاـ، باـوـهـرـ بـكـهـ پـرـانـيـاـ
وـانـ ژـ بـهـرـ مـنـ نـهـ دـ وـيـرـيـانـ باـخـقـنـ! وـىـ هـزـرـىـ بـكـهـ، لـ پـوـلاـ دـوـوـيـ نـاـفـجـىـ، دـهـمـىـ كـورـانـ ئـاخـقـتـنـهـكـ يـاـنـ
چـقـيـلـيـيـهـكـ دـ دـهـرـهـقـىـ هـهـقـالـهـكـ مـنـ دـاـ گـوـتـبـانـهـ“ هـهـوـارـاـ خـوـهـ دـگـهـهـاـنـدـهـ مـنـ. باـوـهـرـ بـكـهـ، رـوـزـهـكـىـ مـنـ زـلـلـهـهـكـ
لـ كـورـكـهـكـىـ دـاـ، لـ پـيـشـ چـاـقـيـنـ هـهـقـالـانـ ئـهـوـ تـيـوـتـىـ چـوـوـ! پـاشـىـ كـارـگـيـرـىـيـ گـازـىـ مـهـ كـرـ“ هـهـرـ ئـهـوـ سـىـ رـوـزـانـ
دـهـرـئـيـخـسـتـ وـ پـاـزـدـهـ پـلـهـ ژـ رـهـوـشـتـىـ وـىـ كـيـمـ كـرـنـ!)). ئـارـامـىـ بـ كـريـقـهـ سـهـرـىـ خـوـهـ دـانـاـ سـهـرـ مـيـزـهـيـيـ وـ
دـبـهـرـ دـهـسـتـىـ مـعـچـانـدـىـ لـ مـيـزـهـيـيـ دـاـ!

گاڭقا دەھى

پشتى بىستە كى ئارام د وى رهوشى ده مايى، پەرەك دى ژ دەفتەر كى وەرگىرا و ب خواندنا د دلده رە چوو: ((ئەز دكارم بىزىم بەرسقىن كورى خەمو كۆۋانان، بەرسقىن دايكا وى ل بەرچاھىن من نخاڭتن! ب راستى بۆ من وەك رۆزئانەك خودى بەھرە و سەربۇرەك نۇو سەير بۇو! سەيلىھەك د وەلاتى من ده“ هۆسا چىرۇكَا خوه يا كۆ نىزىلەك چىقاتۇكى ب وېرەكى فەگىرت! من تىدھينا دەر“ دەمى نەزاد پشكا دووى ژ سەرھاتىيا خوه قەگىرای، ل جەم وى تىشەك نۇرمال بۇو. دياربۇو، ئەڭ كورە ب رەوانبىزىيەك من ھزر نەكىرى قىپا دچوو و دگۇت:

—پشتى من رېدى ل دايكا خوه كرى و ئەز گەلهك پىچە مايم، بۆ من، ل دەستىپىكى ھندەك تىشىن“ ھەتا نوکە من نەدزاين ئەشكرا كىرن! جاران د بەر ئاخاھىتىن ژ نۇو من بەھىسىتىن رە، رۆزىدك دباراندىن! د وى گەرمى ده، ئىدى ئەز ژى ب سىنگى خوهقە ھەمبىز كرم و داوىي فيكەفيكا وى چاھىن من ژى ژ رۆزىدكان بىرسقاندىن! د وى دەلىقىنى رە، من ژىھەل مەيزە كرى و قىانا من ئاريا و جارە كادى ژ دلەكى سۆتى، من خوه تىۋەر كى! پاشى ب گەورىيەك كىزگەر بىوو كى بەرنەدai پىچە چوو و پىز ئاخاھىتىن د سىنگى ده د پەنكىيائ ئازاد كىرن: ((بلا كورى دايكا خوه، وەك ئەمانەتكە، ئەز دى چىرۇكى ژ كەزبا دلى خوه رە بىزىم“ بەلى ب مەرجەكى تو دى ئەوا ئەز دبىزىم“ وەكى من كەى“ ھەكە دى شىرى خوه ل تە حەرام كەم!). ھەلبەت من 106 ب دل و گىانقە خوه گۆريكرنا خوه ژ عەزىزترىن دايىك رە ل سەر دنيابى دوربرى و گۇت:

—وەعد دايىكى، ئەوا تو فەرمان دكەى، ھەكە ئەز نەكەم شىرى تە ل نەزاد خسرو ئەچارى حەرامبى!

من زانی ژ گرٽنثینا ژ نشکه کيشه ل ديمى وى دياربووی، گەلەك ئاخافتنا من ل دلى وى هات! پشتى پچەكى بىدەنگ مابىي و گۆت: ((مېلاكا دايىكا خوه، بزانه ئەو زەلامى خىرا دگەل تە دكەت، نە شەوقى يە وەكى ئەو دېئىت! راستىيا وى، ئەو نەوزاد ئەرسەلان بابهەر ئەچارىيە! بابكەك دىيە ل گۈندى مە! ھەر ژكەفن وەرە، كوردىنى دزكى وى مالباتى دابايد، دا خوه ھافىزنه ئاڭى، وسا حەز ژى نەدكى!). ب راستى ب مەندەھۆشىقە! من ئاخافتنا وى يَا ھېشىتا بداوى نەھاتى راۋەستاند:

- دايىكى تو چ دېئىت؟! ئىكسەر بەرسقا من دا: ((كۈرى من، وەك تە بەھىستى!)).

پاشى من پرسىارەك دى ئاراستە كر:

- تو چا وا وى دنياسى؟!

پشتى ھندەك سالۇخەتىن وېنەبىي وى يى كەفن بۇ من ديار كرین، دگەل يىن نۇو ھەۋېر كرین، رەنگە باوھىيەك بۇ من ژى پەيدابۇو. من ب دلىپىقەيەك ژ سينۆرى دەربازبۇويقە پرسىارەك دى ئاراستە كر:

- ھەلوىستى تە چ لى هات؟!

- پشتى دايىكا ژيلا، چىرۇكاكا خوه و وى و گۈندى و دەربەدرىي، ژ سەرى ھەتا بىي بۇ كەھى خوه يى ئىكانە قەگىرای، ئىدى ئەز نەشىام نيازا تۆلقة كرنى د سەرى خوه دە نەچىنم! د گاڭى دە ئەز رابۇوم و ددانىن من چىركىن كو وى رۆزى نىقۇرۇ ئىرېش بىكمى و وى ھنجەنچ بىكمى! ل ۋىرە دايىكا ھەردەم مامۇستايىا من، ئەز رازىكىرم كو وەك من ئەنچام دى د بەرۋاڻىن!). داوىي ئاخافتنا وى كەلا من ھينا خوار و ئەز روونىشم و ئىدى من پتىر گوھىن خوه بۇ شىرهەت و راسپاردهيىن وى قەكرن.

- شىرهەت چ بۇون؟

- دەمى چىرۇك ب داوىيەنائى، من ھندىت رابۇو و ژ ناۋ جىلىكىن دەكتىردا خوه دە، ئاسنەكى رەنگى جومبەتى دەدت درېئىكە بەرچاڭىن من و ب وېرەكى: ((ئەفە گۈوزانا باپىرى تە يە، پشتى مرى) وەك بىرھاتن من ھەلگەرتىيە و دگەل خوه بىرىيە دەربەرەرەرىي و د ناۋ دۈزمنان رە دەرباز كرېيە! ئاسنى وى پۇولايەك قائىمە و دېت گەلەك گەفنه!). من گۈوزان ژى وەرگەرت و ل دەڤى وى و دەستكى وى يى رەخەك پىقەنەماي نىېرى و گۆتى:

- ئەفە چىيە؟!

دايىكا خوهشىقە، ب گرٽنثىنەك چىكىرىقە، پلانا د مەژبى خوه دە بۇ من كرە شىرهەت و فەرمان كر كو وەك وى بچەسپىنم!

ل ۋىرە، من لەز كر و پرسىارا ھاتى ژى كر:

— ته چەسپاند؟

— خام، من گۆته ته: بىي وى من پىنگاۋەك نەدھاۋىزت.

ئاخاقيتىنا ھاتىيە بەر دەقى من، بىزىمى: پا بۆچى تو رۆزى ئېكى بىي وى دىگەل ((عەونى)) چۈرىي؟! لى من 108 ئەو پرسىار ل دەمى گۇنجاي پاشقە بىر و شۇونى گۆت:

— پاشى ته پلانا دايىكى ژ كۈودەرى دەستپىيىكى؟!). پشتى پەشاندىندا قۆپكى جىڭارەبى د تەبلىكى دە، ئارامى خوه ژ بەرئىكىر و خوناقا ل تەختكى ئەنپىا كەفر كەتى قەملى و بالا كەر كۆنترۆلى و دەنگى رىكۆردى پەچەكى بلند كر و جارەكادى فرچە و بالىت راکرن و رەنگىن كەڤلى بەرفەھەتر لېكىن.

دووکیل ژ جگاره‌یه ک دی بلند کر و فره کادی یا شهرا با تیکه‌ل ب سه‌ردہ کر و رووپه‌له ک دی و هرگیز، ژ کیس ده‌قی ره‌شنقیسا ده‌گری به‌ردہ‌وامی پیدا: ((هه ر وی ئیقاری من پلانا دایکا زیده عه‌زیز، ژ ((عه‌ونیبی)) مینا سه‌یدای خوه که‌شخه‌چی ده‌ستپیکر. راسته وی رؤزی، ئهول دهمی خوه دیار نه‌بوو. من باوهر نه کر که‌نگی ئیقارا دی دی هیت، ئه‌ز وسا لی بووم” هه که وی ئیقاری ژی نه‌هاتبایه، ئه‌ز ب خوه دا چم!). به‌ری بی‌زمی تو دا ژیکه‌ثی، من کاسیتک دی کره به‌ریکوردی و ناخافتن ژ من ستاند:

ئیه خام، من هند دیت هات و داخوازیا لیبیورینی کر کو ژ به‌ر هنده‌ک ئه‌گه‌ران گیز بورویه. گونگ، وه کی هه‌رؤز سندوقا خوه من هه‌لینا و ئهم ل لاندگرؤزه‌را جام ره‌شی سواربوروین. ب ریقه، ئه‌و هندی دگه‌ل من دئاختت، وهک هه‌رجار توانه‌کرن، من ئاگاهه ژی نه‌بوو” چونکو مدژیبی من خالین پلانا دایکی دانای دبرنه به‌رئیک و هنده‌ک تشت لی زیده و کیم دکرن... بی ده‌نگیبا من یا کو ژ‌سنوری نورمال ده‌رکه‌تی، گه‌هشته وی رادده‌ی، ئیدی ((عه‌ونی)) ل من بزفرت و ده‌نگی، مینا ژ گه‌وريه‌ک هه‌ودای ده‌رکه‌تی ئازاد بکه‌ت: ((تو نایبیزی، ته خیره، تو ئه‌فرو هنده بی زهوق و داما؟!)). به‌رسقا من دای:

چ ننه، چننه، هه‌ما گیوله دی! پاشی ب له‌ز من ب سه‌رفه کر:

من ئه‌فرو گه‌له‌ک شوول نه‌کرییه.

110

وی ب که‌نیقه سوحبه‌ت بی‌بها کر و پیقه چوو: ((وی قه‌ت بو خوه نه‌که خهم، یال ته ئه‌وبت جه‌نابی سه‌یدای وهک ته بقیت بو ته بکه‌ت. مala ته، کا من گوت خودی نه‌که‌ت دایکا وی تووشی کاره‌ساته کی بورویه؟!)). ل ژیره من هه‌ولدا، گیولی خوه وهک به‌ری بزفرینم” لی وهک من ژیای، هه‌ر سه‌رنه گرت. د وی گافی ده، من ل سه‌عه‌تا مۆبایلی نیپری و د بدره پیکولکر قه‌واره‌یا تیشیرتی سینگی من تیدا بورویه دیمه‌نی ئافرین وی یین بنقه‌بنقه، ب شیوه‌یه ک وسا کو نه‌زاد هه‌ستپینه که‌ت داپوش بکه‌م و پرسیاره‌ک دی، دبت نه‌دده‌می خوه ده ژی بکه‌م:

دلی من نه‌زاد، ب کورتی، پاشی سوحبه‌ت چ لی هات؟

وسا دیاره، قی ره‌فتاری کارتیکرنه ک وسا ل وی نه کر کو ئافرین خوه بوه‌رگیرت، به‌رسقا دای:

ب کورتی، جاره کادی ئهم گه‌هشتنیه ۋىلەبى و من تیده‌یناده‌ر، چاھین وی، مینا چاھین ده‌بیزان حلی بعون و پاتکا خوه خوراند و گوت: ((نه‌زاد، سه‌یدا بی ل سلال سه‌ری خوه دشوت، ئه‌ز دی چمه ناۋ باخچه‌ی ئالیکی ده‌مه حه‌یوانه‌تان، جاری تو سه‌حکى“ کانی جه‌نابی وی هه‌وجهی چ نینه؟!)). ل ژیره، من د

دلی خوه ده گوت: ئىه، گەلەك باشە! ئىدى ئەز بستە ھلباسكى دەرەجىن نزا چ مۆدىل و مەھفىرىن رەنگورەنگ خەملاندىن بۇوم و ل ھۆلا سەرى راۋەستىام... دەنگى سترانىن وى يىن شورەشۇرا ئاڭى ژىپە بۇويە مۆزىكەك خوهزادى، ل رەخى راستى يى قاتى دووئى من بېسىت. من سەرى خوه ب دېمەكى گۈزى ھەڙاند و ب ھۆشىيارى ئەز بەرە ب سەمتا ئوازىن سەرسەۋىي چۈرم و من دەنگى خوه ل پشت دەرۆكى جام كاڭ كاڭى و وەك ((عەونى)) من ژى گوت:

- جەنابى سەيدابى شەوقى، تو ھەوجەى چ نىنى؟ با شبۇو، من نەگوتى سەيدابى نەوزاد ئەچارى، تو پىىدەقى چ نىنى؟!

بەرسق، قى جارى شورە شورا دەنگى ئاڭى بۇو... بەرى پرسىyar دوبارەبىت، وى دېر من رە كر: ((ئەو كىيە؟)) يىنى ئەز خوه بىشەپلىنەم، من بەرسقما وى دا:

- سەيدا، ئەز نەڙادم. د خزمەتا جەنابى سەيداي دامە.

من زانى چۈونا من بۇ وېرى گەلەك ل دلى وى هات و گوت: ((ئۇ نەڙاد، ب راستى تو ل دەمى خوه هاتى!)). ئىدى دەگەل بەردا وامىيا ئوازىن وى يىن گەرمىتلى هاتىن، من دەرۆك فەك جەنابى سەيدابى زەبەللاح، د ناڭ ھلما جامىن سەرسەۋىيا ئۆتۈماتىك رە كەته بەرچاڭىن من و چەنگىن خوه قېركەن و ھلەمى دېمى من نەڭەجىقاند!

من ل ۋىرە، لاوکى دېت ئاخاڭتىنا وى ب داوى نەھاتى راۋەستاند و پرسىyarەك ب نىرینا من گرنگ تارەستە كر:

- ئانكۆ تو ب دورستى ل دووڈ پلانا دايىكا ژيلا چۈرى؟

ژ بەر گەرمىيا وى بۇ فەگىر انما زنجىرا پانۇراما دىمعەنن چىرۇكى، ئىكىسەر بەرسق دا:

- من زارقە كونەك ژ سنۇرى خوه دەركەتى كى₁ و شەوقى، ئانكۆ نەوزادى ل جەھى خاڭ بۇوى، بلەزوېھز ژ پشت جامىن مۇھىت دەركەت₂" مينا گامىشەكى خوه بەردا د بانىۋىيا فەرفىرى دە و ھەر دەستەكى وى بۇ خوه چۈرۈپ دەنگەك، وەكى دەنگى سەكرانان دەنگى خوه بەردا: ((دى ۋىجا وەرە وەك وى كورى رەش ل من بىكە، دەمى ئاغايى خوه قەدمالى و دېرخاند!)). من ژى سەرى خوه ھەڙاند و ب خشىمېقە پرسىyar ژى كر:

- سەيدا، جەنابى تە بەحسى كىيى كوركى رەش دەكت؟

نەوزادى ژىھەل ب چاھەكىن وەرگەرياي بەرىخوھدا من و بەرسقما داي: ((ئەمۇي وى رۆزى د فلمى "كايىنە دە" مە سەحڪىرىي. يان ژ بىرا تە چۈرۈ؟)).

—ئا ئا، هاته بيرا من، سه رچا فان سه يدا، ئها نو كه دى وى بۆ جەنابى تە كەم ئەوا تە دۇيىت!
 ب چا فەكى حىيەتىانە! مەيزە كر و دەستى خوه ل كەفەئا فى دا و ئاخافتىنە ز نوو من ژ دەقى بەھىسىنى:
 ((ئووھ، چەند خوه شە، داوىيى تو بىيى نېشتى ل بەر هاتى!)).
 ديسا ل قىرە، من ئاخافتىنا وى را وەستاند و بەرى وى پرسىارا نېشتى ئاراستە كر:
 —نېشتىيا چ بۇ؟!

نەزادى، دگەل بلند كرنا ملان، بەرسقا من دگەل مەزنىكىرنا ليقىا بنى دا:
 —ئەز ژى نزام. گرنگ پلان ل دووھە حەزا مە برىقەدچوو.

پاشى من پرسىارا پتر رۆھن كرنا قى پلانى ژى كر. وى وە سا دا خۆيا كردن كو نەوزاد ئەچارى پتر خوه
 د بانۋىيىغا فەرفۇرى دە ژ بەرئىكىر و ئەو نەبۇو، دا ژ كەيفان دە فېت! ژ لايى دى، وى د ناھەللىمى رە ب
 چا فەكى كەربى لى دىيىرى و پتر كەفا سابۇونى و شامپۇيَا تايىھەت د ئاھا وى دە زىدە دەرىن و نە ب دلەكى و
 هزار دلان، دەستىن خوه ب مل و سينگىن وى يېن سستوپىست رە دەھىنان و وى پتر خوه خاۋ دەرىن و چا فەن
 خوه د بەررە دەرمەراندىن و ب زۆرى د دەنگى وى يېن نىزىكە وەك دەنگى سەرخوھشان لى هاتى دگەھشت:
 ((دى عەزىزى من، تو ب گورۇكى بايى خوه كەى، ب دورىستى، وەكى وى كورۇكى رەشى زېتى درېز بکە و
 دلى سەيدا يى خوه نەھىلە!). من ژى هەر ب سەرنەرمىقە بەرسقا وى دا. من هەند دىت جارەكى ژ
 نىشكەكىقە چا فەن خوه بەق كرۇن و گۈت: ((كا تو وى بتلى زىتۈونى نادەيە ف من؟)). من دەستى خوه
 گەھاندە هەرسى بتلىن ل سەرتەختىكى مەرمەرى، ل كۈزىيى وېقە و بتلى نېقى من داھى و ژ نوو دەرۋىكى
 وى قەك و دا سەر دەقى خوه و دەنگى خوه بەردا: ((تو ژى قەخوه، دا خوھشىيى بىيىن!). من سوپاسيا
 وى كر و وى جارا دىرۇكى قەخوارنا وى ل خوه حەرامكەر. پاشى ل من نىزى و پېقە چوو: ((تو ژى بۆچى
 وەك وى كورۇكى خوه رووت ناكەى!)). ل قىرە، نەزادى ژىلابى وسا بۇ من دىيار كر، شىا ب زمانى خوه
 وى رازى بکەت كو د دەمى پېدەقى دە، ئەو ژى پاشى وە بکەت و دگەل وى قەخوت. وى ژى پتر جۆرىن
 مەيى ب سەرئىكە كرۇن و سەرەھەزىنەك وى گاۋ بۇ گافى خورتىز لى هات... بەلى خانم، من تىدەھىنادەر، ئەو
 ئىيىدى يى بەرەب ب سەكرا نىيەك كۈورقە دېت" نەمازە پشتى بتلە ب رەخەكى دايە ف من و بىركەك درېز
 بەرداى و بىيەنا قۇزلقۇرتى دگەل هاتى! پاشى ژ نىشكەنە ل من نىزى و جارەكادى داخوازىيا خوه، ب
 ئاخافتىنەك ئىيىدى ھەموو كەس تىنە گەھن دوبارە كر! قى جارى، من دەست بىجەئىنانا فەرمانا وى كر. من زانى
 ل دلى وى هات و ب دەقەك لالۇتە دەنگى وى هات: ((ئها دى وەبکە. دى يەللا، بلا سى كىلۆيىن زىزى
 بۇ وېزى بىن، يەعنى چ؟! بلا دى چەكى دەممە وى ژى بلا پارەيان ژ پانقى بلوكە كى بکىشت. بخوه ھە كە

خسروق رابته ۋە، دېلىت كۆمپانىيا قەنجۇ نىغەكا وى ل سالا بھىت يا من بت! نەوزاد ئەرسەلان ئاغا قەنجۇ كىرىيە مەرۆڤ، هەكە ما كى ئەو قۇوندەھ نىاسى؟! هاھاھا، نەفيا غەفورى زەكتانكەر، تو دى چلاقان ل من دەى؟! گەلەك باشە، دى خوه بىنى!). راستە وى ئەڭ ئاخاھىتىھ و گەلەك ئاخاھىتىن دى ژەنلىرى، پاشتى قەخوارنى دەگۈتن. ب راستى گوھى من ھند ل ئاخاھىتىن وى نەبۇو” ھەتا بەحسى بايى من ژەنلىرى جارەكى كىرى و ئەڭ ئاخاھىتىدا داۋىي گۆتى، ژۇو من ب ھورى گوھدارىيا ئاخاھىتىن وى كر و ئاخاھىتىدا يىكەن دەنگەك قەخوازانە گۆتى: ((گىيانى دايىكى، ئەڭ نەوزۆرە، ھند مەرۆڤەك بىئەدەب بۇو، ل گۇندى ژەنلى من چلاقەكا لىيداى و ل بازىرى ژەنلى ئىكەن خوارى و ھەر پىشە نەچۈرىدە!)). درېز ناكەم، د بەر ئاخاھىتىن وى يىن جار بۇ جارى گۈرانىزلى دەھىن رە، من تىشىرت د سەر خوه دە هيپا و ل دووچى داخوازىيا وى بەردەۋامى بېقەمەلەن و پەرخاندىدا ملۇباسكىن وى دا و ب دەستى دى، من ب دېيكىقە دەستى خوه دانا سەر بەرىكە پاشتى يَا كابۇي و من سەرى خوه ھەۋاند و چاقىن خوه بلىق كرن و ئاخاھىتى وى يَا كو بزۇرى ئەز تىيگەھەشتىم دەستى من راوهەستاند، دەمى من بەھىسىتى: ((ئەم سادگەل شامپۇرى، ژۇوردا وەرە خوار و سەيداپى خوه ب دورىتى وە كى سەيداپى مارتى رەش تەنا بکە!)). بەرى پىز نەۋازاد ب ناقە بېچت، من دو پرسىيارىن دى ژەنخېرىيە ئارەستەكرنا پرسىياران ژەنلى كىرن:

- نەۋازاد گىان، ل ۋېرە تە چ كر؟! بەرى بەرسقا ۋې ب دەتى، جارى من نەزانى مارتى رەش كىيە؟

- ئا، مارتىن، ئەو سەنیلەپى د فلمى دە بەحس ژەنلى دە.

ژەنۋە نەۋازاد باوهەنەك، دى كەنگى بەرسقا دى دەت و جارەكادى بىزقىرەت بەحسى مارتىن و بىزەت:

- باوهە بکە خانم، ھەكە ھينگى من فەرمانىن وى ب دورىتى بجهىنبايانە، پالانا دايىكە من دا تىكچەت. ئەفچار من بۇ تە نەگۆت، دەمى گۆتى: ((تە دىت ئەو كور ژ تە ژەنلى بىچۇوكىز بۇو” بەلى دا سووند خوى، ئەڭ شارەزايى ۋەمالىن و پەرخاندىدا ئاغايى خوهىدە!)). ل ۋېرە من چاقىن خوه زىكىن و لى ۋە گىيە:

- سەيدا، دىيارە تو گەلەك حەز ژ مسجى دەكەي؟

پاشتى من وە گۆتى، نزا چ ل سەيداى ھات و بىتلە ژ سەر دەقى خوه فەكەر و بەرسقا بى حەمدى خوه دای: ((نەۋازاد، ژ ئەفچۇر وېقە، ئىيدى نە بىزە من سەيدا!)). من سەرى خوه ھەۋاند و وېركىز پرسىيارا ب خوه هاتى كر:

- پا چ بىزە جەنابى تە؟

پاشتى پەچەكى ھەمبەر نەرەسەنەن خەۋى ۋەمالى، پاشى ب زۆرى بەرسق دا: ((بىزە نەۋازاد ئەچارى! بىزە زەلامى سەترە خوارىن! بىزە، بىزە شەۋقى و بەس، نەۋازاد و بەس، ئەچارى و بەسىسىس! تو ئازادى

مارتن تو ئازادى ژ كچىن سينى باشتى بەرۇپشىتىن من بېرىخىنى! تەدفيت ژى هەما وەك وى كچا تايىلەندى گۈنىن من ژى بخۇ! ھاھاھا ئووه، پا دا چەند خوھش بىت؟). بەرى نەزاد پىز پىقەبچىت، ب سەرەك بىچەمدى من چەميايىھە، من دا سەر ئاخاڭتىندا وى:

—ئانكۇ ئاخاڭتىندا يىكىما زىلا ل قىرە دورست دەركەت؟

پاشتى بۆ جارا ئىككى گىرنىزى و لاشى من كرييە ئارماڭجا نىزىنەك گومانى ويىزى بەرسىف ب سەرەك چەميايى داي:

—من قىيا خوھ وسا ديار بىكم كو ئەز د ئاخاڭتىندا وى نەگەھشىتم و من گۇت:

—مەسەجا كچىن سينى و تايىلەندى خوھشە؟!

ئىدى وى پىز سەرەھەزىنەك ھينا خوھ، ھەتا ئەرزىنکى خوھ بەردا د گەر كا فەرفىرى دە و ب تى سەرگى وى د ناۋ زەلالۇكىن كەفى دە ديار دكىر و بەرسقا داي: ((مارتنى من، ئانكۇ نەزادى من، نىنە ژ قى خوھشىتى! ئاه! قى جارى دى بىزىمە ئەبۇ ڪاوينى بلا قىزە كا رەشا سەر خەلە كا دەقولىق مەزن بۇ من بىنت، ب شەرتە كى ھەمو ساخلىەتىن دى ھەبن!). ل قىرە جارە كادى، من ئاخاڭتىندا نەزادى راۋەستاند:

— ئاخاڭتىندا ((نەزادى من)), ل قىرە كارتىكىن نىزىك بۇونەك خۇونا مەۋھىتلىق ل تە نە كر؟!

پچەكى ۋەما و چاڭىن وى ژ چاڭىن من ۋەبۈون و بەرسقا داي:

—نەنە، باور ناكەم. گىرنگ، بەرى دەستى من بگەھتە جەھى بۇ وى خەدون بگەھتى، چىرۇ كا دايىكا زىلا بۇ من قەگىرای، ھەمو ھاتە بەرچاڭىن من و ژ تەرزى قارەمانىن جودۇيى، يىن تەمەت مۇ ب سەرى وېقە ھەين من ھند دىتىن....)). ئارامى ژ نشڪانقە چاڭىن خوھ نقاندىن و دەفتەك دەقۇدە دانا و گران رابۇۋە دەستى خوھ ب دىمە خوھى وى چلى زېستانى تەيىساندى دە ھينا و جىڭارەيە كادى ھەلكر و پىاسەيا وى ل نىقە كا ژۇورى جارە كادى دەستپېكىر... پاشى بالا رىيۇند كۆنترۇلى كر و دەنگى رىكۆردە راۋەستاند و پاشى كەتە ناۋ سى دى يان و ئىكادى كرە بەر و دەنگى نۆتىن سەقەنلىق بىتەۋىنى سەقايى ژۇورى نەگوھۇرلى.

گافا دووازدى

فرچه‌بىز ئارامى ل سەر كەۋالى راوهستىيا و دىعەنى هاتىيە بەرچاڭان (شەقەكى ژ شەقىن ھافىنى، ل ژۇورا پىشوازىي ل مالا تاڭگەبىي درۇونشتىيە و سوجىبەتا وان گەرمە. ل دەزگرا ب رەخقە روونشتى زېرى و دىت ب ناڭ جىهانا مالخۇلىيانانقە چۈويە. ھاته بەر دەقى پرسىارەكى ئارەستەبکەت“ لى پرسىار پاشقە بىر و پىكىول كەر، ب خوھ نەھىيەتە دەر كۆئە چاۋدىيەر يە وى دەكت. د وى گافى دە، رىزگارى ھەفالى وى پىكەنىكەك قەگىر... دەمى بادا بىھاتى، كەنیا ھەمۇويان تىرى ژۇورى كەر“ لى نىشانىن گۈنۈنى ژى ل سەر دىيمى وى پەيدا نەبۈون! جارەكادى ب تىھكى سەحکرى و بەرى ئەو باختى، دەنگى وى دەگەل داناندا پەيالا چايى پرانييما دەنگان راوهستاندىن:

—بۆچى ل رۆزىن بەھىن ئەم داوهتا خوھ نە كەھىن؟!

ھەمۇويان نىپىن ل ھەۋ گوھۇرىن و ئاخاڤتن بۇ يە وى، پاشقە كۆخكە خوھ خوھش كەرى:

- گلهک باشد، بهس تو دزانی ب فی دهستداری ب زهمه ته نوکه ئەم ئاهەنگا داوهتا خوه بکەين.

- بۆچى ئەو ژى وەكى چارەكى دەرۋەتى وەلاتى دەستنادەت؟!

ئامادەبۇويان ب مەندەھۆشانە تەماشەي ھەڦدو كر و ئاخاڤتنەن ھەر بۇو يە وى:

119 - گيان، من نەزانى دى ھۆسا ئاخاڤتىن بى بەها د دلى خوه دە سەيىف كەى!

- ئارام، ئەقە راستىيە، ھەكە دى ھەر من ھېنى ھندى زووتە باشتە.

ل سەر قەنەپەي لقىنەن وى پىكقەمان و پاشى پىقە چۈو:

- تاڭگە، دەلا لا من، تو ژى دزانى و دايکوبرايىن تە ژى دزانى، نوکە دەستنادەت "ھىشتا كېشىيە" تە ل دادگەھى و بىرىنەن تە باش چەرمىكى نۇو نەدای، ئەم رىبورەسىمەن داوهتى بکەين.

ل قىرە ھەردو برايىن وى ژى پىشەۋانىيا وى كر و ژىرە دىيار كر، راستە نوکە دەمى چ دىلانان نىنە. پاشى برايى مەزن ب سەرۋەت كە:

- خەلک دى پاشى بۇ مە چ بىزىت؟

د وى گافى دە، تاڭگە ب لقىنەك باورەندە كر دى وەكەت رابۇو و دانا ئالەكىن خوه و سەرى خوه ل ديوارى دا و نازكە دەنگى غەيرى بۇوي بەردا:

- ئەز دزانم ھۇون ھەموو من دخاپىن و من مژۇول دەكەن!

پاشى ژ نشکانقە زقىرى و چاڭكىن وى مينا تەبەلىن گۇرى دە لەيزىن و تبلا خوه درېز كرە و دەنگى وى ھارتىلى هات:

- تو ھونەر مەندى ليپارال، بەرى ھەموويان خودىي تە، يارىيىن خوه دىن كەقلۇزانكى مۇرۇقىياتىي و درووشييىن تەيسۈكە ب من دەكەت! پرسىارا گەرنگ ئەوھە: كى دېزىت دى تو من مارە كەى؟!

يا ب وى مايى، رابۇو و مينا سەرەدەريا دەگەل زارۇپان دەكت، وسا پىكىزلا ھاوېشىكىدا وى كر! پاشتى كەسوکارىن وىزى بۇوينە چەپەرى وى، ھند دىت ژ نشکانقە بەردا گەريي و ژ تەرزى زارۇپەك بەرزمەبۇوى، خوه د دايکى وەركر و گەريبا وى خوسەرييَا خوه (بۇرۇغۇرت!) ئارامى د وى ھزرى دا، جىرفەك بەردا سەرى خوه و پچەكى، مينا پەيكەرەن چەرخى رېنسانسى ما جحونى. پاشى فرچە و بالىت دانى و جارەكادى رەشىقىسا بەرگەسمانى دانا سەرپاشتى و ب چۆشى ب خواندىن رەشىقىسا ب نەخشەيەك جوان و رېكۈپىك نېيىسى رە چۈو: ((من گەرمە ئاخاڤتنەن زەزاد راوهستاند، دەمى من پرسىارەك نەددەمى وى دە ئاراستە كىرى:

- بىورە نەزەد، تە پلانا دايىكا ژىلا بىجەئىنا؟

- ئەز دشىم بىزىم: پىزىيا وى بىجەھات. گەرنگ، داوايا فلمى وەكى وى بۇ.

-داویا فلمی چ لی هات؟

پشتی گرپنژی، ب شانازیقه بهرسف دا:

-خانم، هەرچەندە تە گەرما من سار کور ژى، دايىزىمە تە: ژ وى كەل من چاڭ ل قارەمانىن فلمىن مىزرووبىي و جۆددۇو كەراتى كر و گۈوزانا باپىرى خوه زدار غەفور ئەچارى، ب لقىنهك سەھرى من ژ بەريكا كابۇئى هينا دەر و داوهشاندە كاڭلا ئارمانجا ب دلى خوه من گرتى و عورپىنا هەرچەك بىرىندار من ژى بەردا و ب دەنگەكى هار بۇوى من گۇتى:

-دى بخۇ نەوزاد ئەچارى بخۇ! ئەقە تو لا دايىكا من ب تنى بۇو.

ل ۋىرە بىيەمدى من، سەرى من چەميا و خىسىنى ب دلى من كەت و من ب شەپۈزۈبى پرسىارەكا ھاتى، تارەستەئ نەزىادى ڙىلائى كر:

-ئۆى! پاشى پاشى چ چى بۇو؟!

121

وى ب كەنېيەك ب خوه ھاتى ۋە بەرسقا من ب وىرەكى دا:

ئىدى د گافى دە، دگەل خوهقۇوتانا وى ئاۋ سۆربەلەك بۇو و راھەزىياتى رابۇو و قىزىئىن وى تىرى خانىي سى قات كر و ڙنالىكى پىيە سۆر بەلك بۇو! ھەلبەت منىزى بزاڭا رەقى كر. بەرى د پايىسکان دە بچم، نالەنالا وى" مينا دەنگى بىرىندارىن تەنگاڭ من دېھىست! ئىدى ئەزىزى...

پشتى من دەستى خوه ل ئەنیا خوه داي و بىيەمدى خوه چاڭىن خوه نقاندىن و ئاخاڤتنا وى بىرى و گۇت:

-ب راستى نەزىاد، من باوھر نەدكىر، دى تو ب قى ھۆڤاتىي سەرەدەرەبىي دگەل وى كەى! ل ۋىرە من زانى نەزىاد ئىكىسەر ناچاڭىرى بۇو! يا ب من مايى، ئىدى ئەز پىكىلە راستەكىن ئاخاڤتنا ل دلى نەھاتى بىكم" لى وى د بەر من رە كر:

-خانم، ئەوي نەوزاد ئەرسەلانى خىزانى مالباتا غەفور ئەچارى هزار جاركى خرابىتىيە! نزا، دەمى من بەحسا تاوانىن وى بۇ تە كرى، من نەدىت تە رۆندەكەك باراندى!

ل ۋىرە بىيەمدى من سەرى من چەميا و من ھەست ب شەرمى كر" دەمى قى سىنەلە ئەق پرسىارا ژ قالبى خوه مەزنەر ژ رۆزئامەقانەك كىيم سەربۇر كرى. يا ب من مايى، داخوازىيا لىپىرىنى ژى بخوازم و بەردهومىي ب سوجەتى بىدم" هەر وەك چ چىنەبۇوى" ژ بەر كو زۆر نۆرمالە كورەك هەر ژ زارۋىننە خوه ل جاددەبى بىزىت و خواندنا خوه بەھىلت، نۆرمالە بەرى ژىي خوه بى خوهزايى مەزن بىت و ب وى

کولتوری رهفتاری دگهل ریالستی بکهت. پشتی نهزادی لیبورین ب ههرنهنگی ههی و هرگرتی، ئاخافتتن
ههی بوو من ما:

-ئیه نهزادی دهلال، ل قیره پشتی قی کریاری ههلویستی دایکا ژيلاج بورو؟!

-مخابن، بهری ئه زمزگینی بدھمی، ههی د جاددهیا دبن خانی ده، ئه ز لایی زیره قانین کایینهیا وی ل
پشت خانیقە هاتە گرتن.

پاشی ب سەرقە کر:

-مخابن دو خالین گرنك، يېن دایکى د پلانى ده داناین نههاتنه بجهئinan. بهری تو پرسیار کەی، خالا
ئىکى: دفیا من گووزانا باپرى زقراپدبايە. ببۇرە خام، خالا دووی، من نەقیت د دیوانا تە ده بىزىم!
ل قیره ئه ز لەکى خوه د ئهوا نەھیت گۆتن گەھشتم! مسوگەر، ههی ئېك ژ وە زى دى وە کى خوه
شەرقە کەت. پاشی من سەرە خوه هەزاند و ب دلىپقەيەك د سئورى خوه پەرى، ب دەنگە کى ھىمن
گوت:

-لاو ئه ز تېگەھشتم. ب راستى تە حنېرەك مەزن كرييە!

من ھىشتا پرسیار مابۇون ئارەستەئ نهزادى بکەم" لى ژ بهر درېزبۇونا ھەقدىتى و بهرتەنگىيَا دھمى و
رەنگە ئالۆزىيا ژبهر نەزقىرينا ئارامى، ل دووماهىيى بۇ من پەيدابۇويى، من ژ لايى خوه پرسیارىن رۆژنامەۋانى
بداوىھىنان و بىاۋ دا وى كۆھرە تىتى ھەبت بېزىت و زېرە ب ئەمانەت ل كۆثارا (گەلچىن) بەلاقىكەم.
پشتى سەر هەزاندەك ھىدى ئاخافتى من بھىستى گوتى:

-ھىقىيە خەلک ھەموو چىرۇكاكا نەوزاد ئەرسەلان ئەچارى و نەزاد خسروز ئەچارى بزانت" ھۆسا وەك ئه ز
بۇ تە ۋەدگىرم سەكتىيە، نە وەك وان راگەھاندى كۆھرە ب مەنەك نۆرمال ئىشادلى و نزام چ مرىيە. كولا
ژەمەمۇويى مەزنەت ئەهو، ئەڭ خويپىيە ژى د تۆمارا شەھىدىن سەركەدەيىن كوردىستانى دەھاتىيە تۆمار كەن...
ئۆ زۇر سوپاس بۇ وە و وى زەجمەتا ھەوە بىرى و هوون شىايىن خوه ب قىرە رە بگەھىن. 123

پشتى من دەستوورا خوه ژ نەزادى خواتى، بهری وى من دەرۈك فەكىرى، من دىت كۆمىسىەرى مەل
بەر دەرۈكىيە و ب شىۋەيەك بەرۇۋاڭىزى ھينگى گىولى خوه دىار كر و ب بەشۈوشىقە دەنگى وى بلند بۇو:

-ها خامى، نوکە هوون خلاس و وە چ دە نەما؟

پشتى من بەرسقا وى ب ئەرىنى داي و بەرە ب دەرۈك كى چۈرىم، وى ژى دەنگى خوه جارەكادى
بەردا:

-يەللا نەزاد، ھە فالىن وەرشى ل ھىقىيَا تەنە، بىي تە فرافىنى ناخون.

پاشی وی چاچه‌رینا داویی ل لاشی من کرو ب گرنزینه‌ک ندفیا ژ منقه‌بیت دهستور ژ من خواست.
من ژی ب دلپیشه‌یه‌ک زیده لیقه‌گیرا و د وهرچه‌بی ده“ مینا دیمه‌نین خهونه‌ک پاییزی ل من به‌رزه بورو.
پاشی ئهز چهند پینگافه کان ب پیاسه د وی تهرمیه همبئر ده چووم و ل ساتی نیزی، نیزیکه ئیک و
چاریکه که. ئیدی ئالۆزیا من به‌رامبئر ئارامی بلند تر لیهات! من پین خوه سقکرن و بالا کره موبایلی دا
په‌یوه‌ندی ب ئارامی خوه کەم، لی جاره‌کادی من دانا... ئهز گەھشتمه به‌ر ده‌ری ژوورا ریقه‌بئری و من
پرسیار ژ زیره‌فانا وی کر. بو من دیار کر کو جه‌نابی سه‌یدابی هیثرا، عەقید وریا ب کاره‌ک فەر دەرکەتییه.
ئیدی وی کەلیتازی، من به‌رچاڭقا ھەتاڭی گری و چانته ل ھندافی سەری خوه کره سىبەر و ژووردا ب
جادده‌یا ویقه‌ی پرسگەھی ده پیاسه دریز کر.

124

گەله‌ک پیقه‌نه‌چوو، ل داری سۆربەلەکی زالگەھی دەربازبۇوم و ئیدی ترسا گىرۇبۇونا دەزگىز
خوه‌شدقی ب سەر بادەکا فلمى ژیلايى و نەوزادى كەت! جاره‌کا دى من بالا موبایلی کر و ل پېشىيا خوه
نیزی و وهرچەپا مە ل جادده‌یا سەرەکى لی وهرچەپايدە ئاقاهىسى (ناۋەندى) گەله‌ک نیزیکە. من پین خوه
سقكىز لېكىن. پاشتى دوسى خولەکە کان، ئهز گەھشتمە جادده‌یا سەرەکى و تاشتى بالكىش من دىتى“ وەك
رۆزە کا ھاتنوچوونا ترومېيلان بەر بەند، وسا ھاتنوچوونا تورمېيلان راوه‌ستىيابوو!

ل سەر لیقىا جادده‌یا ئهز د ھزرى ده ھندا بۇويم و په‌یوه‌ندىيما من کرييە نياز ل وېرى دگەل خوه‌شدقی
خوه، دلى خوه ۋە كەم من ژىير كر. ژ نشکانقە من ھند ھەستپىنگىر، دەنگى ترومېيلەك، دگەل بايى برووسى
دھىت، ل سەمتا رۆزەھەلاتى دهات تۈزى گوھىن من كر! بەری ب دورستى لى بنىرم، من ھنددىت راوه‌ستىيَا“
دگەل دەنگى خىسىتى، دووكىل ژ تايىن وى چوو و جامىن رەش بۇونە خۇدىكى سىتاتاشكى من و د گافى ده
دەرۆك ۋەبۇون و دو زەگزەگىن زەلامىن زەندكىبادى و خوهدى زەقلەك، ب بەرچاڭكىن رەش، ژى
دەركەتن و ژ تەرزى دو بالندەيىن كەلەخان خوه د كۆتەرك سې وەركى، وسا خوه د من وەرك و ئهز
كەرمە د ناۋېرە خوه ده و د گافى ده، ب دەستەكىن شارەزا، چاۋودەۋ و دەستىن من بەستىن و ئیدى نزا ئهز
كىقە رەفاندم؟!

ل وى دەمى من د دلى خوه ده گوت: ((ئیدى ئىزرايىل ژى برابى من بت، ئەفرۇ كە ئهز ژ دەستىن وان
رەزگارنامى!). من زانى، هەر وى گافى چانته و تاشتىن من چوون. ل ۋېرە ئېكسەر بىرا نېسىر و
رۆزىنامە ئانىن بەرى من، ل پارچەيىن دى يىن جىهانى، ئەڭ كراسە كرييە بەر ھاتە بىرا من و ھېزلىم سينارىيۆل
بەرچاڭىن من رېز بۇون... ب ھزرا من ھەموو چارىكە كى ئەم نەچووين، من زانى ئەم بەرە ب چۆل و
بەيارى ئارىيۇوين. ترومېيل راوه‌ستىا و سەری من قۇچانى دگەل كوشنى كر! بىي گىرۇبۇون، ل چنگلى من

دا و ئەز ھینامە خوار و فەرمانا من کر کو ئەز ھیچ لفینەکى نەکەم! ئەز وەك پەيکەرى ل مەيدانا ئەنسىتىتۇقا مە ل بەر وى تىرەكا تاڭى راوهستىام و خوھى د لاشى من ھەلدا! ژ نشكانقە من ھەستپىكەر دەستەكى دەستدرېزى ل سەر لاشى من کر و من خوھەنافىت و دەنگى وى بى گەف ژى دبارن ئەز راوهستاندەم! ئىدى بىچەمدى خوھ، ئەز وەك بىها د ناۋ ئاڭى دە دلەرزىم و گوھى من ل وان بۇو” كانى دى دەستدرېزىيا دى ب چ رەنگى بت. د وى دەمى دە، ژ نشكانقە من بەھىست، دو دەنگىن دى پىكەھە ل ئىكى حەيتاند و كريتى گۆتنى كو وى دەستدرېزى ل سەر من كرييە! ل قىرە پچەكى خون ب دەستوپىن من دە هاتە خوار و من زانى ئىدى ب جەرەچۈن و شەرەددەقا وان د گاڭى دە بەرب كىشانا كاشىيەن تەنگان ئازى! د گەرما شەرەددەقى دە، ئىكى ژ وان خوھ كرە لايمى نەزى و بزاڭا پىكەھىانا وان كر.

دەمەكى شەرەددەقا وان پچەكى هاتخوار و من دزانى ھەموو ئاخاڭىتانا ژ بەر من نايىزنىن. ئاخاڭىتانا د مەزبىي من دە ھاتىيە ئومباركىن، ئەۋ ئاخاڭىتە بۇو: ((ما سەيداى نەگۆتبۇو پاشى تىزابى...)). دەنگى بەرپىسى ئاخاڭىتانا وى بىرى: ((ئەو نە شۇلا تەيە، پاشى ئەز دى دگەل جەنابى وى ئاخقەم)). ھەموو دوسى خولەكان قەندە كىشا، من ھەندىت دەستى ئىكى ژ وان ب دەستىن من كەت و من خوھەنافىت و وى دەستى من گرت! ئىكسەر من زانى، دەستى وى نە دەستى دزوارىيە. پاشى دەستىن من فەكىن و گەف ل من كرن كو ھندى پىزنا وان ل وان دران بەھىت، ئەو دەڤچاڭىن خوھ فەكەت، ئىدى ئەو دنيا رۆھن نابىنت. من باورنەدەك، دى ژ كەرەما خوھ وە بىزىت، بەھەزاندىن سەرى من بەرسقَا وى دا. من زانى ھەموو سواربۇون و دەنگى يى دەستدرېزى كرە، دژوار ل من خورى:

-ھى كچا ئەزماندرىز، ھەكە تو بىن خوھ ھندى بەرگا خوھ درېزىنەكەى، جارا بەھىت تە ھۆشدارى نابت و ل قىرە دى بىيە خوارنا حەيوانەتان؟!

بەرسقَا من ھەبىي، سەرەھەزاندىن و دەنگى ژ دەنگى لالان كەمباختىز بۇوە! پاشى قىرىن ژ ترومبىلى ھينا و من زانى بەتەناش كرن. د دەمەك كېم دە، ئىدى من دەنگى وان نەبەھىست... پشتى ئەز پېشتراست بۇويم كو ئىدى پىزنا وان ناهىت، ب دەستىن لەرزكى ئازاد نەكرين، من لسقە و پاتە ژ دەڤچاڭىن خوھ فەكىن و ھەناسەيەك كۈور ھەلکىشا و ھەروەك ئەز ژ ليقىغا گورى زقىرم! ژ نۇو دىمەنلى چۆلستانى گرگ و نەھالىن تىر كەفروعارىن خوھزايى ل بەر چاڭىن من زەلال بۇو و من نەزانى ئەز ل كۈورەۋا ۋى گەردۇونا بەردرىيامە. بەرى ئەز پېنگاڭا خوھ بەھاقيزىم، چانتەكى منى ۋەبۈرى ل سەر گوھىن ھشىكە ھەزكەك پۇوشى تىھەلدائى، ب بەرچاڭىن من كەت و زۇو من راڭر. مخابن وسا ديار بۇو، ھۆقىن چىيان ژ باى پېغە چ دى تىدە نەھىيەلابۇو.

د وی رهoshi ده، سهروریک ل من بهر زهبون و بیهنا من ل سهري دفنا من راوهستیا ول دهستپیکی من نهانی دی کووفه چم! پشتی دهمهك کیم، بی کول بهر من بوویی سالهك ههروهك دههان بھری من دایه سهمنتا رووگههی و من چانتهبي خوه دا بن کهفشي خوه و ب غار ئهز ب ناۋ وان كەفرك و تراشین شونا تایرین تروپیلا وان لی دیار دکەن زقپیم و ب هەرحالی هەبى، ب پین بووینه گاریته، ب سه وی زینبیا تیز داربەرۇو و كەنە کا گوھووشك، هەھلوك و كەزوانان د ناۋە دیاردەت كەتم و رزدىن چیابى تیز داروبارى چیابى سەيرانگەھەین بازىپى مەزن كەتە بھر چاۋىن من و ژ نۇون خۇونا دەست پین من خورتى لی هات.

پاشى من ژۇوردا كره غار و بھر ب چیابى، ل تەنگاقييان دبته هەقال چووم. هەموو دو سەد متەكان من چۆلوبىيار نەھەلچىن، من هند ديت نافېرا من و جاددهيا قىرى، ب تى دەھ متەكىن ماين. جارەكە دى بیهنا من هاته سهري دفنا من، بۇ ھاتنا هەوارھاتنه کى!

بەختى ۋى جارى من هەى، بھىتەنگىيىا من گەلەك درېئ نەبۇو، من هند ديت ترومېيلەك سېشىن مارۇنى، ژ رۆز ھەلاتى ھات ول بھر من راوهستیا و من ديت شۆفىر و ژنگەك كەيس ماقوولا ژ چاكۇچى خالەتا ژيلا و زارۋىيەك پىنج شەش سالى، يىن تىدە و ب دىمەك مەندەھۆشىيى گرتى تەماشەى من دکەن! پشتى ۋەگىرانا سلاڭى، ئاخافتىن بۇ ياشۇفىرى سەرورىيە نېقنىقە بووين:

- كەرمە كە بابۇ تە خىزىھ؟!

من هەر ھەولدا كو نىشانىن شەپرزاھى ل خوه دیار نە كەم و بەرسقا وي بىدەم:

- خال، زەجمەت نەبىت، دى من ب خىرا خوه گەھىننە بازىپى مەزن؟!

پشتى وي و ژنى نېرىننەن تىزى پرسىيار ل ھەقگوھۆرپىن¹²⁸ من زانى دەپىدا پۇ من بىناسن، لى ھەموو پرسىيار پاشقە بىن و نە گەلە ژدل زەلامى رۇناھىيىا كەسلىك ژ من رە ھەلكر كو سوارىم.

ب رېكىقە، پرسىيارىن پاشقە بىرین زقپاندن و ئارەستە ئى من كرن. من ھەولددادا كو ب شىۋەيەك شارەزا ژ بەرسقان بىرۇم و شۇونى وسا خوه دیار كەم كو ئەز و پىمامى خوه يىن د دەزگىرى دە و ئەم يىن بۇ خوه دەركەتىن و ئەو چوویە خوارنە كى بۇ مە ژ ۋى خوارنگەھى بىنت و ژ مىزە چووی و نزا، نەزقى! باش بۇ خوارنگە ژ مە و پىدا، ل دەھەمنا گەلىي دەكتە د دلى چىاي دە بۇو، بەهارا چووېي، دەمى ئەم فەرمانبەرەن دەزگەھى بازىرۇقانىيە سەيرانى، مە رېكا خوه د وېرى ئېخستبۇو. د خۆدىكى رە، من ژ خولكى ھازۇرى سەرى خوه د ھەۋاند دزانى، ل بھر گوھەن وى ئاخافتىن من د گومانى دانە. ل لايمى دى، ژنگى ئاقرۇيىن خوه ل من و وى پارۋە كرن. ئەز قەناشىرم من ب خوه ئەڭ چىرۇكە ژ خوه باوھر نەكىر، ۋېجا ما ئەو

دا چهوا باوهر کەن؟! دياره رىزه يا مايتىكىنى ل جەم وان ژى نەگەلە ب هېرىبوو" ژ بەر ھندى من زانى، پشتى ھينگى پىلا سوجەتى وەرگىرا پىلەك دوورى مىزارا كو ئەمۇ ژى بۇونىه قارەمانىن نەسەرەكى تىدە. ئىدى وە ليھات، من ب خوه د دل د گۆته خوه: ((وەئى تاڭگە خان ئەقە تەچ كر؟! باشە پا ئەقە نايىزىنە من: نوكە وەك دىنەن، دى كىيە چى؟! يان نابىزىن: بۆچى تو ژى دەگەل دەزگۈرى خوه نەچۈسى؟! يان بۆچى تو پەيوەندىيەك تەلەفۇنى بى ناكەمى؟!)). ئەز و ئەم د وى رەوشى دە، پىز ژ بىست خولەكان بىدەنگ مایين... دەمەكى من ھندىت ئەم گەھشتىينە سەمتا زىندانا وىران و من ھند دىت، تۈرمىپىلا ژ جۆرى ژ ئەز بى رەۋاندىم، جودايى بەرچاڭ جامىن وى رېقەبەرى زىندانى و شۇفيىر و زېرەۋانىن وى تىدە دىاردەن "دەگەل پىكاپەك تىرى پۆلىسيي تەنگىن وان دايىنە رەخورۇويان چەپدا و بەرەب زىندانى، وەكى بەركى تەنگى شەقاند!

د وى دەلىقەبى ۵، من تىرى دەقى خوه كر كو داخوازىيا راوەستىيانى ژ وان بكم و جارەكادى بىزقۇمە

جەم عەقىد ((ورىا)) و چىرۇكَا خوه ژىرى بقەگىرم" لى ھاڙزى ئاخاڤتنى من پاشقەبر و گۆت:

- كچا من، نوكە تە بگەھينمە كۈودەرى؟

پشتى د خۆدىكى رە چاھىن مە د ھەۋ تشقلەن، من بەرسقا وى دا:

- ھەما ب خىرا خوه من بگەھينه نىزىك كۆفارا ((گەلەقىن)).

- كۆفارا ((گەلەقىن))؟!

- بېرە خال، تو ئى دەكەقى؟

ب گەپنىزىنە كا چىكىريغە، بەرسقا من دا:

- ئا، ب پرسىاران دى هەر ۋىكەفين.

پشتى ئەم گەھشتىن و من ب گەرمى سوپاسىيا وان كر و داخوازىيا لېيۈرەنلى ژى كر كو پارە ژى ئىنى ب دەتى" لى وان ئاخاڤتنى من ب فەيتى ل قەلمەدا و پاشى دەستورا خوه خواست و هەر ئىك ژ مە بەرە ب رېكى خوه چوو.).

بەرى ئارام پشكە كا دى ژ رەشنقىسى بخۇونت، دەستىن خوه د ناڭ پرچا رەشا نۇوسلەر بىن و ئاگر ژ نافچاۋان دېھشى و رابۇو و ئەنپەنە خوه ب جامخانەبى ۋەنا و دىمەنلى ۋى دەلىقەبى، د بىرداڭى ھەلدايى (دىمەنلى دەزگۈرى پەيامى چىرۇكَا رەۋاندىنى، پشتى ھەۋدىتىن خوه ل "نافەندا ھۆشىاركەن و باشکرنا ژن و سېنەلەيان" كرین و زۇرى و ژىرى ۋە گىرىپاى و وى ئىكىسەر ب رېكى خوارزاپى عەقىد ورىيائى پەيوەندى پىكىر و خوه ل مال گەھاندى و ب رۆلى خوه چىرۇكَا تاوانى ژىرى ۋە گىرى! عەقىدى، هەر وى گاۋى، ب دەقى

تاوانبار شههمزار کرن و پشتەفانییا خوه ژیوھ دیار کر کو هەركەسى پشکدارى د ۋى تاوانى دە كرى، بزاڭەك بى راوەستىيان بىكەت كو ھارىكارىيىلا لايەنин بەرپرس بىكەت، دا كو تاوانبار بگەھنە مافى خوه بى راستەقىنه!). پاشى سەرى وى ژ جامخانەبى ۋەبۇو و چاھىن وى زل بۇون و د دلى خوه دە پېقەچوو:((نزا ئەز ژى سەبارەت قى عەقىد وريايى حەيرى مایمە! نەنە، ئەز باوھر ناكەم ئەو تشتەك وسا بىكەت. نزا، ئىدى ھندەك تىشت بۆ من دىار دېن، خوه سەرى من دزفلىن!). د وى گىزەقانكى دە، فرىن ژ پەرداڭى ھينا و عەقى دووكىيلا جىگارەيەك دى ل عەقى دووكىيلا ژورى زىدە كر و پشتا وى ما ب جامخانەيىقە و د ناۋ دووكىلى رە، ھۇورك ل كەقلى دنېرى و دەستى وى درېبۇو پەرداڭى ۋ ژ نشڪانقە زېراند.

گاڭا سىيىزدى

پشتى بىستەكى، ئارامى پشتا خوه ژ جامخانەبى ۋە كر و گلاسا مەيى نىقى كر و دووكىيل ژ جىگارەيەك دى بلند كر و فرىن وان ب سەرئىك دە كرن، فرچەبى وى ل سەر كەقلى خورتىزلى هات... پاشى رۇونشت و خوھلىيىا جىگارەبى كرە تەبلىكى و فرەك دى ژ مەيى ۋەخوار و تىرە پىلەك دووكىلى ل عەقى ژورى زىدە كر و بەردهوامى ب خواندنا رەشنقىسى دا: ((بەرى ئەز بچەمە د بارەگايى كوفارا (گەلچىن)ۋە، من پىكۈل كر، ب ھەر رەنگى ھەبى كو نىشانىن گومانان ژ دىمى خوه بېھقىنم و مىرىتى خوه ۋەبۇو دىار بىم. دېت ئەز د ۋى پىكۈلى دە، ھەتا رادەكى سەر كەفتىبۈوم” چونكۇ من تىيەھىنادەر، ژ منقە ئەوین من ل بارەگايى كۆفارى دىتىن، ب چاھەك ئاسايى ل من دنېرى.

ئه‌وي من ديتى ب چاڭەك غەریب ل من نېرى و سلاڻ وەرگرتى، سەرنقىسکار بۇو، ل ناپەرا دەرۆكى ژۇورا خوه و پرسگەھى من ديتى، چانتەبى دېلۇماسى ۋېيۇو، دەمى ئەز ديتىم، من ئېكسەر زانى، زەنگلا ھەست ب تېكچۈونا سەرەوبەرى كر و ئاخاڤتن بۇو يا وى:

—تاڭە خان، ئەفە تە خېرە تو ھۆسا شەپزە؟!

من ھەولدا، ھمبەر وى، نىشانىن ئالۇزىيا ماین ژ دېمى خوه بېرەقىنم! بەرامبەر، من ھەستپىكىر، سەيداي ھۇرل چاڭىن من يىن بۇ جارا ئېكى ژ بەر چاڭىن وى راشكەستىن دېرى¹³². پاشى من ھزر كر گەلهك ئاخاڤتن پاشقە بىن و گۆت:

—تاڭە خان، من گۆت تە شۆلەك ھەبۇو؟!

مینا گەلهك جاران، ب سەرەھەزانىنە من بەرسقا وى دا و گۆت:

—كاڭ بىستۇن، من شۆل ھەنە!

—من تو ديتى و من زانى.

پاشتى ھەناس ھەلکىشانە كا ب لەز:

—سەيدا، دى تە بىاڭ ھەبەت، نوڭە وان شۇلا بۇ جەنابى تە بىزىم؟

سەيداي ئالە كا وەك تىرى خوراند و پاشى بەرسق دا:

—نابت پاشىيە ئىشارى” نوڭە تەلەفۇنەك ژ سەرى ھات. دىارە مە كۆمبۇونەك نەئاسايى ھەيە.

من د وى گافى دە، دەستى خوه ب ليقىن ھېشتا زۇها و نىشانىن لسىنى پېشە ماین رە هيما و ب دەنگە كى دژوارتر گۆت:

—سەيدايى بىستۇن بابان، كۆمبۇونا من ژ ھەموو كۆمبۇونىن تە فەرتە!

سەرنقىسکارى، ب نېپىنەك مەندەھۇشانە بەرسقا من دا:

—ئۆكى. بەس دەپت ژ دەھ دەقىقەيان دەرباز نەبەت.

من بىدەنگى كرە بەرسق و ئەز د دووڭ دە ب پشت دەرۆكى ژۇورا وى كەم. ب لقىنەك نە ژ دل چانتەبى دېلۇماسى دانا ب رەخ خوھە و ھمبەر من روونشت. پاشتى دەستىن من يىن كىم جاران وى رەفتارى دەنەن، كەتىنە شەرەنېخەك شەپزە، بىاڭى ئاخاڤتنى بۇ من ھىلە.

من چىرۇكى خوه ب كورتى ژېرە ۋە گىيرىا... بەرى ئەز داوايا وى ژېرە بقەگىرم، راسىتى¹ رابۇۋە و ناچاڭىن وى بۇونە گىرى و ب دژوارى ئېرىش كرە سەر تاوانباران! ب راستى، لېرىھ ئەز گەلهك ب ھەلوىستى وى داخبار بۇوم. پاشى من ھند ديت، ژ نشکانىنە دەنگى خوه بەردا:

- تاڭىخان، بەس نزا كى گۆتۈرۈيە تەھرىخوھ لۇي كەلە سۆر بىدە؟!
نیشانىن سەرسۆرمانىي! ھەمبەر قى ئاخاڭتىنا نە ب سەر ھەلوىستى وىقە سەرى من گرت و ئېكىسىر من لى
قەگىرا:

- بەرئىز، جەنابى تە پشتەقانى من بى ئېكى بۇو!
ھەر زوو سەرى وى چەمەيا ول من قەگىرا:
- ئەرى، ئەز پشتەقانى تە بى ئېكى بۇوم، ب مەرجەكى، بۆ ئەركىن ژۇنىڭى دەۋىت تە ئاگەھەدارىيىا من
كىربايى!

پاشى نەھىيەلا ئاخاڭتىنا من دەركەفت و ب زۇرى سەرى خوھ راڭر، بىي چاڭىن وى خوھ ل بەر ئاڭرىيىن من
بىگىن، ب سەرقەكى:

- تاڭىخان، ما تو نزانى جەھىن وسا ل بەر رۆژنامەقانان ھېلىيىن سۆرن و نابت لى بىدەين؟!
من ژى ويىرەكتۈرلى زېرەندى:
- من گۆتكە خوھ دا وان ھېلىيىن سۆر بىشكىتىم، دا زەلامىن ژەرزى جەنابى تە رزگار بىكمى!
د وى گاڭى دە، ھەروەك من مىستەك ل ناڭچاڭىن بابان داي، وسا ب گىانەك تىنگىزى دەنگى وى بلند
بۇو:

- پا دى خاتۇون كەرەم كە خوھ رزگار كە. 134
د وى گاڭى دە، ئەز ئېكىسىر رابۇوم ول ھەمبەر راۋەستىيام و دەنگى من ژىيى وى بلندترلى هات:
- ئەز دازانم، ب ھېقىيىا يېن وەكى تەقە، ھېلىيىن سۆر دى دەرگەھىن مەزبىي مە ب شەما سۆر گىن!
- بىگىن نەگىن، ئەو نە گىرفتا منه!

من زانى سەيدايى بىستۇن بابان، ب ئەشكەرلەي خوھ ژەر كىشەبىي ھاۋىيىت و من گۆتى:
- بەرئىز، بەرى كۆمبۇونا تە تىببىچت” نوکە، وەك كۆۋارا ((گەلەقىن)), دى تە چ ھەلوىست ھەمبەر قى
تاوانا ھۆقانە ھە بت؟!

پاشى پەچەكى ۋەمىي و دەستىي خوھ داناينە پشت خوھ، ب دەنگەك نزىمەت بەرسەقا من دا:
- پەيامى رەۋاندىنا تە، دى بەلاقكەين و ھەموو لايەنن پەيوەندىدار، دى ب كىشەبىي ئاگەھەدار كەين.
من ويىرەكتۈرلى نېرى و پېقەچۈرمۇم:
- بىي رىپۆرتاتا زىندانى بەلاقكەن؟
- جارى نوکە وى بەھىلە، كانى پاشى دى چ لى ھېت.

پاشی ل من زفري و ب سه رقه کر:

- بهس ته چ دهليلىن گومانبر نه ماينه بي ريبورتازى به لافكين.

- كاك بيستون، مهزىي من باشتين به لگه يه. پشتراستبه، ئهو ناشين روناهىيا قى مهزى، ب دزينا 135 كاميره وريكورد و تشىين دى يىن دزى بقىمرين.

- تا فكه خان، تو دزانى به لگه يىن هەر مزارە كى رۆزنامە قانى "ھەكە دەنگورەنگ و تشىين دى يىن بەرھەست، وەكى نقىسىنى و شاھدان نەبن، دېرژو ھندىيا رۆزنامە قانى دە نابت.

ئاخافتىا وى د مهزىي من دە جەي خوه گرت و يا من ب سه رقه گرى:

- ئەز ژى دى نوكە سکالا ياخوه ل ناقەندا پوليسان تۆمار كەم.

ب گيانەك رەفين ژ بەرپرسىاريي، بيستونى بەرسقا من دە قودەق دا:

- ئەو تشىه كى ب تەقە گرىيادى!

- ئانكۆ هوون ھارىكارىيا من نا كەن؟!

- بەلى، ئەوا ب مەقە گرىيادى ئەم دى كەين.

پاشى دەستىن خوه د بەرىكىن پەنتەرۇنى قوتان و ب سەرە كى شۆر بەرەب سەھتا بۆفيما تەلەقزىزى ل بنى ژۇرى پىنگاھىن خوه كورت ھاۋىتن و دەنگەك مىيانە بەردا:

- تا فگە خان، دەيا بەرى تو بچى تە ئەز ئاگەھدار كەربامە.

ل قىرە ئاخافتىا من بەرۋاھارىي گۆتنا: ((ئاخافتىا كەمانجى پاشى دەيت)) هات:

- سەيدايى بيستون، ئەفە چ هەقدۈزىيە؟ تو هەر دەم دېيىزى: ((ئەز حەز وى رۆزنامە قانى دە كەم، دەستپىشخەر يابىا لىيگەر يابىا پەياما وىرەك و راستەقىنه بىكەت) نزا تە خىرە ئەقىقە تو ھاتىيە گوھۇرىن؟!

وى ژى ل پەي قاونى من لىدىاي بەرسقا خوه دا:

- ئەرى راستە، نوكەزى ئەز وە دېيىزم" بەلى وەك من بەرى نوكە گۆتى: دېيت مروۋ ژ ھىلىن سۆر دەر باز نە بت.

پاشى ل ئاخافتىا خوه زىدە كر:

136

- ھەكە مروۋ تىپەرى ژى، دېيت مروۋ ئاگەھ ژ ھەۋ دو ھەبت.

سەرایى ھەستكىرنا من ب ئاخافتىا وى كو پتىيا وى بەرئاقل و لۆزىكىيە، لى ئەز ژى، وەك پرانيما پۇزەلاتىيىان، ژ ھەلوىسىنى خوه نەھاتە خوار و خورتىز ئەز پىچە چۈرم:

- تو ب خودى، بەرچاڭىرنا راستىيەك ب نەھەيى ھاتىيە ل قەلەمدان، دەر باز بۇونا ھىلىن سۆرە؟!

ب سهرهه‌زادنده، ب نیزینه کا من هزر دکر دیزت: ((تو هیشتا بچوو کی!)) ئاخافتنا دهره‌هی کرى: – تاڭكە خان، نوگە ب سهربەمی كۆمبۇونا مەفه دى چت، پاشى دى پتر ل سهربازارى ئاخقىن.

پاشى ب چاڭەكىن شۇر، بالا چانتەيىخوھ كر و ئەز بەرى دەركەتم و دەستورەك خاۋىز من خواتىت و ب پىن سقك، ژۇوردە ب پايىسکان دە چوو!). ئارامى دەستى مېچاندى ل مېزەبى دا و دووكىل ژ جىڭارەيدەك دى بلند كر و ليقىن تەنك گەزتن و ددانىن خوھ چىرىكاندىن و د بن ليقلېشكانى د بەر دەنگى مۇزىكى رە، بۇو نەغما وى:

– تف، تىزكىن زنابى! دورنەدييىن ئەلندا دىرۇكى نەفرەتلى كرىن، راستىي ل سەدى بىست و ئىكى سەرژى دەكەن! پاشى شەرابا د گلاسى مایى فەخوار و جارەكادى داگرت و هندهك ژ وى ژى فەخوار و پشتا وى ما ب گورسيكىقە و چاڭىن وى يىن رۇندكان خوارىن بەلەسپى بۇون.

گافا چاردى

پشتى دەمەك نەگەلەك درېش مایە د وى سەروبەرى دە، جارەكاكا دى ئارامى دەفتەر كا رەشنقىسا دەزگۈرى ب سىنگى خوھ قەنائى، دانا سەرمىزەبى و بالا بىتلەك كر پچەك دى بەردا پەردااغى و هندهك ژ قۇدىكى ژى بەردايى و فەكاكا دى ل كۆكتىلى دا و بەردهوامى دا خواندنا د دلدا: ((پشتى پتر ژ جارەكى ب رېكا مۇبايلىيەن ھەۋالان، من پەيوەندى ب لاۋى خوھ كرى و بەرسقا من نەھاتىيە دان، ئىدى پتر تەۋى ھەزروپىرىن من ئالزى و بىھنەك خوهش مامە د ناۋ وى ئالۋىزى دا! پاشى ب لەز ئەز د پايىسکان دە چۈرم و بەرەب سەمتا نىزىكىتىن بىنگەھى پۆلىسان ل بازىرە مەزن چۈرم.

من سکالايا خوھ ل جەم ئەفسەرە دووقۇونا تاوانان تۆماركىر. پشتى دووقۇونەك كورت، بادەكاكا من داۋ پۆلىسەكى و ئەم رەوانەي جەم دادوھرى كرىن. دادوھرى، ب نىزىنە من، د دەھكى شەشى بى پايىزا ژىي خوھ دە و خولكى مەۋقىن ئالىبى گەشىبىي ددت، گەلەك ب رېز پىشوازىيە من كر و دلسۇرزىيە خوھ بۇ من دەرىرى و پەيمان دا كو ئەوا دشىيان دابت ل پەي قانۇونى ژىرە درېغىنى نەكەت.

پشتی گهشیبینی خوه نیشا من دای، ب لاشه کی خوهدایقه، ئەز ب تاکسی د ناۋ خانیئن رەنگ سھری يىن ب سھر مناره و كەھین بازىرى مەزن دكەن و ژۇوردا ل خانیئن چەرخى دەقنانۇسى دىيىرن، بۇ مالى زېرىم... سھرى من يى بوويە وارگەھى فەرتەنەك من ھزر نەكى، وەل من كىر كۈشتى دوسى كۆلانەكان ژ كۆلانا مالا مە بۇراندىم، ژ نۇو من ئاگەھ ژ خوه ھېبت و داخوازى ژ شۆفىرى تاکسی بكم راostت. ب وى سەروبەريقە، ئەز ب ژۇوركەتم و ب لەز سلاڭە سقك، يا كۈرەكە جار من ئاھرسەتى ژىبرا ب ئاماناڭە مژوول كر. بەرى ژ ھۆلى ھلباسكى پايىسکان بىم" دايىكا من ب لەز ژ ژۇورا ھمبەر دەركەت و دەرسۆكاكا سېپى گىرىدا و پشتى سلاڭا من يا پۇسى دە ب گەرمى وەرگرتى، پاشى دەنگى وى ژ قالبى نزماٽى دەركەت:

ئەقە تە خىرە كچا دايىكا خوه، تو ئەقۇرۇ ھۆسا عاجز؟!

ل دەستپىكى من ھەولدا كو بەرسقا وى ب شىۋەيەك نۆرمال بدهم و ژ راستى بىرەقىم. ب لقىنىك نازدارانە، يا كى ئەز نەشىايم وەنەكەم، من سھرى خوه ھەزاند و چاھىن من بۇونە كانيكىن رۆندەكان و كىرگىرىكى دەنگى من خەقانىد! ئىدى ئەز ھەنگەھشىتم، ب گەرەقە ھلباسكى پايىسکان بىم و بچىمە د ژۇورا خوهقە و خوه ب سھر تەختى دادم و گەرە خوه پۇر بەرددەم!
دايىكا رەبەن، د گاۋى دا، كەته دووڭ من و زانى روودانەك ژ قەبارەيى وى ھزر كى مەزنۇر روودايە! من زانى، ل ھندافى من، دەستى خوه ل سىنگى خوه دا و دەنگى وى يى ب گىرى بلند بۇو:

ـھەى دايى كۆرى، مسوگەر كارەساتەك مەزن قەومتىيە!

ل ۋېرە، چاھىن من يىن ب گىرى، كەتنە چاھىن وى و ئاخاھقۇن بۇ من ما:

ـھەروەك ئەقۇرۇ ژ نۇو تەرمى بابى من ب سھر مەدەھاتى!

د وى گاۋى دە، وسا بەرچاۋ بۇو كو ئاگىرى كوزىر كا ۋيانا دايىكى ژ دلرەقىيا من ب ھېئىتر بۇو، ئىدى نەشىا خوه و من ھەنگەھشىتم، ب سىنگەك ھېئا ۋۇلکانا گەرەقە پەقاندى، خوه د من وەركر و ژ وى كەلى ئەز ھەمبىز كرم و دەنگى گەرە خوه دەنگى گەرە داعۇورا و گەلەك لەز ل زانىنا چىرۇكاكا ب سھرى من هاتى كر! من بزاڭىر كو ھەدارا خوه بىزقەرىم و پاشى روودانىن سەرەتاتىي ژىرە ۋەگىرم!

بەرى ب دورستى ژىرە بقەگىرم، حەجى نەسرىنى پۇر خوه قەقوتا و من زانى دەنگى وى د خانى كرە دەر و ھەروەكى ژ نۇو تەرمى بابى گەھشىتى! پاشى ب لەز ئەز ۋېرە گەھشىتم و بەرى ب وى دەستودارى ب پايىساكان دە بېچت، من پىكۇلا ھەدارئىنانا وى كر. ب راستى من باوھر نەدەكىر، دى وەسا زۇو كەلا وى

داهیت و گوهداریبا من کهت! ئیدی من دهستی خوه دانا سهر ملي وی و هیدی هیدی ب پایسکان ده چووین.

بهرى پایسکان ب داوى بینىن، من ديت برايى مهزن هندرىن و هەردو ژنبرا و زارۋىئن وان، ژيھەل ژ تەرزى تەماشەقانىن فلمىن ب سەھم، يې ل مە دىئرۇن! پشتى وان ژى سەرھاتى زانى، دەنگى برايى من تىرى خانىي دو قاتى كر:

- يېھنا تە و دايىكى هات! ئها ئەقە ئەوه يا من دگۆته تە: تاڭگە خاتۇون، ل بەر خوه راوهستە و هندى بەر كا بايى خوه بى خوه درىز بکە، ئەم ب خوه دكىرمىنە! تە دگۆت: نە دى شىرا خەسىنم! دى ۋېجا هەركى، ئىدى بلا كۆثارا (گەلچىن) و مەلچىن و ئارامى تە يې ھونەرمەند تە رزگاربىكەن!

من ژى وەكى هەرجار، دەنگى خوه ل سەر دەنگى وى بلند كر و بەربۇومە ناڭچاقان:

- دى بەسە دى، ئىدى ئەز ژ تە قېبۈول ناكەم، تۇ بەحسى كەسە كى پاقۇ و ل ۋېرە نە حازر بکە!

پاشى ئەز پىز نىزىك بۇوم و دەنگى من ژ سنورى خوه دەركەت:

- هە كە رۆزە كى من گۆته تە: دگەل من وەرە دادگەھى ژى، پاشى هيڭى گازندهيان ژ من بکە. د وى دەلىقەبى دە، هەۋىنە دەلىپەرى، دەنگى خوه دا دگەل دەنگى من و گازنەدە ژى كرن كو وەك برا، د ۋى تەنگاھى دە ب ئەركى خوه رانابت... پشتى هيڭى، برا ژى هاتە ئاشى هوور و ب دەنگەك گىرى ژى كىم گۆت:

- تاڭگە، تو خۇوشكا مەى و تو دزانى دلى مە چەندى ب تەقەيە و هەر ئەمین ھەمبەر تە دئىشىن! قەت باوھر نە كە خەلکى بىانى ئاگەھە ژ تە ھەبت.

د بەردەۋامىيا ئاخاڭنى دە، سەرى وى شۇر بۇو و دەستى خوه دا دیوارى، بەرئى ئەز بەرسقا وى بىدەم، خۇوشكا چىلەسۇرَا، چاۋىپا، ب خۇۋە، ناسەر كا پېچا وى ياسې د دەرۋە كى لىيانگەھى دە راوهستىا و من زانى ئەو ژى تىكچوو. ئىدى من ھەولدا، سەقابى سوحبەتى بەرەف ھېمىنى بېم و من گۆت:

- ئەز ژى دزانم، بىي وھ ئەز نەشىم خوه ژ تەنگاھى رزگاربىكەم.

من تىھينادەر، رۇندىك ژ چاڭىن خۇوشكى ژى هاتىخوار” دگەل هاتنا دەنگى دايىكى و ژنبرايى ب هەۋە، سەرى من ژى چەميا و كەلا گرىي ل سىنگى من يې من باوھر نەدكى دى جارەكى وەسا لىدەت دا و جارەكادى، ئەز سەڭ ھلباسكى پایسکان بۇوم و چوومە د ژۇورا خۇۋە و دەرۋەك هاتە گىرتىن! ئەز روونشىتمە ھەمبەر خۆدىكا مهزن و بەرەزەنگىن وەستىان و پېتى بۇونى ل سەر دىمى من پىز دىپەپۇون. بەرئى ئەز ب دورستى سەرھاتىسى د بن ترارى سەرى خوه دە دوبارە بکەمەۋە، دەنگى لىداندا دەرۋەكى و ۋەبۇونا

وی تیکه‌ل بیون و من هند دیت، دایکا رهبهن ب ههوارکی یا دهیت و خوه د من و هرکر و گریبا من وی تیکه‌ل بیون!

بهری دیمهن دریز بیت، من ههولدا، ب هه رهنه‌ی ههی، ههدارا دایکی بینم و رهشا خوه بکه‌مه تشته‌کی ههچکوهه‌ی! لی هه رهه‌دارا وی نهات و ژ منقه نهبوو! بهری ئه ز مثاری سه‌رهاتی بتر ژیره رهه‌هن بکه‌مه، دنه‌گی زه‌نگلا ده‌رکی، پشتی دنه‌گی ترومبلی، ئه ز هیلامه گوهشی! ئیدی ئه ز بی‌حه‌مدی خوه ده‌که‌تم و سقک چوومه بله‌کونی و ژووردا من سه‌حکری، ئه‌فه ئارامی منه و برازایه‌ک من ده‌رک ژیره فه‌کر!

من چافین خوه پاکز کرن و پیکولا ره‌قاندن به‌رژه‌نگین کوچانان ژ دیمی چرمی کر و ب پاییسکان ده چووم و خوه‌شدیی بهزن ته‌رحا سپینداری، ب خه‌ملا کابویی بیجی و کراسی نیفهچک بژوورکه‌ت و بهری هه‌موو تشтан داخوازیا لیبورینی کر و به‌هانا گرتنا موبایلی و ل ده نه‌هاتنا وی زفپاند ئه‌گه‌ری کاره‌ک ل سه‌ر وی فه‌ربوو!

پشتی من زانی نه‌شیت وی کاری ل فیره ده‌ره‌هی بکه‌ت، من لیبورینا وی قه‌بیول کر و برایی من و ژنبرایین من زارویین وان ژی هه رئیک بو خوه چوو“ هه ره وهک د سل و بتني ئه ز و دایک و لاوی خوه ماین. پشتی ب گریقه من سه‌رهاتیا خوه (ژناقه‌ندا باشکرنا ژنو‌سینیله‌یان)، هه‌تا ره‌قاندنی و به‌ردانی ژیره فه‌گی‌ای، دایکا من، هه د به‌رده خوه ژه‌دقوتا! خوه‌شدیی من، بی چریسکین ئاگری که‌ربی ژ نافچا‌فان دپه‌شن، ده‌ستی خوه ب هیز ل مجه‌جه‌لی دا و ده‌نچکل وی بلند بیو و ژنبرا و زارویین خوه‌فه جاره‌کادی کرن‌هه ته‌ماش‌ه‌ثانیین مه! من بزا‌فا کون‌ترولکرنا ره‌وشی کر. پاشی چیروکا گه‌هشتانا من بو باره‌گایی کوچاری و دیتنا سه‌رنقیسکاری و ئاگه‌هدارکرنا پولیسان من ژیره فه‌گی‌را.

ل فیره من دیت بو جارا ئیکی روندک د چافین لاوی من زان و سری خوه ده‌رده بادا و ده‌ستی مچاندی، جاره‌کادی داوه‌شانده مجه‌جه‌لی و سوژ دا کو ب هه‌موو شیانین خوه بزا‌ثی بکه‌ت، پشتی‌ثانی راستی‌بت کو مافی من د به‌ر ئافی ده نه‌چت.

ب راستی دایکوبایین من گه‌له‌ک مانه ب منقه کو ئه ز وان رۆزان بو خوه ده‌ستوری و هر‌بگرم و نه‌چمه ده‌وامی، لی من وهک خوه کر و ب تنسی رۆژا پشتی روودانی ئه ز نه‌چوومه ده‌واما بازیر‌ثانی، رۆژا دوی دگه‌ل هه‌ثالان من ده‌واما خوه کر.

تشتی نوو، هه ر وی ئیقاری من هند دیت ژ نشکانه هه‌قالین من ب سه‌رۆکاتیا ریقه‌به‌ری ده‌گای هاتنه مالی و داخوازیا سه‌رخوه‌شیی ل من کر و دلپیقه‌یا خوه بو من ده‌ربری و بهره‌فیا خوه بو هه پی‌دغیه‌کی

دیار کر... روودانا نوونتر، هەر وى ئىقارى، دەنگى گەھشتتا مۆزىكا كورتە نامەيەكى ژ مۆبایلا من يا نۇو
ھات. من ژى نۆرمال لى نىپرى و پەيقىن كەتىنە بەرچاڭىن من: ((سەحکى، رۆژنامەۋانا چالاك، بەحسى چىرۇ كا
تە بەلاغې بىت، ئى جارى كەس بەرگىرىي ژتە ناكەت!)) ب راستى لەزركى بەردا لىقىن من و ئەز راست
رابۇم كو ئاگەھدارىيَا مال بىكم. لى ل بەر دەرۋىكى ئەز زۇرىم و من پەيوەندى بەرى ھاقيزىنا هەر پىنگاھەكى
ب لاوى خوھ كر. وى ئەز شىرهت كرم كو ھىچ پىنگاھەكى نەھاقيزىم” هەتا ئاگەھدارىيَا پۆلىسان دەكەين.
راستە ئەو ھزرا من ژى بۇو” لى من ئاماژە بى نەدا.

پاشتى رۆژا دى ئەز چۈرىمە دەۋامى و من دەستور وەرگرت و ئەز و ئەم چۈرىنە بىنگەھەي پۆلىسان و مە
داخوازىيَا پىزايىنەن نۇو ژى كرن. ئىدى ئەز وسا تىگەشتم، پۆلىس بۇ مە ب دەقى خوھش دەھن و وسا
ئەشكرا دەھن كو بى خەمى ژ بادە كا من دخون، ب تى بىھنا خوھ فەھ بىھن، دى گەھنە ئەنجامىن باش و
مافى وى بەرزە نابت.

د وى حەفتى دە، رۆز نەدبۇرى من سەرەك ل بىنگەھەي پۆلىسان و دادگەھەي نە دابايدى” لى مخابن، بەرسف
ھەردوبارە كرن بۇو. ئىدى من ھەست ب دەخسى بۇون و بى ھېقىاتىيەك ل سەر من زالبۇرى كر. د وى
رەوشى دە، ژمارا نۇو ياخىدا كۆفارا (گەلەقىن) دەركەت و من چاۋچەرىنەك ل روپەلى سەرەتتىيەن ھەفتىي، ب
رەنگورەنگ و ب دىزايىنەك ژەھەزى خەملاندى كر. دىعەنى بالكىش، ل بىن روپەلى سەرەتتىيەن ھەفتىي، ب
چەند رىزكە كىن كورت يىن رەش و رەنگ سېي، من خواندى: ((ب لىپۈرین و مخابنېقە، بەرى چەند
رۆزە كان، پەيامى رەقاندىندا رۆژنامەۋانا مە ياخىدا، تاڭگە سەفين كويىستانى گەھشتە مە، پاشتى ب ئەركەكى
سەرخوھ رابۇرى. ئەم ب نافى خىپاندا كۆفارا گەلەقىن ئەقى گريارى شەرمزار دەھن و ژ لايدىن بەرپىس
دخوازىن دووقچۇنا كىشەبى بەھىتە كرن و تاوانبار بەھىتە دادگەھەكىن!). ب راستى بۇ من تاشتە كى سەير
بۇو! سەرنقىسەكارەك ژ تەرزى ((بىستۇن بابان)) كو خوھ ب كەسانەك، هەتا سەر ھەستى، ليپرال، ئالا
ھەلگىرى جقاكى سقىل، پاشتەۋانى ژنى دەدەتە نىاسىن و ھۆسا ب ساناهى پەيامى ئەندامەك كۆفارا خوھ ب
چەند رىزكە كىن شەرمىن بەلاۋىكەت!

ھەر ل دەزگەھەي، من پەيوەندى ب سەرنقىسەكارى ھېئا كر. ژ ئاخاھىنەن وى من زانى، سەيدابىي بىستۇن
بابان نە ئەوھ بى من بەرى روودانى نىاسى” نەماز445ھەمى د گەرمە ئاخاھىنەن د گۆتى: ((تاڭگە خان، تو باش
دزانى، نابت رۆژنامەۋان د ۋى وارى دە، وسا سەربۇخوھ بىچن، ل خىچىن سۆر بىدەن. ئەقە ل دەستپىكى من
بۇ تە گۆت” لى تە ئەو كر ياخىدا، نە ياخىدا،

چاریکه کی ل ناڭ باخچەبى دەزگاي كرى فەكىشاي كو ل مال سەرخوهشى ژى ل من نەكىر لى ئەو پېز ل سەر ھەلوىستى خوه رېزد بۇو و وى ژى بەرگىرى ژ خوه كر:
- سەت ژ ئەفۇر و يقە، ئىدى ئەۋ بادە كەل دەف مە ب خوه حسابكە گرتىيە!
- ھۆسا ب ساناهى؟!
- تافكە خان، ب راستى بۇ مە دەست نادەت، دەمى خوه ھەمۈوبى ب تىشتەك بۇرۇشە بىن.
- سەيدا، ھەمۇو تىشت دېۋرت، بەس ئەخلاقىيات نابۇرن.
بەرى بەرسقى بەدەت من ب سەرڤە كر:
- سەبارات رىپۆرتاژا (زىندانا ژنوسىنيلەيان) دى چ لى كەم؟
ب كەنېيەك چەقىلىقە سەرنىشىسکارى بەرسق دا:
- من جارا دى گۆته تە: ھەر مۇزارەكى رۆزىنامەقانى، نەمازە رىپۆرتاژى بەلگەبىن گۆمانىپ پىدىقىن!
- بەرىز، ھەكە تاوانباران ھەمۇو تىشت دزىبن، مەزىي من يى بەرگىرى ژ كەسانىن وەكى تە خوه نەرزگار كرى دەكت نە دزىيە و نەشىن بىزىن!)). ئارامى جارە كادى دەفتەرك وەرگىردا سەر دەفى و دەستى خوه دا بەر چاھىن بەلەك و جىڭارە دانا سەر لىقى تەبلىكى و سەرى خوه بادا و پېز ب ناڭ ئەرشىفي بىرەورىيانقە چوو و دىمەنەن سەرەتاتىي، ب گەلەك رەنگان هاتىن بەرچاۋان و ب دەنگەك گرىيى گرتى دەر ئاوازىن مۆزىكى رە، ئاخاڭنىن سىنگى وى خەقاندى ئىخستتە شەرەنېخەك بىدووماھى!

گافا پازدئ

پشتی نېرېيىن وى ژ زكى ژوورى قەبۇولىن، رىزەيدەك دى يارەنگان گفاشتە سەر بالىتى و جارە كادى فرچە د قالكا گازى ھەلىنا و دگەل رەنگان تىكەلكر و رەنگىن زەيتى ل كەقلى پىز ديار كرن... پاشى فرچە دانا و جىڭارەيدەك دى بەردايى و فرىن وى و مەيا كۆكتىل تىكەلكرن و د بەررە، شىن دەفتەر كا دەزگۈز دانا سەر پشتى و رووپەلەك دى وەرگىپا و بەرداۋامى دا خواندىن رەشنىقىسى: ((پشتى بۇرۇينا نەھ رۆژان ب سەر سەرەتاتىيا رۆژا رەشقە، دانى ئىقشارى ئەز ل كۆثارا ((گەلقىن)) بۇومە مىھقان. ھەر ل پرسىگەھى، ئەم گەنجى درىزى، خولك گەمشۇرى جارا ئىكى من دىتى و حىبەتى مایى "پشتى سلافى ب دلىقەبى سەرخوھشى ل من كر و ژ خودى خواتى كو مافى من بەرزە نەبت. پاشى دوسى فەرمانبەرە كىن دى ژى سەرخوھشى ل من كر و ئىكى ژ وان داخوازىيا لېئورىنى كر كو پشتى تاوانى، نەھاتىن سەرا من بدهن. من ژى لېئورۇينا وان قەبۇول كر و روودان ب روودانەك تۈرمال و دەپتە سەرى ھەمو روژنامە ئانىن راستەقىنە بۇ وان ديار كر.

پشتى ئەز چۈۋە ژوورا سەرنقىسکارى، بەرۋاھىزى جارىن دى، ئېكسەر چاقىن وى ژ چاقىن من راشكەستن و شەرم كرى سلافا من فەگىپا و من دەستى ۋى ھەۋاند و ب دەستى دەستوررا روونشتى دا. پشتى ب خىرەتلىنى و قەبۇونا بىياقى ئاخاھىتلى، من ھېرشهك تىزى رەخنە و دالەھى دەستپىكىر... بەرى ئەز كرمى خوھ بشكىنەم، بىستۇن بابانى ئاخاھىتلى من بىرى:

- بىۋەرە تاڭگە خان، نو كە پەيوەندىيا تە وەك ئەندام ب كۆثارا ((گەلقىن)) قە نەمايمە!

ب گەزىنەك مايه دېن فيغانانقە، ئەز پىقە چۈۋەم:

- نو كە ب راستا تە ديار كر، (گەلقىن) كۆثارەك دووقەلانكە! بەلى دووقەلانكە!

من زانی بیستون بابان، د وی گاٹی ده گلهک تیکچوو! بهلی ههر ههولdda کو خولکی خوه ب خولکه کی ٿه کری ولیرا ال دیار بکهٽ و ب دهنگه ک ڙ خوه پشتاست ل من ٿه گیڻا:

-ئهم پیدھی دوو چجورونان و بریندار کرنا ههستان نین.

من ڙ وی ٿه بیوی تر لی زفراند:

-راسته تو خویند کارهک غرونه بی و وانین سهیدایی خوه ب هووری و هردگری!

ب نیپینا من ههر ئه ٿا خافتنه بیویه، تهختکی ئه نیا نقیسکاری ڙ خوهی تهیساندی و ڙ پشت میزه بی ده رکھتی و ب ئاماڙه دانا دهستی و ب شیویه ک نه ئیکسمر ئه ز کریه ده، ده می دهنگی وی ما یه د گهوریه ره:

-تاڳه خان، پیدھی چیروک و چیفانوکیں سه فسہ تهیی ناکهٽ، تو د شیی ههر نوکه بچیه بهشی کارگپری و دارابی، حسابین خوه د گهٽ برادران پنھلاسکه هی!

ڙ وی که لی ئه ز بلند بیووم و ب چافه کیں ویرک من ل چافین وی یین سور و حلی نیپری و دهنگی من بلندتر لی هات:

-بلا سهیدایی بیستون بابان، نوکه ئه ز دی چم، بهلی پشتاستبه، ئه ز چیروکا خوه ب دریزی ههر بهلا ڦکه م و ونا ڪه م مافی من ب سه دفنا میپریں و هک ته ئیخسیر فه بچت” هه که سه د گه ف ل من بھینه کرن و ئه ز بازم نوکه دی ڙ نافچم!). ل ڦیره، دیسا ئارام رابوو و دهستی خوه ب دیمی گه شینی ڙی بار کری دا هینا و پیله کا دی یا دوو ڪیلی ل سه دان پیلین دی زیده کر و عه فری وی د ڙوور فه تیرتر لی کر و چافین وی د ناڻ دوو ڪیلی ره زیق بیوون و دیمه نی یاخیبوون ل سه ر ته ڦایا دیمه نین د بیر دانکی ده کری، جاره کادی سه ر کوتکر و بالا فرچه هی کر و ره نگین وی د چوار چو ڦھی ڪه ٺالی ده تاریز لی هاتن.

گاڭشا شازدى

حەيتىنا ويء، دگەل لقاندنا نەئاسايى يالىنىڭى راستى، يى ب خواندنا پشكا شازدى رە دېت: ((ھەر د شەۋى وى رۆزى دە، ئەوا ئەز ژ كۆفارا (گەلقين) فەكريم، پشتى من چاڭچەرىنىڭ ل ھندەك رۆزىنامەيان كرى و ئەز نەشىياتىم پىز ب ناقەبچىم، من پشتى خوھ دا كورسيكا ل پشت مىزەبى د ژۇورا خوهقە و دىمەنەن فلمى سەرەتاتىيارەش، جارەكادى من ل بەر چاڭقىن خوھ" مينا فلمەك سينەمايى نىشادا. د وى گاڭى دە، دەنگى مۆزىكا ماسجەكى هات. ھەر وەكى دەھان گۆتىيە من، ئەۋ دەنگە دىمەنەكى دىيە ژ فلمى ب داوینەهاتى! پەيقىن ل سەر شاشەبى مۆبايلى من خواندىن: ((ھى كچى، ھەر پىزابىنىڭ پەيوەندى ب مزارىقە ھە بت، تو ل دەزگايەك راگەھاندىن بەلاقبكەى، دى يَا نە دىتى بىنى!). ئەز ۋەناشىرم، نىگەرانى و شەپۈزەبى شانە و دەمارىن من پىز داگىر كىن! د گەرما وى رەوشى دە، من ھۇزمارا مۆبايلا بىستۇن بابان دەرئىخىست. بەرى پەيوەدىي پى بکەم، ژ نشكانقە ئەز راوهستىام! پشتى بىستەكى ئەز د وى رەوشى دە مايم، بىهنا من ل سەرى دفنا من راوهستىا. پىنگاڭاڭادى، من ھەولدا بەرسقا ماسجى بىدەم و بىزىم: ((ھۆقىن چەرخى باش بزانى، من ژ گۇرىكىرنى پىقە چ دى نە مايه، وە پىاۋىن ھېشتا بەندكى رىزگاربکەم!). بەرى ئەز ل سەر چەنگىن باى قى بەرسقى بەنېرىم، بىرا خوھىشىقى من ھاتە بىرا من" دەمى بەرى من بخوازىت، گەلەك جاران من دگۆتى: ئارام گىان، ما نە دەمە من بخوازى؟ وى ھەر ب گەنۋەنەك شىرىن ۋە بەرسقا من ددا: ((دلى من، چ جاران لەزى 150 ل كىشەبىن ب چارەنفىسى تەقە گەنۋەنەك شىرىن نە كە!). ئەز ل كىشەبىن زېپىن، ھەروەك سەھر ل من كى، ئەز سار كرم! وى شەقى، گەلوازى كۆغانان دگەرەندا من ستۇرۇترلى هات! من پەنجەر ۋە كەر و دەنگ و بىھنەن جادده و كۆلانىن بازىرى مەزن ناقچاقين من پىز تىكىرەن! نېرىنە كا دى من ل مۆبايلا بۇويە نەيار دا و من كە دلى خوھ وى درەنگە شەقى پەيوەندىي ب لاوى دلى خوھ بکەم و داخوازى ژى بکەم كو بەرى دەمى دەستتىشانكىرى بچىنە د ھېلىنكا زېپىن دە" لى ھەروەك كابۇسى دەقى من گەرتى، نزا ئەز نەشىام، ئاخىقتى من كرييە نيازا خوھ بجهىبىنم. يا من ل شۇونى كرى، ل نېقە كا ژۇورى دا ھېمۇچم و تەماشەي مۆبايلى كەم! دەمى من ژ رىقەچۈونا كۈوسەلەي ھېيدىت دېرلى! جارا داوابى من ل ھەردو دەمثەنەن خوھ و مالى ب ھەقە نېرى، يازدەنۈنۈف و دو دەقىقەيە و دەنگى مۆزىكا مۆبايلى جۇرفەك ھېدى بەردا من و ب ھۆشىارى

من مهیزه کر، نافی خوهشدقی من و هک گولهک چرمی و بهیته ئاقدان، ئهز وسا گەشکرم! پشتی سلاۋ و گوهۇرىنى، دەلالى من پرسیارا تىكچوونا رەوشى من كر. دەمی من پەيامى گەفین داۋى ژىپە ئەگىپىرى و من مفا ژ شىرهتىن وى كرین و بەرسق نەدای، ب گەرمى دەستخوهشى ل من كر و هەولا زېراندىنا گەشىنىي بۇ من كر و ب باورىيەك مەزن گۆت:

ـ قەت بۇ خوه نەكەيە خەم، سوباهى سپىدى دى پۆلىسان ل سەر پەيامى نۇو ئاگەهدار كەين و سەركەفتىن ھەر بەھرا مەيە.

دەگەل زېرىنا رىزەيەك باش ژ گەشىنىي، من تۈرى دەقى خوه كر، ل وى دەمى ھەۋدىتىنەكى سەبارەت چوونا د ھىلىنكا زىپىن دە، بەرى دەمى بکەن، پشتى ھەلوىستى مال، تايىەت برايىن من ژى دەگەل ھندەك مەرۆقىن مە بۇ من بۇونىنە چەپەرەك دى، بى بەرخودانى لى جارە كادى من ئەڭ داخوازىيە پاشقەبر و كەرە نياز، سپىدى پشتى ئەم دچىنە بىنگەھى پۆلىسان ژىپە بىزىم)). ل ۋىرە، ئارامى جارە كادى سەرى خوه د ناۋ دووكىلا بۇويە عەۋرە ھەۋاند و بالا كرە پەرداڭى، لى جارە كادى دەستى خوه ئەكىشا و بىستە كا خوهش ئەنەن خوه دانا سەر مىزەيى و ھزر و ئاشۇپىن وى كەتنە ھەۋرىكىيەك سىنۇرەزىن.

پشتی رهنگین دشیان تیکه‌لکرین، سه‌ری فرچه‌ی لیدا و جیهانا ره‌نگان ل سه‌ر هنده‌ک جهان تاریت لی کر... پاشی هیدی روونشت و روپله‌ک دی وره‌گیرا و به‌دهوامی بخواندن ره‌شنقیسی دا: ((پشتی رۆژا دی پولیسان پیزانین نوو ل باده کا من زیده کرین و سۆز وەکی جاران دایی، ئەوا دشیاندا بت ژیزه درېغىي نەکەن. ل قىرە خوه‌شدقىي من، ئارامى چاقبەلەک، ب شىوه‌يەك ئاسابى ب سەرقە كر: -ببورە هېزرا، هەر چەندە کارى وەيە ژى، زەجھەت نەبت سەرنقىسکارى كۆثارا (گەلقىن) ژى ھەكە دانوستاندنه‌ک سەبارەت كىشەيا تاڭگە خانى دگەل دە بھېت كرن دى باشتى بت.

ئەفسەری ستىرەك ل سه‌ر ملى، د بەر نقىسىنى رە، ب تىيە كى لى نىرى و بەرسقا داي: -سەيدا، ئەز دېئىم تە ب خوه بەرسقا خوه دا.

پشتى مە گۈزىنین عشقەك ھەروھەری ل ھەۋا گوھۇرین، مە دەستور ژىخواست و دەركەتىن. ژ دەرازىنکى وېقە، ئەم ل دەنگى ئەفسەری زقىرىن، دەمى گۆتى: -ھەر پیزانىنەك ل سه‌ر كىشەيى ھەبت ب زووترين دەم بگەھىن.

ب گەرمى مە بەھەرقييا خوه ديار كر و ئەم دەركەتىن. پشتى هيىنگى ب دو حەفتىيان، ئەم ماينه چاھەرلى ئەنجامى دووقچۇنى لى مخابن بەرسق ھەر بى بەرسق بۇو.

دەمى رۆژا دى، دەربارە ئالۆزىيا كىشەيى، من پرسىيار ژ دادقانى توپىزىنەر كرى. من وەسا دەرسقىن وى دەھىنادەر، كىشە دکرە كىشەيەك ئاسابىي "ھەك ئەزا خاپاندى نەم، ژ منقە نىشانىن گڭاشتنەك بەرزە كو ژ شىانىن پارىزبەندىيَا وى مەزنتر ل سه‌ر رەفتارىن وى، بى دەستى وى ديار دکر. داوىي ئەم نەچاربۇوين، ئىدى خوه ژى تۆرەكەين و گەفەن ژ گازىنە دالەھىيان باركى ئارەستەبکەين كو ھەكە ب دورىتى ل دووق كىشەيا مە نەچن، ئەم نەچارن، ئىدى بادە كا خوه بقە گوھىزىنە جەھەك دى، بىي ئەم قانۇونا ۋى ۋە گوھازتنى بزانىن. لى وسا دياربۇو، ئەو ھەر ب ئاخاۋەتلىقىن مە يىن شارەزايى د مىكاڭىزما قان رەنگە كىشەيان دە نېبى دەگەرنىزى! داوىي رۇناھىيَا كەسلى ددامە كو ھەر جەھەكى مە بقىت، ل دووق مەرجىن قانۇونى، ئەم دئازادىن كىشەيا خوه بىبىنى و ئەو دى ھارىكارت.

پاشى ب وان سەرودلانقە ئەم زقىرىن، لى بزاقىن مە ھەر رادەستى رىالىستى نەبۇون و مە بزاقا ۋە كەرنا پىز ژ كەنالەكى كر... پشتى دانوستاندىنان ژ دو ھەفتىيان پىز ل نافبەرا من و ئارامى من ژ لايەكى ۋە كىشىسى و مالۇمۇقىن مە ژ لايەكى دى" ئەم گەھشىتىنە وى رېكەفتىنە كول سه‌ر دفنا ھەمۇ دەمىن دەنىيەن رۇناھىيى، پشتى

دو حهفتیین دی، ئەم بچینه د رەکەھا ھیلینىكا زېرىن دە. ئانکو سى حەفتىيان بەرى دەمىھاتىيە دەستنىشانكىرن.

يا من دېيت جارە كادى دوبارە بىكم، سەردارىيى ۋىھەمۇرىيى، ئەز وەك كچەك باوھرى ب ئازادىيا ھەممۇ جانداران ھەبىي، ئەز ھەر دەگەل كەسانىن وەك نەوزاد ئەچارىمە، يىن كو ئەۋۇزى بۇونىنە قوربانىن رەۋشا ھەبىي و دى بەرگىرىپى ژ مافى وان كەم، چونكى ئەۋۇزى نەشىيە خۇھ ئازاد بىكەت!). ئارامى باوھرنە كر، دى كەنگى رووپەلى دى وەرگىرت، نېسىنە كەتىيە بەرچاۋان، ب تىنی ئەۋەرەشەشكە بۇون ((پشقا ھەڙدى))! رەفتارا كۆرانە كرى، دەستى خۇھ مەچاند و مەراند و ل مېزەيى دە و دەگەل چىر كاندىدا ددانان، دەنگى وى ب سەر دەنگى مۆزىكى كەت:

- كۆرۈن قەحبان، مەرۋە دلددەت ۋى بىنتە سەرە ئان شىئە ژنان؟!

پاشى دەستى وى ما ب جامخانە يېقە و ب چاقىن سۆر ل كەفالى نېپى و دىمەنلىك جاران بزاڭىرى كۆ نەھىنتە بەرچاۋىن خۇھ، بىچەمدى وى جارە كادى، خۇھ ل سەر ئەرسىفى دىمەنان سەپاند. (ل جەم فىتهرى هەتا ناۋەنگى خۇھ بەردايد د ناۋەنەن ترومبىلى دە راوەستىيە و شەپرزوپى لەقىنەن وى يىن گىرتىن و ھەر يى ل دەمزمىرى دېيرت و دبەرە دېيرت:

- برا، ئەز حەز دەكم زۇو خلاسېت، نېشانىا كور مامى منه!

- بەرسقا فيتهرى داي:

- برا، ئەز ژى حەز دەكم نوکە خلاسېت، لى تو دزانى شۆلە و دېيت ب دورستى ئەز چىكەم. د پشت ترومبىلى زېپى و بەرچاۋىكە تاۋى دا بەرچاۋىن خۇھ و گۆت:

- ئەقە ترومبىلا ھەۋالە كىيە، وى يىا من برىيە.

- راستە وەيدە.

جارە كادى ل ھندادى سەرى چىكلى و پاشى وى ژى خۇھ چەماند و چاۋچەرىنەك ل بزاڭا دەستىيەن رەنگى ھەنەقىن ترومبىلى وەرگىتى كر. بەرى ئاخافتىنەك دى بىزىت، دەنگى زەنگلا مۆبايلا ب تەنەشىتىقە د بەررە كر.

دابەر گوھى خۇھ و بەرى وى گۆت:

- ها كاك رزگار، تو خلاس بۇوي؟

بەرسقا رزگارى پشتى سلاڭى داي:

- ئارام، تو نوکە ل كۈودەرېي؟

- ئەزى ل فيتهەرخانى، نزا ترومبىلا تە چ لى ھاتىيە؟

-ئەو نەمشكىلەيە“ ھىشتا تو نەچۈرۈيە نىشانىي؟

-نەنە، بۆچى تو ئى پرسىارى دەكەي؟!

-نزا، ژ منقە تە خۇھ گەهاندابايە مالا تاڭگەيى وان باشتى بۇو!

مۆبایل دا بەر گوھى دى و دەنگى وى بى ئالۆزىي ھنگافتى بلندتر لى ھات:

-ئەز بەرى نېفرو ژ وېرى ھاتىمە.

پاشى ب سەرقە كر:

-خۇھ چ نەقەومتىيە؟!

-نزا، ژ منقە تۆ بچى باشتى. ئەز ژى پاشى دى ھىم!

پشتا وى كەته ترومېيلى و دەنگى وى بۇو ھەۋەر كى ترسى:

-رەزگار چ بۇويە؟ تو ب خودى ھە كە تو راستىي نەبىزى؟!

-ئارام، بېورە، بەس، ژ منقە رەوشَا تاڭگە خانى تىكچۈرۈيە!

-تاڭگە؟!

پشتى دەستوور ژ رەزگارى خواتى، دەنگى وى بلند بۇو:

156

-برا بېورە، گەلەك مايە؟!

فيتهرى ب دلى خۇھ بەرسقا وى دا:

-چىل دەقىقەكىن دى دى دورىستىت.

پشتى پەيام ژ فيتهرى رە فەگىپايى، ترومېيل ھىلا و ب تاكسىي چوو و بزاقىر، ب زووتىن دەم بىگەت... پشتى لەز ل ھاڙۇيى تاكسىي كرى و دلى وى ژى پچە كى ھىلايى، داوىي گەھشت و ھەر ل بىنى كۆلانى دىت خۇھلىيا دېچتە زىپى و قىزىي قولىزىن بى دلى كاڤان دسۋۇن!

دەمى زانى، ھەۋالا ژىپى وى دەستوورا ھەر وەھەر ژ ئى جىھانى خواتىيە، داخواز كر كوب ھەر رەنگى ھەبى بىبىت. لى بەرسقا زانى، ھا نىزىكە دى شۇوشتنى وى باداپىھىت. سەرەرابىي پىكۆلىن وى كوب بىنه نەخۇھشخانەيى و پشکىننان ژىپە بىكەن” پاشى بقەشىرەن“ لى كەسى گوھىن خۇھ بۆ ئاخاڭتىن وى ۋەنە كرنا! يابى مائى ئەو ژى د ناخى خۇھ دە كەلى و ملى خۇھ دا ملى مەرۆقىن وى و رۆندك باراندىن!). ل ۋېرە ئارامى ھەولىدا، دىعەنى ل بەرچاۋىن خۇھ مىڭدار بىكەت و بالا كلىنسە كى كر، رۆندكىن ب سەر دەپى رىهان دە دزەلىيىن، ھەمبەر كەقلى قەمالىن و بالا كرە فرچەي و د رەنگىن زەيتى ھەلىنا و رەنگىن كەقلى تارىيەتلى كرنا. لى كەلا گىريبا رۆندكىن وى جارە كادى باراندىن، دەستىن وى ژ رەنگىرنى ۋە كرنا!

پشتی دهستین خاڅ ب دیمی خوه ده هیناین، جاره کادی دهستی راستی مچاند و ل میزهی دا و پهداخ ژی کهټ و گریل بوو! د وی گافی ده، سیدی یهک ئواز مهلوول ل ریکوردي دا. پاشی دووکیل ژ جگاره یهک دی بلندکر و تهبلیکا نیزیکه تڑی قوپکین جگاره یان بووی، ڦالا کره سهلكا گلېشی و دگه دهستی خوه، پهداخا کهټی راکر و جاره کادی فرچه د کهرهستان هلهينا و بهردہوامی ب ډلېشتنا هزر و ئاشوپان دا... دهمه کی ب چاڅه کین هوور د ناڅ دووکیلی ره، ل کهفالی نیزی و سهري خوه بادا و جگاره د تهبلیکی ده پهتشاند و پالی خوه دا کورسیکی و د دلی خوه ده گوت: ((ئه ز باوهرناکه، وه کی مرؤفین وی ژی) دیزین، تاګه ب مرنه کا نورمال مر بت. ئه ز باوهر دکه، هه که هیلا با برایه دادنو شداری، دا گهلهک تشتنین مرؤفی هزر نه کری ئه شکه را بن! نزا، ناکه قته ئاقلی من دو قالکین ده رمانان ب هه فره د سه تلکا وی یا گلېشی ده بن! نیزیکتر، بلا ماسج و گهفین خودانیں به رزه ب گرنگیله و هر بگرین. وسا دیاره ڦان مرؤفین وی دل نین، یان به رین د سینگی وان ده! من یېدهینا ده” ژبلى دایکا وی و خوشکا وی، پچه کی برایي وی بی بچووک دلپیقه بوو، ئه قین دی باوهر نه دکر، دی که نگی بنتاخ کهن و باده کا وی ژ بیر که ن!). پاشی ئارام ب گیله شوکا وان هزر و گومانانقه رابوو و دهستی خوه گههاندہ موبایلا ب ره خ پاکیتیقه و تبلا خوه ل پاوه ری وی گفاشت و ده نگی موزیکا ٺهبوونی تیکه لی ده نگی موزیکا خهمگین بوو. به ری وینه بی وی بی وی که فالی به ری شهش مههان ل بهر چیکری، دانایه هنداڅ تهختی خوه ببته با گراوهندی شاهه، ده مژمیری ل سه ر شاهه سی کیم دوازده خوله ک دیار کر و د بن لیقلیق کانقه بوو نمهغا وی:

- بهیت، نیزیکی سی سات و نیفانه ئه ز دغیره څه؟!

د وی گافی ده، ده نگی موزیکا وی یا ل بهر موزیکا ریکوردي کوپکری، ل یا ریکوردي څه گیړا و دا بهر گوهی خوه و بهرسقا وی دا:

- هه لوکاک رز گار، کدرمه که.

158

ژ لایی دی، رز گاری گهنج ل ژی وی، ستیرنی ترومیلا بی ئیم و هر چه پدا کو لانا مala وان و گوت:

- خیړه، ئه څه بیست جaran من په یوهندی ب ته کر، هه ر بهرسف داخراو یه؟!

ب زوری گر نژینا خوه هینا و بهرسقا دای:

- باوه ر بکه که کی رز گار، من تیشته فراغیه ک خواریه و ئه ز که تیمه د خلویقه!

ده نگی رز گاری بلند بوو و موبایل کره د کوشا خوه ده:

- من زانی ته یا وه کری.

پاشی ب سه ره کر:

-ئها ئەقە ئەزى نېرىكى تە دەم.

پشتى ب خىرەاتنلىكى، ھەممۇ چەند خولەكە كىيىن كىيم نە بۇرین و گەھشىتە بەر دەرى تەلارا سى قاتىيا ب قەرمىد و مەرمەرىن رەنگاوارەنگ خەملاندى و پەيا بۇو. ل زەنگلا دەرۆكى دا و جەنتەلەك چاڤلىنىڭى، دىم گۈرۈفرى، پىيەك لاكىشەبى كىرييە پۇرا رەش، پىيەك مۇويان بن لىقى تەنكەفە، ژ وى ھەلکىشايىز دەرۆك ژىرە فە كە سلاقا وى ب گۈرنىزىنە ژى وەرگەت و بىزۇور كەت.

بەرى رزگار ل دەرۆكى وى بىدەت، ئارامى ژىرە فە كە و عەفرى دووكىلى بەرى ب خىرەاتنا ھەخەمكىن وى كەر و كەۋالى نېرىكە(90 x 80)سم ئافرېيىن وى د ناۋ شىلىياتىيا سەقاي دە راكىشان! پشتى ل ھەۋ گوھۇرینا سلاڤان و ب خىرەاتنى، ئاخافتى بۆ ئارامى ما:

-كاك رزگار چ ئاقلى تە ژ كەۋالى من بى نۇو دېرت؟

رزگار پىز نېرىك بۇو و ب ھوورى تېفكۈرى و ژ نۇو بەرسى دا:

-ب راستى ئارام، بىي كۆلاق، تە داھىنائەك ئەنتىكە د ۋى كەۋالى دە كىرييە!

بەرى ئارام باختىت، وى ژى جىڭارەيدەك ھەلكر و ئاخافتىن پىز درېز كە:

-مسوگەر، ئەش شۇخا تىشىپتى و پەنتمەرۇنى جىنز، بەزنا وى يا زراڭ خەملاندى، پىچا زېرىن ب سەردا بەرداي، گەشتا وى د شەكەفتا دەرۆكى وى ژ پاشىي دىاردەت دەستپىدەت، ژ ۋەرىيىز ھزر و ئاشۋىپن كۇور، قەله و ئافرىنەرىن سەرەكىينە د ھونەرى ئى كەۋالى دە! دىارە تە شىوازى دەربىرىنى و سومبۇلى ب شىوازەك نۇو تىكەلكرىنه!

نىشانىن شانازىبى ل سەر دىمى ئارامى دىيار كەر و ب بشكۈرۈنەك بېتىقە لى زۇپاند:

-كاك رزگار، تو ژ قەستا د بىاڭى رەخنا شىوه كارى دە نانقىسى؟

رزگارى، ئالەكاك كېچ ل سەر بزەلىيەت خوراند و بەرسقا داي:

-ب راستى كاك ئارام تە ئەز مەزن كرم.

پاشى ب كەنېقە لى زىدە كە:

-ھەلبەت ھە كە كەس مەدھىن مە نەكەت، ھەما ئەم ب خوھ دى كەين!

-ئائى، راستە. بەس ئەقە دىيتنا منه. برا ما ئەم چ ژ خەلکى دى كىيمتىن. بەس ھەما ئەو ب خوھ چەنگان بۇ ھەقىدو چىدەكەن! تو دزانى، سارتر وى زېرە ناقدارى تىۋىرە دەنەلىنى دە دەرنىشىفەكىرى، د نېمىسىنا تەكىيەكە رۆمانى دا فاشلىتىن رۆماننېقىس بۇويە و نوکە وان كىرييە ستىرە كە مەزن د ئەسمانى رەوشەنبىرىيە جىهانى دا؟

رزگاری پیله کا دی یا دووکیلی ل دووکیلا وی وی زیده کر:

— ئەز ژى دېيىم، هەكە ئەز مۆزىكىزەن نەبامە، ئەز وسا خوه دېيىم، دا بىھە رەخنەگەرەكى... بلا تۈزۈكىنا بۇوشايى خەما تە بت. قىجا سوجىتى سارتەرى ژى ھەر ئەۋەپىيە، راستە جامىرى فەيلەسۇفەك ناقدار بۇويە، بەلى ژى بلى گەوهەرى ھزرى رۆماننىقىسىك فاشل بۇويە.

ئارامى ب ھەزانىدنا سەرى پشىگىريبا وى كى و گۆت:

— كاك رزگار، ھەر چەندە، ھېشتى كەفال خالاس نەبۇويە. بەس تو سەحكە ھىمایىن دېنە ئاستەنگ د رىيا ۋى كچا بزاڭا خوه رزگار كرنى دكەت! ل بىنى سەركىن ماران و ل بىنى پەنج و كىلىپىن پېرەھى و چەكچە كۈولان! ھەلبەت دارا ل لايى راستى يى شەكتى و ھورەبايى ئەفسانەيى، بەلگىن وى يىن كەسلىك ژى دوهرىنت و رەنگىن چىايىن ل داوايا ئاسوپى ديار دكەن، ھەلبەتە، د چوارچۈۋەمىي مىتۆلۈزىي دا، ھەر ئىكى پۇر ژ مانايدىك كۈور ھەيە!

— ئەكىد، ئەڭ كەفالە دى بىتە شاكارەك ب ناڤودەنگ!

— رزگار ئەو خەونا منه، رۆزەك بھېت، ئەز ژى وەك دافنىشى يى ب كەفالي مۇنالىزايى ناقدار بۇوى، ئەز ژى ب كەفالي...

ژ نشكانقە راوهستىيا و سەرى وى چەميا! رزگارى سەير سەحرى و ئاخاڤتن بۇ وى:

— كەفالي كى؟!

ئارامى ل قىرە بزاڭا زفراپىدا رەوشى تىكچۈرى كى و بەرسقا داي:

— مەرەما من، ھېشتى من چ ناڤۇنىشان بۇ نەدىتىنە.

بىنى سەرى خوه راکەت، پاشى زېرى و بالا كە دەفتەر كا رەشنقىسى و ب دەنگە كى خەمگىن پېتەچوو:

— كاك رزگار، ئافراندىن ئەدوھ وى د قىرە دە كرى! رزگار گىان). يى من كرى تىن، وەك پلاتق دېيىت: ((چاقلىكىرنا چاقلىكىرنى)) كرىيە!

پاشى رزگارى چاقچەرىنەك ل ھندهك رووپەلىن دەفتەر كا ئەمانىيا رەشنقىسى كرى، وى ب كورتى چىرۇك رەشنقىسا تىكىستى ژېرە فەگىرای و دىمى رزگارى ژى كە مەيداندا خەمگىنېك ھزرنە كرى! بەرى رزگار باختت، بالا كە رېمۇند كۆنترۆلى و دەنگى مۆزىكى نەما و دەنگى وى بلندتر لى ھات:

— رزگار، ب دىتنا من، ھندهك تىشىن د قىرە دە خۆيا دىن، بەلگەيىن ب ھېزىن كو تاڭكە ب پلانەك ب شارەزايى داناي ھاتىيە ھنگاڤتن!

رزگارى دەستىن خوه كرنە د بەرىكىن چاڭىتى شۇرۇدە و ب حىببەتىقە! پىرسىار كر:

– تو چ دبیزی؟!

بهرامبه روى دهستين خوه ژبهريکين خوه هيئانه دهر و دگه پهقيينا دهستان:

– ئەرى كاك رزگار، گەللىك بەلگەنە.

پشتى ئارامى ئەو بەلگە ب دىتنا خوه ژېرە دياركرين، ويژى پشته ئانىيا وى ب دەقى كر و پېقە زىدە كر:

– ئەز ژى دگەل تەمە، ئەڭ خالە جەھى بالكىشىي و ل سەر راوهستيانىنە!

پاشى ب سەرقە كر:

– بۆچى سكالا يەكى ل دووۋ بەلگەيىن نۇو ب راپورەك تايىھەت بلند نە كەين؟

¹⁶²

– رزگار، دېيت سەميانىن وى بەرى مە قى پېنگاڭا فى بەهاقىن.

– باشه، دى بىزە وان پېكە ب قى ئەركى رابن.

– هزرنه كە وى مرۆقىن وسا ھەبن وەكەن.

پاشى ئارام پېقەچوو و ھەلوىستى وانى لاواز د كىشىي ده ژېرە ديار كر. بەرى ئاخافتىا وى ب داوېھىت، رزگارى مخابنیا خوه دەربى. پاشى ئاخافتىن وەرگىرا و مزگىنى دايى كو وى ب ھارىكارىيا ئەندامىن رېتكخراوا خوه يا پرسىارا مافىن مرۆقى دكەت، رەزامەندىيى ئەنيستيتۇقا وان وەرگرتىيە كو پەيكەرهك بۆ تافگەيى وەك رۆژنامەفانەك نەمر و خودى پەيغا ئازاد و بەرى بزاڭا رزگار كرنا ژنى بکەت، ل دووۋ رزگار كرنا پىاوى دگەرت چىكەن! ئىدى نىشانىن كەنيگىرىكەك ل دەمى خوه نەھاتى، ل چاقىن وى دياربۇون و ژ نشكانقە گۆت:

– ئۆھ، هاتە بىرا من! بۆچى ناھى كەمە ((ليگەرپىان ل ئاگرى پرا زرادەشتى))؟! ئەز دبىزم خوهش سەرنافە، تو چ دبىزى؟

رزگارى ب ليقە كىن تىرى بشكۈرپىن دەستى خوه دانا سەر ملى و بەرسقَا دايى:

– نابىزىيە من، تەھەتا نو كە چ دكەر؟! بۆ من ديار بۇو ب راستا تو داهىنەرە و ئىلھام ھەردەمە كى ھات، بى دەرۆك قوتان دھىت.

ئىدى كەنیيا وان تىكەل بۇو و دەستىن خوه، وەك قۇناغا ژىي زارۇينىي د سەر ملىن ھەۋرابان و كەفلى خوه هيئلا دناؤ دووكىلى را و دەر كەتن.

٢٠٠٨/٢\٤ - ﻷـ